

- concessam restitutionem, licet sui natura non duret, ultra annum, litis contestatione perpetuatur, leg. fin. num. 36. pag. 316.
- Actio perpetuatur hodie* vide verbo perpetuatur actio.
- Actio quando deducitur in iudicio*, & pendet lis tunc standum est dispositioni huius textus, in leg. fin. num. 45. pag. 318.
- Actiois perpetuatio iure regni Portugaliae inducitur ex iure communi*. in leg. fin. nu. 48. pag. 318.
- Acquiri aliquid iure domini non posse*, & tamen in eo posse obtineri ius possidendi, & preoccupandi, & consequenter alios prohibendi nonum non est. in leg. omnes num. 63. pag. 207.
- Actus turbativa possessionis per se* solus praescriptionem non interrumpunt. in leg. sicut num. 237. pag. 180.
- Actus nullus non interrumpit praescriptionem* leg. cum notissimi §. imo num. 37. pag. 284.
- Acta in suo robore permanent licet instantia renunciatur quod intellige quoad effectus qui immediate ex instantia non procedunt sed extrinsecus veniunt*. leg. fin. num. 25. pag. 115.
- Actor si sponte sua desistat a lite tunc*, & litis contestatio, & illius effectus censentur extincti. in leg. fin. n. 24. pag. 315.
- Alienatio facta de re subiecta restitutioni sub aliqua conditione postquam conditio fuerit impleta*, irritatur retro per legem, ac si facta non fuisset, R. num. 182. pag. 28.
- Alienare prohibens tacite videtur prohibere praescriptionem*, R. num. 184. pag. 30.
- Alienari prohibita si a tertio alienentur locum habebit praescriptio*. R. n. 203. p. 30.
- Alienatio hoc casu facta per tertium mero iure valet*, & tribuit causa praescribendi, R. nu. 208. pag. 30.
- Alieno nomine possidens*, & non proprio, nullo tempore praescribere potest, in leg. 2. num. 32. pag. 88.
- Alimentorum ratione si quid annuum promittitur plures censentur stipulationes*, leg. 2. num. 135. pag. 100.
- Alienatio propriissime dicitur quando transfertur utile dominium, & directum*, proprie vero quando transferatur utile, in leg. 2. num. 414. pag. 135.
- Alienatio ubi fit contra prohibitionem testatoris statim admittitur sequens ad renovandum*. in leg. 2. numer. 419. pagina. 135.
- Alienationis prohibitio si sit expressa statim in vita alienantis potest fieri revocatio*, & aliud est, si prohibitio sit tacita, in leg. 2. nu. 422. pag. 136.
- Alienare dicitur qui constituit usum fructum, vel servitutem in re, quod tamen est in proprio, & largo modo*. in leg. 2. n. 426. pag. 136.
- Alienatio feudi sine consensu domini, vide feudi alienatio*.
- Ancarani dictum cons. 81. nu. 7. declaratur*. R. num. 376. pag. 48.
- Antonius de Butrio cap si diligenti de praescriptionib. num. 13. reprobatur*. in R. num. 275. pag. 37.
- Annua promissio, & legatum annuum a pari procedunt*. in leg. 2. numer. 123. pag. 98.
- Annui contractus vide contractus annui*.
- Annuum legatum resoluitur in plura legata*, in l. 2. nu. 127. pag. 99.
- Annua promissio unica censetur*, & unica tantum actio pro ea competi ibidem.
- Annua legata, & annua pensiones in quo different*. in leg. 2. num. 128. pag. 99.
- Annorum quando fit mentio ut in singulos annos procedit differentia de qua nu. 128 si vero fiat mentio specialis annorum tunc tot censentur stipulationes quot sunt anni*, in leg. 2. num. 130 pag. 99.
- Annua promissio quando venit committenda sub aliqua conditione non procedunt tradita num. 128. in leg. 2. num. 131. pag. 99.*
- Annua promissionis quando aliquid est implendum quod coheret persona stipulantis tunc tot censentur esse stipulationes quot sunt res*. in leg. 2. num. 132. pag. 109.
- Annis promissionibus unica tantum ratio obstat praescriptioni quod scilicet sit impeditus de iure agere*. in leg. 2. nu. 149. pag. 102.
- Annuatim aliquid certum solvens pro certis*

- pag. 102.
Annuitim aliquid certum solvens pro certis annis si non constiterit sit contractus censuarius, emphiteuticus quis in dubio presumatur in leg. 2. nu. 344. & seq. pag. 125.
Annus si transferri possit praestitam satisfactionem, & concessam restitutionem liberabitur iterum debitor aduersus quem, fuit concessa restitutio, & etiam fideiussor, etiam si ipse fideiussor non potuerit conuenire intra annum, vel propter absentiam vel etiam iustam causam. in le. cum notissimi §. imò numer. 63. pagin. 287.
Annus de qua in d. leg. cum notissimi §. imò, quomodo sit intelligendus ibi. 261. nu. 64. pag. 287.
Annus quomodo currat, si creditor actione rescissoria usus non est, vel quando fideiussor fuerit absens. ibidem, nu. 61. pag. 287.
Annus utilis non currit quando conueniendus est absens debitor secus, si obligatus accessorie ibidem, nu. 66. pag. 287.
Annotationis dicitur rescriptum nomine principis signatum, in leg. sicut nu. 239. pag. 181.
Appellandi ius vide, ius appellandi.
Appellari ubi non potest ab aliquo vel propter praeminentiam officij, vel propter speciale privilegium poterit nihilominus adiri princeps per viam quarelae sine supplicationis. in leg. competis num. 101. pag. 233.
Appellatio, & supplicatio, & quarelae sunt duae remedia. Vide vno sublatò aliud saluum manet. ibidem num. 102. pagin. 233.
Appellandum est ab episcopo habente iurisdictionem temporalem, ad principem secularem. in leg. comperit, nu. 112. pag. 234.
Appellatur ab ecclesiastico ad regem qui concessit iurisdictionem temporalem, quod in regno Hispaniae, & Francia fuit obuentum. ibidem num. 113. & seq. pagin. 234.
Audientia denegari potest propter contumaciam, & propter notabilem negligentiam

- vel propter aliam iustam causam quod declaratur in leg. sicut nu. 52. pag. 162.
Auth. quires C. de sacros. eccles. declaratur in leg. 1. num. 147. pag. 70.
Author leg. 2. C. hoc sit quis fuerit in leg. 2. num. 1. & 2. pag. 66.
Auth. mala fidei C. de praescriptione longi temporis, & eius distinctio non habet locum in hipotecis in leg. sicut num. 186. pag. 174.
Author praescriptionis 40. annorum quis fuerit in leg. omnes nu. 1. pag. 199.
Auth. mala fidei C. de praescript. longi temporis, explicatur, in leg. cum notissimis §. illud nu. 10. pag. 265.
Auth. de equalitate dotis §. illud quoque colla. 7. declaratur, in leg. cum notissimis §. illud nu. 10. pag. 265.

B.

- B**aldi dictum, de quo in leg. consensus, num. 17. ff. de usucap. declaratur R. n. 56. pag. 17.
Bald. cons. 9. nu. 1. reprobat in leg. 2. n. 94. pag. 88.
Balbi dictum de praescriptionibus 2. parte tertie principalis quast. 1. nu. 3. declaratur, R. nu. 97. pag. 21.
Bartoli dictum in leg. fin. C. unde vi nu. 17 declaratur, in R. num. 90. & 92. & 94. pag. 20.
Bart. in leg. cum lex nu. 1. ff. de fideiussoribus explicatur, in l. 1. n. 120. pag. 66.
Bona vel mala fides non ita sunt contraria, ut inter eas medium non detur, in R. nu. 44. pag. 14.
Bona fides iure canonico positae videtur, requiri in omni praescriptione, R. num. 50 pag. 16.
Bona fides ubi positae necessaria est non sufficit illud medium quod utique bonam fidei positae non inducit, in R. num. 51. pag. 16.
Bona fides sufficiens ad praescribendum inducitur, ex iniuriis, & temerariis causis, quia haec excusant à dolo, in R. num. 53. pag. 17.
Bona fides sufficit ad praescribendam rem ecclesiasticam nisi ius commune resistat, in

- R. numer. 115. pag. 23.*
Bona fides vera, & positiva non requiritur in omni praescriptione sed tantum in usucapione, vel praescriptione longi temporis, vel publiciana, in R. numer. 288. pag. 38.
Bona fides semper videtur indulta cum ignoretur principium praescriptionis, in R. num. 329. pag. 43.
Bona fides non solum requiritur ex parte fidei vendentis sed etiam ex parte emptoris leg. 1. num. 70. pag. 62.
Bona fidei emptor qui per ignorantiam facti emit contra prohibitionem legis is pretium non amittit, leg. 1. numer. 152. pag. 70.
Bona fidei emptor in hac materia dicitur ille qui etiam errando in iure emit res prohibitas, in leg. 1. numer. 153. pagin. 70.
Bona fides requiritur, ut libertas adversus servitutem urbanam praestitatur, in leg. sicut num. 54. pag. 156.
Bona fides non est necessaria praescribendi libertate servitutis rusticarum, ibidem, n. 55. pag. 156.
Bona fides non potest considerari in fando tanquam in re inanimata ibidem, num. 56.
Bona fides, & ignorantia debiti facile dare potest in domino circa servitutem famuli, in leg. sicut num. 110. pag. 165.
Bona fides formalis qua requiritur in praescriptione longi temporis in eo consistit quod possidens credat eum a quo causam habet fuisse dominum perfectam, illius rei, ibidem num. 118.
Bona fide possidens potest credere in generali excommunicatione de se non fuisse intellectum quare ex ea interruptio non sequitur ibidem n. 245. pag. 181.
Bona fides omnino requiritur in terminis, leg. fin. C. de fund. patrimon. lib. 11. in leg. comperit num. 64. & quomodo, id sit intelligendum numer. 66. pagin. 219.
Bona fides non requiritur ubi intervenit principis concessio licet fuerit nulla ex defectu alicuius solemnitatis, quem defectum cursum 40. annorum supplet, & ibi traditur ibidem, numer. 66. ad mod. pag. 219.
Bona fides cansatur etiam ex in iustis causis ibidem n. 69. & pag. 229.
Bona fides praesumitur ex cursu triginta annorum, & purgatur omnis praescriptio mala fidei quae forsitan urgetur adversus possessorem, in leg. si quis emptoris n. 38. pag. 294.
Bona fides formalis non requiritur in praescriptione 30. sed sufficit illud medium, quod invenitur inter bonam, & malam fidem ibidem.
Bona fides non sufficit quod solum ad sit a principio si enim mala superveniat tempore corrumpit hoc praescriptio ibidem, n. 42. pag. 293.
Bona maioratus praescribi posse quando fuerint alienata per tertium late probat contra multos, in R. numer. 206. pagin. 30.
Bona maioratus modo de quo hic praescribi possunt, etiam si instituens habuerit facultatem a rege prohibendi alienationem, & ponendi quascunque conditiones in R. n. 287. pag. 38.
Bona maioratus praescribi possunt saltem tempore immemoriali R. numer. 399. pag. 50.
Bona maioratus facile, & passim per principem solet concedi licentia ad alienandum in R. num. 63. pag. 61.
Bona maioratus an concedi possint in emphiteusim saltem ad tres vitas, in l. 2. n. 406. & seq. pag. 134.
Bona capellarum an concedi possint in emphiteusim ibidem.
Bona maioratus non possunt concedi in emphiteusim ultra vitam concedentis, in l. 2. num. 408. pag. 134.
Bona maioratus si in illis usus fructus vel servitus constituitur valebit saltem in vita concedentis, in leg. 2. nu. 427. pag. 136.
Bona maioratus solita emphiteuticariam possint concedi in emphiteusim in leg. 2. num. 430. pag. 137.
Bonorum maioratus emphiteuticorum non potest in eis peti renuntiatio emphiteusis, in leg. 2. pag. 137. & 136.

Bona maioratus hereditas valide concedi possunt in emphiteusim. in leg. 2. n. 432. pag. 137.

Bona maioratus non possunt concedi in emphiteusim si attentis qualitate rerum, & utilitate sit probabile quod possessores maioratus illa, meliorabunt. Secus si per contrarium, in leg. 2. numer. 435. pag. 137.

Bona maioratus licet fiat prohibita alienari si tamen utilis sit alienari, princeps ex potestate ordinaria, & sine clausula ex certa scientia, vel de plenitudine potestatis poterit concedere ut alienentur, in leg. 2. num. 437. pag. 138.

Bona publica civitatis non praescribuntur, nisi spatio 40. annorum, in leg. omnes, num. 24. pag. 203.

Bona qua princeps habuit antequam regnum obtineret ex propria pecunia vel iure privati in his iure ordinario contra eum praescribitur, in leg. comperit num. 44. pag. 226.

Bona regia corona vide Fundus, & vide concessio principis.

Bona in praescriptibilia, quia ius resistit: si tamen allegatur titulus vera validus, spatio 40. annorum ita confirmabitur, ut securus omnino reddatur possessor, in leg. comperit nu. 60. pag. 228.

Bona que solum praescriptione immemorabili praescribuntur, si accedat titulus etiam in validus, cum spatio 40. annorum praescribuntur, in leg. comperit nu. 61. pag. 229.

C.

Caput. vigilantis de praescriptionibus explicatur, in R. num. 7. pag. 13. & 30. & in leg. sicut numer. 28. pag. 153.

Cap. fin. de praescript. declaratur, in R. n. 60. & 61. pag. 17.

Cap. 2. de rebus ecclesie non alienandis, explicatur, in R. num. 106. & 107. & 111. pag. 22.

Cap. 1. de praescript. in 6. explicatur ibidem num. 114. p. 23. & late, in leg. sicut num. 135. pag. 138.

Cap. diligenti ad finem de praescript. ne ab autore explicatur in R. num. 122. & seq. pag. 25.

Cap. 1. de praescriptione in 6. utrum locum habeat in rebus profanis in R. num. 128. vsq; ad n. 132. pag. 24.

Cap. 1. de praescript. in 6. de quibus bonis, loquatur a numer. 141. cum seqq. pag. 25.

Cap. 1. de praescript. in 6. & eius regula, non procedit quando praescribens fundat se in privilegio in R. numer. 154. pag. 26.

Cap. final. de praescript. non habet locum, in fidei mala fide, R. ex num. 240. pag. 33.

Cap. final. de sepulture. declaratur, in R. n. 268. pag. 36.

Cap. 1. de praescriptionibus lib. 6. late expenditur, in R. a numer. 361. pagina 46.

Cap. olim, causam decensibus explicatur, in leg. 2. num. 252. pag. 102.

Cap. 1. §. si quis per 30. si de feudo. fuerit controversia explicatur ibidem, nu. 172. pag. 104.

Cap. 1. §. praeterea cum glossa de capitulis, Conrad. explicatur, numer. 187. pag. 105.

Cap. nulli de rebus ecclesie non alienand. explicatur, in leg. 2. numer. 402. pag. 133.

Cap. ad aures de rebus ecclesie non alienand. explicatur n. 374. pag. 103.

Cap. final. de praescript. multipliciter inducitur, in leg. sicut numer. 38. pagina 154.

Cap. constitutus de religiosis. domibus explicatur, in leg. comperit num. 33. & 37. pag. 225.

Cap. Romana §. debet de appellat. in 6. declaratur, in leg. comperit num. 111. pag. 234.

Cap. ad decimas de restitutione spoliatorum sub declaratur in leg. comperit n. 152. pag. 239.

Cap. quia diversitatem de concessione praebend. late explicatur in leg. cum notissim. §. illud a num. 62. cum multis sequentibus pag. 272.

- Capellorum res concedi possunt in emphiteusim saltem ad res vitas, in leg. 2. num. 406. pag. 134.*
- Cathedraticum quod soluitur ecclesia cathedrali singulis annis, in signum subiectionis, in honorem cathedre licet renunciatione episcopi, vel praescriptione tolli non possit in totum tamen eius quantitas praescriptione tolli potest, in leg. comperit num. 188. pag. 246.*
- Causa qua libet etiam in iusta liberat a dolo in r. num. 55. pag. 15.*
- Census pluribus modis sumitur, in leg. 2. num. 331. pag. 124.*
- Censuarius contrarius quis proprie vocetur? in leg. 2. num. 332. pag. 124.*
- Census quomodo in secundo modo consideretur. in leg. 2. num. 333. pag. 124.*
- Censuarius contrarius, & emphit. in qua differant? in leg. 2. numer. 334. pag. 125.*
- Census quando dicatur constitutus, & non emphiteusis, licet verba in emphiteusim foveant, in leg. 2. numer. 335. pagin. 125.*
- Census dicitur quando fit permutatio inter aliquos ita ut unus alteri aliquid soluat annuatim, leg. 2. numer. 336. pag. 125.*
- Censuarius non incidit in commissum licet censum per triennium non soluat, secus emphiteuta, in leg. 2. numer. 336. pag. 125.*
- Censuarius alienans sine consensu domini non amittit ius suum secus emphiteuta, ibi num. 338. pag. 125.*
- Censuarius in quem non fuit transactum omne dominium proprie dicitur emphiteuta ibidem, nu. 339. pag. 125.*
- Censuarius etiam si vendat rem censui subiectam tanquam allodiale non incurrit penam commissi. in l. 2. n. 340. p. 125.*
- Census publicus debitus principi, praescriptione longi temporis tolli non potest. in leg. comperit num. 25. pag. 224.*
- Census debitus ecclesiae praescribi non potest. ibidem nu. 26. pag. 224.*
- Census debitus ecclesiae Romanae ratione exemptionis, & libertatis ecclesiae, vel monasterio alicui per Romanam ecclesiam, concessa praescribi potest saltem spatio 100. annorum, in leg. comperit numer. 27. pag. 224.*
- Census, qui soluitur in signum quod illa ecclesia fuerat aliquando subiecta episcopo, praescriptibilis est, in le. comperit n. 34. pag. 225.*
- Centenaria praescriptio de qua, in leg. comperit num. 25. solum modo procedit, in censu debito ecclesiae Romanae, & non in principe seculari, in leg. comperit num. 29. & 30. pag. 224.*
- Cessatio a soluenda pensione non mutat decisionem huius textus, leg. 2. num. 89. pag. 95.*
- Citatio siue monitio facta, per legem censetur peremptoria, in leg. sicut num. 94. pag. 162.*
- Citatio etiam si non fuerit peremptoria interruptit praescriptionem 30. annorum, ibidem num. 258. pag. 183.*
- Citatio generalis nulla expressa causa interruptit praescriptionem 30. annorum, & qua ad hunc effectum in citatione fini de claranda: in leg. sicut numer. 259. pag. 183.*
- Citatio licet non sit relata iudici, nec per scripta in actis praescriptionem interruptit dummodo demandato confiteri, in leg. sicut n. 261. pag. 183.*
- Citatio praescriptionem interruptit si valida sit licet processus ratione illius formatus fuerit nullus, in leg. sicut nu. 263. pag. 183.*
- Citatio nulla interruptit praescriptionem, si pars compareat quia tunc purgatur vitium citationis, ibidem numer. 264. pag. 184.*
- Citatio nulla propter quemcumque defectum, praescriptionem non interruptit, in leg. sicut nu. 266. pag. 184.*
- Citatio ut per eam interruptatur praescriptio oportet quod actor compareat in iudicio, & accuset contumaciam citati, ibidem num. 286. pag. 184.*
- Citatio ut interruptat praescriptionem oportet quod in iudicio tractetur de ea actione aduersus quam pretenditur praescriptio, leg. sicut num. 269. pag. 184.*
- Citatio nec litis contestatio interruptit praescriptionem immemorabilem. ibidem nu. 270. pag. 184.*

Citatio

- Citatio non inducit perpetuationem actionis sed litis contestatio, in leg. sicut nu. 283. pag. 186.*
- Citatio sola hodie non interruptit prescriptionem nisi litis contestatio sequatur, in leg. cum notissimis §. imò numer. 28. pag. 288.*
- Civilis possessio quibus amittatur? in leg. 2. num. 16. pag. 87.*
- Civilis possessio non durat ultra decennium & ibi traditur ratio, leg. 2. num. 21. pag. 88.*
- Civilis possessio priuatus non potest agere interdictio vii possidetis, in leg. 2. num. 25. pag. 88.*
- Civilis possessio non amittitur ex eo quod possidens eligit viam iudicii, ibidem nu. 26. pag. 88.*
- Civilis possessio amittitur quando quis eligit viam facti, & possessionem non recuperavit leg. 2. num. 37. pag. 89.*
- Civilis possessio etiam amittitur quando, ex coniecturis colligitur, ideo possessorem non rediisse ad fundum: quare suspicabatur per possidentem esse repellendum. in leg. 2. num. 32. pag. 88.*
- Civilis possessor si ignorat rem ab alio occupatam esse negligentia ei non nocet, in leg. 2. num. 36. & seqq. pag. 89.*
- Civilis possessor si longo tempore sit absens, possessionem civilem amittit; ibi num. 38. & declarat usque ad numerum 46. pag. 89.*
- Civilis possessio quando ex oblivione amittatur, in leg. 2. a num. 41. pag. 89.*
- Civilis possessio qua ratione amittatur declarat, in leg. 2. num. 46. pag. 90.*
- Civilis possessio sola absque coniunctione naturalis prescriptionem inducit, ibidem num. 70. pag. 92.*
- Civilis possessio regulariter sine possessione dari non potest, & quando dare possit, in leg. 2. num. 71. pag. 92.*
- Civilis possessio a principio non quaritur si ne naturali postea tamen inuicem separari possunt, ibidem num. 72. pag. 93.*
- Civilis interruptio dicitur quando licet prescribens retineat possessionem, tamen ex dispositione iuris civilis interruptio inducitur, leg. sicut num. 286. pag. 186.*
- Civilis interruptio facta circa unam rem ad aliam diuersam non extenditur, ibidem, num. 290. pag. 107.*
- Civitas publica bona. vide boni publica civitatis.*
- Civitas non censetur iure priuati in materia prescriptionis, & ibi redditur ratio, in leg. omnes nu. 26. pag. 203.*
- Civitas vel castrum ubi donatur donatarius debet cognoscere de primis causis vassalorum, tamen ab eis poterit appellari ad principem supremum. in leg. comperit, num. 93. pag. 232.*
- Civilis interruptio non inducitur in fauorem illius, qui violentiam commisit leg. cum notissimis §. imò num. 22. ad medium pag. 282.*
- Colonus vel alius qui alterius nomine possidet nullo tempore prescribet proprietatem in leg. 2. num. 4. pag. 86.*
- Colonus non possidet nomine suo sed nomine domini, in cutus rei signum, ei soluit pensionem ibidem num. pag. 86.*
- Colonus si civiliter possideat ut pote quia dominum non recognoscit sed tanquam verus dominus possidet, prescribet, in leg. 2. num. 53. pag. 393.*
- Colonus nullammodo possidet sed tantum detinet, in leg. 2. num. 62. pag. 92.*
- Colonus etiamsi desinet solvere pensionem, debitam per 30. annos adhuc proprietatem non prescribet, in leg. 2. num. 73. pag. 93.*
- Colonus, & emphiteuta quandiu, eo nomine possident vel detinent etiamsi nihil soluant, vel aliter recognoscant directum dominum nullo tempore prescribent, nec incipiet prescribere nisi à die qua prioris possessione interuensa ceperit pro suo possidere, leg. 2. numer. 90. & 93. pag. 95.*
- Colonus vel similes si interuenerint possessionem, respectu dominij ab eo die incipient prescribere, in leg. 2. nu. 98. & 102. p. 96.*
- Colonus quando in deneganda solutione pensionis addit causam ex qua rem suam nomine possidere intendit saltem iure civili incipit et prescribere ibidem num. 102. pag. 96.*
- Coloni possessio semper presumitur habita, & continuata eo modo quo incepit nec ipse potest*

- potest sibi mutare causam possessoris nisi
ritulus de novo superueniat leg. 2. num.
103. pag. 96.
- Colonus ubi constat coloni in re rem accepit
se non prescribit etiam si pensionem nū-
quā soluerit, vel nunquā ab ei petita fue-
rit, ibidem. num. 104. pag. 96.
- Coloni heredes sicut, & coloni nullo tempo-
re prescribunt, in leg. 2. numer. 79. pag.
93.
- Colonus post prescriptionem pensionum non
poterit expelli a fundo conductio ex eo quia
pensionem non soluit. in leg. 2. numer.
109. pag. 97.
- Colonus qui per 30. annos pensionem non
soluit, etiam a futuris pensionibus regu-
lariter liberatus manet. in leg. 2. num.
153. pag. 102.
- Colonus ut prescribat debet habere bonam
fidem, alias cessat prescriptio. ibidem.
num. 155. pag. 102.
- Colonus ut prescribat a tanto in re canoni-
co debet habere iustam causam ignoran-
tia, in leg. 2. num. 156. pag. 102.
- Colonus per 30. annos pensionem non sol-
uens virum ex hoc pensiones futura etiā
prescripta censentur ita ut iam amplius
nomine pensionis nihil soluere teneatur,
leg. 2. numer. 118. pag. 97.
- Colonus qui interuertit possessionem aduer-
sus eum prescribere poterit, ibidem. nu.
165. pag. 103.
- Colonus qui interuertit possessionem potest
dominus cum conuenire interdicto uti pos-
sidentis, in leg. 2. num. 166. pag. 104.
- Coloni factum magis nocet domino quam
factum emptitente, in leg. 2. num. 198.
pag. 107.
- Colonus si rem domini vendidit tanquam
suam, & tradidit emptor statim incipiet
prescribere ibidem. numer. 199. pag.
108.
- Colonus ut dicatur interuertisse possessionem
domini oportet quod ex parte sua inter-
ueniat aliquis actus suapte natura priua-
tius possessione domini, leg. 2. nu. 253
pag. 114.
- Colonus si interuertat domini possessionem
& incipiat suo nomine possidere prescri-
bet, in leg. 2. num. 250. pag. 114.
- Colonus quando dicatur sibi mutasse causā pos-
sessionis, & interuertisse possessionem, ibi-
dem leg. 2. num. 255.
- Coloni detentatio per res inanimatas non
potest videri conseruata, in leg. 2. num.
258. pag. 119.
- Colonus per fidam traditionem ventili per
præcursum, vel constitutum possessionis
causam non mutat, & consequenter do-
mino non præiudicat, in leg. 2. numer.
260. pag. 119.
- Colonus cum non possideat, sed detineat, &
ideo in alium possessionem quam non ha-
bet transferre non potest, leg. 2. numer.
261. pag. 115. & numer. 316. pagin.
123.
- Colonus, & similes si recesserint a fundo
animo deserendi possessionem cum domi-
nus recuperabit per remedium, leg. final.
C. acq. posses. in leg. 2. numer. 295.
pag. 120.
- Colonus quando tradidit posses. alteri quo
casu amittit dominus possessionem ciuilem,
& naturalem condictione leg. fin. C. acq.
posses. locum habebit in leg. 2. nu. 298.
& seq. pag. 120.
- Colonus quando per vim fuit deiectus par-
terium non habet locum lex finalis C. acq.
posses. leg. 2. num. 300. pag. 120.
- Colonus licet non possit prescribere dominum
tamen si in fundo fuerit per 30. annos sol-
uendo uniformem pensionem in colonia
prescribet perpetua ita ut non possit am-
plius a domino expelli nec ei augeri pen-
sio, in leg. 2. n. 304. pag. 121. cen. 318
pag. 123.
- Colonia perpetua contractus non est in usu
modo antiquo sed in rego potius, in usu
est ibi num. 305. pag. 121.
- Colonus qui in fundo fuit per 30. annos, &
allegat factam sibi fuisse Coloniā perpe-
tuā id presumptum probat, ex iam lon-
gana detentatione, & solutiōe uniformis
pensionis, in leg. 2. num. 307. pag.
122.
- Colonus non potest pretendere ius locatio-
nis perpetuæ prescripisse ubi constat de
titulo locationis temporalis, in leg. 2. n.
312. pag. 122.
- Colonus partiaris equiparatur socio, ibi n.
317. pag. 123.
- Colonus nullo modo prescribet ius colonie
per.

perpetua neque illud est presumendum, ibi, num. 321. pag. 123.

Coloni inniti non detinentur in fundo ibi, num. 322. pag. 123.

Colonus quando facitur se esse colonum, & tamen quia detinet longissimo tempore, soluendo uniformem pensionem contendit ius colonie perpetua sibi acquisivisse: in hac dubio presumitur facta locatio tantum ad vitam Coloni, in leg. 2. num. 325. pag. 124.

Colonus, qui res sibi locatas de nouennio in nouennium fertiles redidit retinebit eas perpetuo, & renouabuntur ei de nouennio in nouennium, ita ut perpetuo penes eum, & heredes permancant, in leg. 2. num. 371. pag. 129.

Colonus, qui allegat proprios antecessores suo labore, & cultura res fertiles, fertiles reddidisse, non expellitur: nec ei pensio augeri potest. leg. 2. num. 370. pag. 129.

Clerici a communiter accidentibus non curant res ecclesie inutiles, & steriles meliorare, in leg. 2. num. 434. secus in laicis, pag. 137.

Clausula repugnans natura contractus censualis non valent, in leg. 2. numer. 343. pag. 146.

Clausula non obstante prescriptione, ad quam prescriptionem refertur debeat? in leg. omnes a num. 8. usque ad num. 16. pag. 200.

Clausula non obstante prescriptione nunquam ex ea censetur auferri prescriptio. 100. annorum, vel immemorialis, quia alias per verba generalia legis nunquam censetur exclusa, in leg. omnes num. 17. pag. 202.

Clausula non obstante prescriptione, si ponatur in materia in discretis respiciens scilicet actiones personales, & reales, per eam censetur sublati prescriptio longi temporis, & 30. annorum non autem 40. in leg. omnes num. 20. pag. 202.

Clausula non obstantibus legibus, apposita, in rescriptis, & non obstantibus statutis & consuetudinibus contrarium disponentibus quid operetur, in leg. omnes num. 202. & sequ. pag. 212.

Clausulam derogatorias si lex habeat ad sequentem legem, & ad illius renouatio-

nem non sufficit clausula leg. omnes C. de prescripti. 30. sed requiritur quod clausula de rogatoria specialiter fiat mentio, in leg. omnes num. 103. pag. 212.

Clausula non obstantibus legibus apposita, in rescriptis ad postulationem partis non sufficit ad tollendas leges contrarias habentes clausulam de rogatoria cum expressa sit non ad huiusmodi causa cognitione nec audita parte. in leg. omnes num. 103. pag. 212.

Clausula non obstantibus legibus, & c. parum operatur in his, qua conceduntur ad postulationem partium ibidem, num. 106. pag. 213.

Clausula non obstantibus legibus, & c. sufficit si concessio sit facta motu proprio principis, quia incipit militare eadem ratio quia militat in lege generali facta motu proprio principis in leg. omnes numer. 107. pag. 213.

Clausula motu proprio, etsi in statuto ad instantiam partis ponatur ex ea ostendit principis se illam concessionem fuisse facturum & si a parte non fuisset requisitus ac proinde de clausula ad huc suo operabitur effectus in leg. omnes numer. 108. pagin. 213.

Clausula qua colligitur ex principio leg. omnes hoc sit. sufficit ad validandam renouationem etiam si non addatur clausula motu proprio ibidem, num. 109. pag. 213.

Clausula quas princeps vult haberi pro expressis, pro talibus debent haberi. neque debet admitti probatio in contrarium, in leg. omnes num. 110. pag. 213.

Clausula non obstantibus, & c. de iure curia in distincte sufficiens reputatur ad renouandas quaslibet dispositiones contrarias in leg. omnes numer. 111. 112. & 113. pag. 213.

Clausula non obstantibus, & c. ut suos operetur effectus, debet esse posita a principe supremo qui perfectionem inducere potest, ut quod expressum non est habeatur pro expresso, aliud erit in homine privato vel magistratu in leg. omnes num. 114. & 115. pag. 214.

Clausulas derogatorias testamenti quomodo testator renouare possit ibidem, in fine pag.

- pag. 214.
Colorata possessio, & coloratus titulus quis dicatur remissus, in leg. comperit. num. 153. pag. 240.
Concessio presumitur talis qualis fuit praescriptio, in leg. 2. nu. 241. pag. 113.
Concessio principis circa concessionem bonorum regie corona cum spatio 40. annorum si copulative concurrant publice functiones alias impraescriptibiles praescribuntur, in leg. comperit. num. 47. pag. 227.
Concessio in emphyteusim bonorum maioris valet tantum, in vita concedentis, & eo mortuo expirat, leg. 2. num. 417. pag. 136.
Concessio nunquam videtur facta ultra tempus, quo licite fieri potest, in leg. 2. nu. 364. pag. 129.
Concessio principis valida sufficit ad consequendam liberationem ab isto onere, leg. comperit num. 49. pag. 127.
Concessio principis circa publicas functiones ut valeat oportet quod in ea fiat mentio, clausula de rogatoria, qua inducebatur, ex prohibitione praedictarum legum, in leg. comperit nu. 55. & quando illa fuit ommissa confirmatur spatio 40. annorum ibidem, & num. seq. d. pag. 127.
Concessio inualida ex eo quod princeps clausulas de rogatorias non opposuit, respicit defectum voluntatis, in principe & cur sus 40. annorum supplet, & a fortiori superplebit alium defectum respicientem defectum alicuius solemnitate, in leg. comperit nu. 52. d. pag. 127.
Concessio ut spatio 40. annorum corroboretur debet esse facta, ab eo qui cum illo defectu potuit dispensare alias secus, in leg. comperit num. 58. in fine pag. 228.
Cōcessio principis ambigua ita cursu 40. annorum illa interpretabitur ut amplius, super illorum verborum interpretatione non admittatur controuersia, in leg. comperit num. 63. pag. 229.
Confirmatio tituli iustis si per superiorem potestatem interueniat etiam in forma communi, non habebant locum tradita. in R. num. 376. & 378. pag. 48.
Concessio facta in iudicio habet executionem peratam, leg. sicut num. 168. pag. 172.

- Cōfirmatio* tituli quādo impetrata fuit postquam lis erat mota, vel moueri sperabatur, nihil prodeest, in R. n. 383. pag. 48.
Confirmatio tacita quae resultat ex patientia eorum, qui titulum impugnare poterant, sufficit ad praescriptionem, in R. nu. 384. pag. 48.
Conclusio leg. 2. C. de praescriptione 30. procedit in quocumque, qui non possidet, sed detinet, in leg. 2. num. 63. pagin. 92.
Communia iure gentium, & quae sunt in usu omnium praescribi non possunt, quo ad dominium, in leg. omnes nam. 63. pag. 207.
Condūctor ad longum tempus possidet naturaliter, & aequiparatur emphyteuta, leg. 2. nu. 263. pag. 116.
Condemnatus per sententiam ad certa rei restitutionem, si postea per 30. annos, non sit facta executio amplius in ea fieri non poterit, in leg. sicut. numer 160. pag. 171.
Conditio leg. fin. Cod. acquir. possessione est remedium recuperanda, in leg. 2. n. 292. pag. 187.
Conditio possidentis melior est, in pari causa incertitudinis, in leg. 1. n. 146. pag. 76.
Consentientia dubia, vide, dubia conscientia.
Conscientiam nouam non tenetur quis formare, sed ea amplecti, qua formatur a iure, R. n. 296. pag. 39.
Conscientiam dubiam qui habet, & contra eam facit non dicitur facere contra conscientiam, nec retinendo peccat, in R. nu. 311. pag. 41.
Coniectura sufficientes sunt ad probandum contractum emphyteuticum si consistit accipientem pensiones esse rei dominum, in leg. 2. num. 350. pag. 126.
Consensus facilius solet praesumi quando interuenit consensus positius quam simplex patientia, in leg. 2. numer. 350. pag. 114.
Consensu domini potest fieri sylua arabilis, secus si non adsit consensus etiam si maior videatur resultare utilitas, in leg. 2. n. 404. pag. 134.
Consensus non potest considerari in eo con-

- ira quem praescribitur, immo magis dis-
sensu, in leg. si quis emptionis in prin-
cipio nu. 16. pag. 291.
- Consensus qui datur in eo contraquem praescribitur est fictus in dñcis per legem ibi dem, num. 16. d. pag. 291.
- Consensus fictus inducitur ad puniendam negligentiam non est sufficiens ad tran-
ferendum dominium in ge geritum com-
petens ibidem, nu. 17. d. pag. 291.
- Consensus domini ut praesumatur oportet
constare de eius scientia, & patientia a-
lias nan praesumitur, in leg. 2. nu. 366.
pag. 116.
- Constituens, si possidet saltem naturaliter
valet constitutum saltem respectu posses-
sionis naturalis, quam habet: quod in em-
phiteuta fructuario, & similibus verifi-
catur, in leg. 2. numer. 262. pag. 115.
- Constitutum validum an priuatur per illud
dominus, etiam ignorans possessione cini-
li, in l. 2. num. 264. pag. 116.
- Constituens usum fructum, vel servitutem
vide usum fructum, vel servitutem
constituens.
- Consuetudo regionis, ita ut omnino res sit
dubia, verior videtur opinio quod con-
tractus censeatur emphiteuticus, & non
censuarius? in leg. 2. nu. 354. pag. 126.
- Contractum rescindere, qui petis, pretium
tenetur restituere, in leg. 1. num. 109.
pag. 65.
- Contractibus annuis sine successibus sufficit
vna praescriptio 30. annorum ut colonus
maneat liberatus tam a praeteritis solu-
tionibus quam a futuris, in leg. 2. num.
125. pag. 98. & in Francia servatur hac
opinio, & nu. 152. pag. 102.
- Contractus censuarius, & emphiteuticarius
in quo differant, in leg. 2. num. 334. &
seq. pag. 124.
- Contractus quando in dubio censeatur cen-
suarius vel emphiteuticus, leg. 2. num.
344. cum segg. pag. 126.
- Consuetudo ut quis possit prohibere alios ne
piscentur ante portorium suum valet si
sit legitime praescripta, & operabitur ef-
fectus iuris prohibendi, in leg. omnes n.
78. pag. 209.
- Consuetudo ut decima non solvatur censebitur
inducta per spatium 40. annorum, in
leg. comperit nu. 82. & in ea licet sit con-
tra ius commune requiritur titulus, ibi-
dem pag. 231.
- Continuas usus, & quasi possessio non po-
test dari in via, & flumine, & ideo ne-
cessaria est praescriptio immemorialis, in
leg. omnes nu. 71. pag. 71.
- Contumax comparens intra annum recupe-
rat rem, nec ei opponi potest de defectu
dominii prout opponi potest spoliato rem
vendicanti, in leg. si quis emptionis §.
sed, & si quis num. 3. pag. 304.
- Contumax convinctus actione reali si com-
pareat intra annum renovabitur primum
decretum, & contumax solum remanebit
in sua possessione, transito autem anno mis-
sus efficitur possessor, & solum propieta-
tis ius reservatur contumaci ibidem nu.
19. pag. 305.
- Contumax in reali intra annum comparens
non recuperat simpliciter possessionem, sed
tenetur prestare cautionem de prosecue-
da lite, & solvere expensas factas per au-
torem, ibidem nu. 20. d. pag. 306.
- Contumax si sit conveniendus per hypothe-
cariam actionem quid iuris sit disputat,
ibidem. a nu. 36. pag. 306.
- Conventio dubia recipit interpretationem,
a consuetudine regni, in leg. 2. nu. 355
pag. 128.
- Convictus episcopatum ad fidem ab here-
ticis oppressum ex ipso iure canonico con-
sequitur illius titulum, & administra-
tionem, in leg. sicut, nu. 137. pag. 168.
- Conasr. in cap. possessor 2. parte §. 9. v. 1.
explicatur R. num. 299. pag. 34.
- Conasr. cap. possessor 2. parte §. 8. num. 4.
declaratur. in R. num. 375. pagin. 47.
- Creditor qui rem possidet longo tempore ut
liberam cum bona fide praescribet longo
tempore, si autem possidet eam mala fide
nulla de iure canonico procedit praescrip-
tio, in leg. sicut nu. 184. pag. 174.
- Creditor cui secundo loco eadem res hypothe-
cata fuit per debitorem non potest praescri-
bere hypothecariam adversus primum cre-
ditorem, cui res primo fuit hypothecata ni-
si spatio 40. annorum, in leg. cum notifi-
mi. num. 50. pag. 255.
- Creditor secundus possidens, rem hypoteci-
tam, non possidet eam nomine proprio ne-
que

- que ad utilitatem suam, sed ad utilitatem debitoris: & ideo necessarij sunt 40. anni, sicut erant necessarij primo debitori, cuius imaginem habet. in leg. cum notissimi num. 52. pag. 275.
- Creditor secundus licet suo nomine non possideat simpliciter, videtur tamen possidere quatenus necessarium est ad confirmationem sui iuris sine hypotheca sibi facta ibidem num. 53. d. pag. 255.
- Creditor secundus, qui habet titulum hypothecae a debitore cum non possideat, non praescribet: nisi eo tempore quo debitor praescriberet, sed si alio titulo rem hypothecam possideat, praescribet 30. annis ibidem d. pag. 255.
- Creditor cui res hypothecatur sustinet imaginem debitoris, & illius nomine videtur possidere. in leg. cum notissimi num. 54. pag. 255.
- Creditor habens penes se rem hypothecam licet eam naturaliter & civiliter dicatur possidere, non tamen eam possidet tamquam rem suam ibidem nu. 54. pag. 255.
- Creditor de quo numero proximo quo ad omnes effectus rei dominum censetur nomine debitoris possidere, & consequenter dominium, & possessio civilis illud respiciens: adhuc videtur esse penes debitorem, & ideo requiritur praescriptio 40. annorum ibidem numer. 55. & 56. pag. 255.
- Creditor secundus si mortuo debitore velit inchoare praescriptionem praescribet 30. ann. s. si vero velit uti eo tempore quod curret vivo debitore non nisi spatio 40. ann. in l. cum notissimi nu. 61. pag. 256.
- Creditor secundus potest offerre primo creditori debitum, & eius loco succedere quo ad praelationem hypothecae ibidem nu. 62. pag. 256.
- Creditor primus an teneatur precise hanc recipere oblationem, vel possit replicare quod vult ipse solvere debitum secundo creditori, & hypothecam retinere late examinatur ibidem a num. 63. pag. 256.
- Creditor si missus sit in possessionem rei hypothecatae ex primo decreto, interrupta censetur praescriptio in leg. cum notissimis §. imo num. 19. pag. 282.
- Creditor si non iure creditoris rem hypothecam retineat, sed precario accipias, & eodem modo rem hypothecam detineat, non inducitur interruptio possessionis in l. cum notissimis §. imo numer. 27. ad medium pag. 282.
- Creditor, qui sciebat sibi decem debere recipiendo quinque simpliciter: videtur habere animum totum retinendi in l. cum notissimis §. imo num. 46. secus si ignorabat, ibidem pag. 285.
- Criminalis accusatio, & actio tollitur 20. annis, & an ope exceptionis, vel ipso iure, & de intellectu l. querelam C. de falsis, leg. sicut 3. numer. 214. cum seqq. pag. 178.
- De crimine si agatur non per viam accusationis ad puniendum, sed per viam exceptionis ad repellendum delinquentem, tunc de delicto quo ad istum effectum perpetuo opponi potest in leg. sicut num. 227. & a quo tempore incipendi incipiat competere num. 228. pag. 179.
- Culpa quando praesit casum, non excusat, ille casus in leg. cum notissimis §. imo n. 19. pag. 282.
- Curialium sub nomine etiam decuriones continentur in leg. omnes num. 93. pag. 211.
- Curiales sunt nervi reipublicae, & viscera civitatum quorum catum, recte appellavit antiquitas minoris senatum, & ideo in tam grave praedium reipublica, noluit lex ut ab ea conditione status illiberaretur spatium 40. annorum ibidem n. 54. d. pag. 211.
- Curialium status mutari non potest ut omnino sint liberi a nexu curiae, poterunt tamen praescribere spatium 30. annorum, ut in alia curia serviant d. l. omnes, num. 97. pag. 211.

D.

Dammum resarcire tenetur ille, qui eius fuit immediata causa: secus si remota. num. 70. pag. 36.

Debitoris fisci. Vide fisci debitor.

Debitor possidendo debitum, possidet utique rem propriam, & non alienam: quantumque de bonis suis creditori solvere tenetur, leg. sicut num. 24. pag. 152.

Debitor quasi possideri videtur ab ipso met debito,

- debito, quia illius quibus in habere videtur: & hoc ratione debitor tanquam feruus creditoris consideratur. leg. sicut. num. 22. pag. 153.
- Debitor generis, habere non dicitur consuetudinem rei aliena, sed potius rei, quae nullius indicatur. leg. sicut. num. 34. pag. 154.
- Debitor solvere non tenetur creditori, nisi postquam interpellatus ab eo fuerit. leg. sicut. numer. 35. nec interim ante interpellationem peccatum commisit. nu. 36. pag. 154.
- Debitum creditoris non dicitur proprium esse, quando solutum non est. leg. sicut. nu. 41. pag. 155.
- Debitor, qui cum mala fide praescripsit, ad huc naturaliter dedere dicitur: & non soluendo peccat. leg. sicut. numer. 42. pag. 155.
- Debitor si sciat se debere, & tamen praetextu praescriptionis vel temporis soluere nolit, illudque retinere creditore inuito, utique peccabit, & ob hanc solam causam praescribere impeditur. leg. sicut. n. 93. p. 158.
- Debitor in contractu reciproco praescriptione liberatur: veluti quando ego teneor alicui rem dare, & vicissim ille mihi etiam dare tenetur aliquid. leg. sicut. n. 65. p. 158.
- Debitor, qui dubium habet rei aliena speculationum, & non practicum praescribit. & ibi. n. 66. p. 158.
- Debitor, qui probabiliter se debere ignorat non habet conscientiam rei aliena, ac ita praescribere potest. leg. sicut. num. 67. pag. 159. Et si ob lapsum temporis obligatus est, vel dubitat se soluisse utique praescribet. ibi. num. 67. p. 159.
- Debitor defuncti praescribit heres, dum ignoret factum defuncti, & sic cessat mala fides. leg. sicut. numer. 68. pagin. 159.
- Debitor pene legalis, quia dum asseco non petitur, ipse in se executionem facere, non tenetur, & ideo sciens praescribit. leg. sicut. nu. 69. pag. 159.
- Debitor vel eius heres si possideant rem hypothecam, non praescribent nisi spatio
- quadraginta annorum, quod hodie in regno Castella observatur. leg. sicut. 3. numer. 193. pagin. 175. & Instaurans novum constituit. leg. cum notissimis in princip. numer. 29. pagin. 250.
- Debitor mortuo et praescribit secundus creditor eius hypotheca spatio triginta annorum. leg. cum notissimis in princip. nu. 37. & seqq. p. 299.
- Debitor si concessit creditori pignus, & per tempus triginta annorum, non obtulit ei debitum, ius illud offerendi debitum, & rem hypothecam recuperandi per actionem pignoratitiam praescriptio sublatam videtur. leg. cum notissimis. numer. 67. pagina. 257.
- Debitor merito iure habet rei vendicationem contra creditorem, sed poterit creditor excipere, quod rei sit sibi hypotheca, & ius offerendi est praescriptio sublatam, & rei vendicationem excludet. leg. cum notissimis. numer. 87. pag. 257.
- Debitor praescribens rem hypothecam, licet rei hypothecam tradiderit creditori, non ob id desinet possidere. l. cum notissimis §. imò num. 15. pag. 280.
- Debitor penes se retinens rem hypothecam per spatium 40. annorum, praescribit actionem hypothecariam, quam contra eum movere poterat creditor. Ibidem n. 17. ad med. pag. 281.
- Debitor si ante perfectam praescriptionem tradat creditori, ex hoc omne tempus praeteritum extinguatur ita, ut oporteat post rem recuperatam de novo inchoare praescriptionem. Ibidem num. 18. pag. 282.
- Debitor principali liberato extempore indistincte eius fide iussor liberatur. censetur d. l. cum notissimis §. imò num. 67. pag. 287.
- Debitum principale triginta annis praescriptum, hypothecatum eiusdem debiti durat 10. annis ultra illud 30. & sic complentur 40. anni. l. cum notissimis in princip. num. 35. pag. 253.
- Decima ratione annexationis cen-

sentur spirituales. R. numer. 196. pag. 25.
 Decime quas sibi Deus reservavit in toto
 orbe in recognitionem dominii universa-
 lis an prescribantur. leg. comperit. nu.
 75. & 76. cumplaribus sequent. pagin.
 230.
 Decima prescribi possunt quoad quotam, li-
 cet in totum prescriptione tolli non pos-
 sunt. leg. comperit nu. 78. pag. 230. &
 231. pag. 245.
 Decima quatenus necessaria est ad substi-
 tionem ministrorum ecclesie a prescriptio-
 ne non tollitur: quia iure naturali, & di-
 vino debetur ecclesie: ibidem num. 79.
 & quod excedit predictam summam pres-
 criptioni tolli potest. d. numer. pagin.
 230.
 Decem transfudit decimas in ministros sacra-
 rum, quia ipse bonis nostris nū eget: ideo
 que contra eosd. ministros bene potuit
 prescriptio admitti leg. comperit. num.
 84. pag. 231.
 Decennium requiritur ad inducendam o-
 blivionem, per quam amittitur civilis pos-
 sessio: sed ad inducendam simplicem obli-
 vionem, per quam tamen diutius effectus
 non consequitur, minus tempus sufficit,
 & arbitrio iudicis committitur. leg. 2. n.
 43. pag. 189. 39.
 Decretum. 1. & 2. vide. Hypothecaria a.
 gentis.
 Defectus tituli est quid negativum, non
 consistens in persona cum sit quedam pri-
 vatio, & ideo representationem non extendi-
 tur, ad defectum tituli. R. num. 228.
 pag. 31. & defectus possessionis non sup-
 pletur etiam tempore immemoriali. leg.
 2. num. 6. pag. 62.
 Defunctus quando habuit bonam fidem, non
 tamen habuit titulum, utrum tunc pro-
 cedere possit prescriptio longi temporis,
 ad leg. cum hares sit. de diuersis. &
 tempor. prescriptio. R. numer. 220.
 pag. 31.
 Defunctus si habeat titulum inutilem, vel
 in infumum tunc hares non prescribet. R.
 num. 230. & leg. pag. 32.
 Denunciatio quod res sit aliena facta a prin-
 cipio malam fidem inducit, & impedit
 prescriptionem, secus si post inceptam

prescriptionem. R. num. 232. pag. 37.
 Denunciatio delicti prescriptio, non solum
 non admittitur, alicuique, sed neque de
 illo index amplius inquirere potest. leg.
 sicut. 3. num. 220. pag. 175.
 Denunciatio facta per iudicem, prescriben-
 ti post inchoatam prescriptionem non in-
 terrumpit prescriptionem. leg. sicut. n.
 234. pag. 18.
 Denunciatio extra iudicialis non interrup-
 pit prescriptionem ibidem. numer. 235.
 pag. 18.
 Denunciatio non interruptit rei vendica-
 tionem personalem. d. leg. sicut. num.
 236. pag. 180.
 Denunciatio facta per Papam vel alium non
 recognoscentem superiorem, interruptit
 prescriptionem. leg. sicut. num. 243.
 pag. 181.
 Detentatio coloni per res inanimatas: conser-
 uata iudici non potest. leg. 2. num. 258.
 pag. 115.
 Differentia inter solum Italicum, & pro-
 vinciale viguit, & sive ad temporaria iudi-
 ciana rub. na. 13. pag. 13.
 Differentia inter ius civile, & canonicum,
 in materia prescriptiois nulla est, nisi
 respectu bona fidei. R. numer. 110. pag.
 22. Itē non est facile admittenda differ-
 entia. leg. 1. nu. 158. pag. 71.
 Differentia inter prohibitionem factam per
 legem vel per hominem. R. num. 196.
 pag. 29.
 Differentia est inter ius civile, & canoni-
 cum, & circa tituli requisitionem afig-
 natur. rub. na. 136. pag. 25.
 Differentia inter concessionem in em-
 phiteusim bonorum maioratus, & ec-
 clesie assignatur leg. 2. num. 433. &
 434. pag. 137.
 Differentia inter contrarium censurarium
 & emphyteuticarium demonstratur. leg.
 2. num. 334. pag. 125.
 Differentia, qua versatur inter actionem
 civilem, & accusationem criminalem,
 ostenditur. leg. sicut. 3. num. 215. pag.
 178.
 Differentia inter interruptionem, que fit
 per citationem: vel qua per litis conte-
 stationem inducitur, ea est: quia per litis
 contestationem non solum interruptitur tempus
 pæce.

precedenti, sed prorogatur prescriptio ad 40. annos. leg. sicut 3. n. 282. cen. 283. pag. 186.

Differentias inter primum, & secundum decretum late enumerat author. in leg. siquis emptiois. §. sed & siquis numer. 15. quando tens est connexus actione personali pag. 300.

Differentias inter decretum interpositum actione reali, & actione personali tradit, ibidem. num. 19. pag. 301.

Difformis pensio. vide pensio difformis.

Diligentiam necessariam qui non adhibuit ad tollendum dubium peccabit quidē peccato negligentia: non tamen ob id impeditur prescriptio, quasi sit mala fidei posser. R. nu. 316. pag. 41.

Diligentiam ad tollendum dubium, & si possessor non adhibeat, prescribet tamen. R. numer. 317. pag. 41.

Diligentiam siquis adhibuit, & remansit in dubietate utique prescribet. R. num. 319. pag. 41.

Dispositio hominis facit cessare dispositionem legis. leg. 2. numer. 281. pag. 118.

Dispositum circa actiones in rem singulares, non comprehendit actiones personales, nec etiam actiones in rem vniuersales, nisi id per nouam, leg. constituatur. leg. sicut. nu. 7. pag. 150.

Dispositio respiciens emutationem peccati tanquam fauorabilis extenditur etiam ad casum improprium. leg. sicut. 3. nu. 42. pag. 55.

Disponere de re sua unus quisque potest, licet non possidiat eam. leg. 1. numer. 66. pagin. 59.

Dolus non arguitur ex eo, quod res sit vendita minori pretio. leg. 1. numer. 26. pag. 58.

Dolus aperte, & clare debet probari, d. leg. 1. num. 29. pag. 58. & cum consistat in animo coniecturis tantum probari potest. R. nu. 338. pag. 44.

Dolus dans causam contractui facit ipso iure contractum nullum. leg. 1. numer. 30. pag. 58.

Dolus venditoris si non dederit causam venditori, nunquam venditio erit nulla, neque res ab emptore auocabitur, ni

si ipse quoque fraudem participauerit. l. 1. nu. 38. pag. 59.

Dolus si inter veniat ex parte debitoris, quannis transacto tempore non possit ire ditor proponere actionem extinctam poterit tamen aduersus dolum procedere per euangelicam denunciationem. leg. sicut 3. nu. 76. pag. 170.

Dominium censetur probatum ex parte domini si per triginta annos seruitia receperit, vel pensiones, leg. 2. num. 175. pag. 105.

Dominium, & possessio recipiens probatur aduersus soluentem ex receptione pensionis per longum tempus: non tamen aduersus tertios. leg. 2. numer. 213. pag. 110.

Dominium superius quis habere, & alter dominiū inferius absurdum non est. leg. 2. num. 369. pag. 228.

Dominium propter solum tempus ipso iure extinguatur, & consequenter rei vendicatio. leg. sicut 3. n. 10. pag. 150.

Dominium tam directum quam utile transfertur in prescribentem in rebus mobilibus. leg. sicut. nu. 12. pag. 151.

Dominium reuocabile alicuius rei siquis habeat non potest cum mala fide prescribere confirmationem domini reuocabilis, quod multis reprobatis resoluit. in leg. sicut. nu. 111. pag. 165.

Dominium reuocabile qui habet, non habet perfectum dominium rei ibidem. num. 119. pag. 166.

Dominium habens reuocabile potest prescribere confirmationem domini spatio 30. annorum etiamsi sciat renouari posse leg. sicut. nu. 146. & sequuta repudiatione per inde habetur, ac si nunquam fuisset quaesitum. d. nu. 146. pag. 170.

Dominium cum non est irrevocabiliter quaesitum indicatur de eo, tanquam de iure quarendo ibidem n. & p.

Dominium reuocabile non venit proprie appellatione domini. d. leg. sicut. num. 147. pag. 170.

Dominium reuocabile non venit proprie appellatione domini. d. leg. sicut. nu. 147. pag. 170.

Dominium legati tantum transfertur in legatarium quoad dominium civile,

- nam naturale ante traditionem remanet penes heredem. d. l. sicut. n. 148. p. 170.
- Dominium rei licet vsucapiatur, ius tamen hypotheca saluum manet. leg. sicut. num. 175. pag. 173.
- Dominium vt prescribatur minus tempus sufficit. quam in prescribenda hypotheca leg. sicut. num. 179. pag. 173.
- Dominium utile, & directum tam per vsucapionem, quam per prescriptionem acquiritur. Caterum civile tantum, nō autē naturale d. l. sicut. nu. 210. pag. 177.
- Dominij civilis, & naturalis distinctio approbata est in iure, & receptissima. d. leg. sicut. num. 212. pag. 178.
- Dominium rei mobilis vsucapitur triennio, non hypotheca. leg. cum notissimi in princ. num. 29. pag. 250.
- Dominium duplex est naturale scilicet, & civile l. siquis emptionis in princ. num. 6. pag. 290.
- Dominium civile dicitur quando dominiū, quod queritur per modos civilis iure innōtos. leg. siquis emptionis in princ. num. 7. pag. 290.
- Dominium civile dicitur quando dominiū queritur ex sola iuris civilis dispositione nec quid aliud accedit. ibidem. num. 8. pag. 291.
- Dominium quod transfertur in legatarium ex dispositione iuris dicitur tantum civile, & adhuc pro re legata competit legatario actio personalis ex testamento. d. leg. siquis emptionis. num. 9. pag. 291.
- Dominium naturale dicitur quis habere, si postquam habuit dominum civile, postea ex voluntate domini, naturaliter per traditionem rem requirit. ibidem. num. 11. pag. 291.
- Dominium utile directum civile acquiritur prescribenti. d. leg. siquis emptionis in princ. num. 14. pag. 291.
- Dominium naturale transfertur per traditionem, si verus domini consensus interueniat: secus si fictus ut est ille, qui resultat ex prescriptione. ibidem. numer. 16. pag. 291.
- Dominium naturale acquiritur per prescriptionem immemorabilem. d. leg. siquis emptionis. num. 18. pag. 291.
- Dominium eiusdem speciei non potest dari apud duos in solidum, secus in dominijs diuersa speciei. ibidem. nu. 21. pag. 292.
- Dominium civile tanquam fortius semper debet praferri naturali dominio propter prescriptionem eliso. d. leg. siquis emptionis. num. 32. pag. 293.
- Dominium civile per prescriptionem quasi tam perditur omnino, si alius rem postea prescribat, & nihil omnino iuris apud primum remanet. ibidem. n. 33. pag. 293.
- Dominus rei, non potest uti denunciatione euangelica aduersus prescribentem. r. n. b. num. 277. pag. 37.
- Dominus rei ab emptore rem directē vendicare poterit, dummodo prius conueniatur fisco debitor. leg. 1. nu. 31. pag. 58.
- Dominus rem emittens tenebitur emptori pretium restituere, quando ipse reuera fisco debebat, & per solutionem a fisco liberatus fuit. leg. 1. num. 87. pag. 63.
- Dominus repetens rem in terminis. leg. 1. hoc tit. non tenebitur emptori pretium restituere, licet esset debitor fisci. d. num. 87. pag. 63.
- Dominus qui rem retraxit tanquam non fraudalem per. 30. annos, non cogitur postea in fraudum concedere. leg. 2. n. 174. pag. 105.
- Dominio putatio qui per 30. annos praestitit seruitia. Vide. fraudum qui accepit.
- Dominus quando fuerit sciens, & passus sit imptorem possidere, ab eo tempore praescriptio erit incipienda. leg. 2. num. 203. pag. 108.
- Dominus an per constitutum validum, ignorans etiam sua civili possessione princeps. leg. 2. num. 264. pag. 116.
- Dominus licet iure antiquo per factum serui, vel ex pulso colono possessionem civilem amitteret hodie poterit petere restitutionem amissa possessionis. l. 2. n. 186. pag. 119.
- Dominio nō succurritur in casibus, in quibus propter factū coloni dominus tantū amittit naturalem possessionē, si postea propter negligentiam amittat dominum etiam civilem. leg. 2. num. 303. pag. 121.
- Dominus directus tenetur renouationē precise facere, nec poterit sibi emphiteusim retinere, si adiunt malioratione empti;

emphiteuta. l. 2. num. 397. pag. 133.

Dominus famulus licet confiteatur scripturā suam esse, & sic debitum agnoscat potest nihilominus allegare se soluisse, & id probare per legis præsumptionem leg. sicut. 3. num. 106. pag. 164.

Dominus ut sit tutus in conscientia quod seruitium famulo soluerit, sufficit de hoc dubitare. d. leg. fian. n. 110. ad med. Sed si postea constet, saltem in foro conscientie, cogendus erit solvere. Ibidem. p. 165. minus qui ignorauit seruum fuisse redemptum, & consequenter ignorauit domino antiquo competere ius offerendi: tamquam existens in vera, & positua bona fide præscribit confirmationem dominij l. sicut. num. 120. & ibidem declaratur conclusio. pag. 166.

Dominus antiquus contraquem præscriptū est ut excludatur à rei vindicatione necessaria est exceptio præscriptionis d. leg. sicut. num. 199. pag. 176.

Dominus antiquus ratione dominij naturalis merito iure habet rei vindicationem & ad illam elidendam necessaria est exceptio. d. l. sicut. num. 211. pag. 177.

Dominus antiquus si agat rei vindicatione contra tertium, qui non sit ille qui præscripsit, neque qui ab eo causam habet, uti que obtinebit. le. signis emptionis in principio. num. 25. pag. 292.

Dominus antiquus, & præscribens si concurrant ad rei vendicandum semper præfertur habens Dominium civile d. leg. si quis emptionis in princ. n. 22. pag. 293.

Dominus antiquus, & primus si concurrat ad rem vendicandam contra tertium, qui eam iam præscriptam habet, antiquus dominus est præferendus. leg. si qua emptionis. num. 34. & 43. pag. 294.

Dominus antiquus si iter um longo tempore possideat, dominium civile iure acquirit ibidem num. 34. pag. 294.

Donationes Principum non solent fieri in subastatione, nec proclamatio est necessaria. leg. 1. num. 60. pag. 61.

Donationis titulus sufficiens est ad præscribendum. leg. 1. num. 221. pag. 211.

Donatario inquam in dubio videtur concessum ut ab eo non appelletur. leg. comperit. n. 95. pag. 232.

Donatario potest concedi ut ab eo non appelletur, & quomodo id privilegium intelligatur nouè declarat. leg. comperit. n. 96. p. g. 233.

Donatarius si vené non utatur donatione, & privilegio sibi concessio potest Princeps se intromittere, & facere in dictis terris complementum iustitie. leg. comperit. n. 97. pag. 233.

Donatarius, qui habet iurisdictionem iure speciali propter solam negligentiam, ab ea privari potest, quia iurisdiclio confertur concessa subacta conditione, si fuerit vigil, & diligens in iustitia administranda. leg. comperit. numer. 99. pagin. 233.

Donatio Principis facta ecclesie non includit ius superioritatis suprema, sed semper penes se Princeps videtur retinuisse d. leg. comperit. a. num. 107. vsque ad n. 109. pag. 234.

Donatio facta ecclesie si mea declaratur, quod in eam transfertur etiam ius superioritatis valebit, & tantum durabit hac traslatio dum vivit Rex, qui eam fecit, & non obligabit illius successores, nec trasibit ad eius heredes ibidem. numer. 110. pag. 234.

Donatio Regalium. Vide. Regalium donatio.

Donatio Regalium licet concessa sit subamplissima forma. Vide Regalia licet concessa sint.

Dormitio verificatur in casibus, in quibus cursus præscriptionis suspenditur ad id. pus. leg. cum notissimi. §. imo. numer. 3. pag. 280.

Dormitio in eo excedit suspensionem, & interruptionem, quod in canon requiritur petitio partis: nec ad illam inducendam requiritur possessoris citatio, nec eo absente necessaria est protestatio. d. §. imo. num. 4. pag. 280.

Dormitio seu suspensio tantum impedit cursum præscriptionis ad tempus, minime autem tollit, vel eternat tempus, quod ante currebat. Ibidem. num. 6. pag. 280.

Dotalibus in rebus constante matrimonio non curat præscriptio aduersus uxorem. leg. cum notissimi §. illud. nu. 54. & 55. pag. 271.

- Dubius possessor, an res sit sua, vel aliena poterit ne praescribere, vide in r. num. 278 pag. 37.
- Dubitatio quando super venit tempore, quo vel titulus, vel praescriptio incipit: vel post iam inceptam esse, t. vi primo casu praescriptio impeditur, secus in 2. rub. num. 279. pag. 37.
- Dubitatio non est vera mala fides, sed quoddam medium, quod non est nec bona, nec mala fides. r. num. 284 pag. 37.
- Dubitans praescribet indistincte longissimo tempore. rub. num. 289. pag. 38.
- Dubius in conscientia non dicitur facere contra conscientiam, nisi postquam sibi facta sit fides de veritate. rub. numer. 290. pag. 38.
- Dubius & ignorans equiparantur. rub. nu. 291. pag. 34.
- Dubius an res sit sua, vel aliena non peccat retinendo eam rub. num. 294. pag. 39.
- Dubium conscientiam qui contra fecit, non dicitur facere contra conscientiam, & ideo ad mortale non obligatur. rub. num. 295. pag. 39.
- Dubius hoc casu ita dubius est, ut ex eo particulari nesciat, utrum incuratur peccatum mortale: quanvis in genere certus sit, quod illud sit peccatum mortale. rub. nu. 302. pag. 40.
- Dubius ut periculum non incurrat ita dubius esse debet, ut nullam partem eligat tamquam veriore. rub. num. 303. pag. 40.
- Dubium speculationum, quid sit, declarat auctor eleganter rub. num. 305. pag. 40. & ibi quid sit dubium practicum nu. 306.
- Dubium speculationum peccatum non inducit, & exemplum proponitur. rub. num. 307. pag. 40.
- Dubio in practico habet locum regula, qui amat periculum peribit in illo. r. numer. 308. pag. 40.
- Dubietas habet suos gradus, & ideo non omnes gradus inducentes dubietatem praescriptionem impediunt: nec situbatio sine scrupulo eam excludens. r. numer. 320. pag. 42.
- Duo simul ubi concurrunt scilicet quod stipulator teneatur aliquid prestare ex parte sua, item quod id, quod ex stipulatio-

ne devenit, cohaeret eius persona: plures censentur stipulationes, secus quando unum ex praedictis defecerit. leg. 2. nu. 133. pag. 100.

- Dua praescriptiones si concurrant, quae tendant ad diversa iura, minus tempus unus computabitur in ea, quae maius tempus requirit. leg. sicut. 3. num. 182. pag. 174.
- Duces constituti vicarij imperij in Italia consuetudine receptum est ut possint omnia facere, quae Imperator. leg. comperit. num. 172. pag. 243.

E.

- E**cclisia est cultrix iustitia, & non vult locupletari cum iactura aliena leg. 1. num. 139. pag. 69.
- Ecclesia non tenebitur pretium emptaris mala fidei in pauperes erogare, sed illud licite retinebit. leg. 1. in 143. pag. 69.
- Ecclesia poterit se opponere & petere ut sibi restituantur pretium, quando administrator illud penes se habet, & emptor illum vult cogere ad restituendum leg. 1. num. 150. pag. 70.
- Ecclesia, quae aliquas terras concessit in imphyteusim, quas colonus possidebat, utrum possit imphyteuta augere pensionem colono, & cum expellere leg. 2. num. 356. pag. 127.
- Ecclesia duobus concedendo emphyteusim delictum committit. ibidem num. 360. pag. 128.
- Ecclesia non tenetur renovare emphyteusim, quod tamen reprobat. leg. 2. in 272. pag. 130.
- Ecclesia res. Vide Res ecclesiae.
- Ecclesia quando concessit res steriles. Vide Res steriles ecclesiae.
- Ecclesia licet solvat pretium meliorationum, non tamen poterit alteri emphyteusim concedere subpensione, quam velis. leg. 2. num. 299. pag. 133.
- Ecclesia concedit restitutionem adversus praescriptionem 40. annorum. leg. sicut. 3. num. 358. pag. 196.
- Ecclesia Romana si res suas in alium transferat, quanvis fuerint Romana ecclesia solam spatio 40. annorum praescribuntur, postquam tamen fuerint translatae, praescri-

cribentur tempore ordinario aduersus do-
natarium. leg. comperit. num. 85. pag.
231.
Eligens viam iudicii ad recuperandam pos-
sessionem, civilem non amittit. leg. 1. n.
26. pag. 88.
Emens cum mala fide, & fraude rem alie-
nam pretium pro ea datum non recupe-
rat sed illud amittit leg. 1. num. 78. pag.
65.
Emens contra prohibitionem legis cum ma-
la fide pretium amittit leg. 1. numer. 94.
pag. 64.
Emere quando forensis per statutum, probi-
betur per interpretationem passiuam di-
cendum est voluisse statutum, ut emens
contra prohibitionem pretium amitteret
leg. 1. num. 97. pag. 64.
Emptor in terminis leg. fin. C. com. de leg.
reperit pretium etiam si de eo restituendo
non fuerit stipulatus leg. 1. num. 99.
secus in alijs casibus. pag. 65.
Emens rem maioris scienter contra pro-
hibitionem legis, pretium amittit leg. 1.
num. 102. pag. 65.
Emens sine iusta causa rem prohibitam ta-
tum delinquit ac ille qui emit non ob-
seruatis iuris solemnitatibus. leg. 1. nu.
105. pag. 65.
Emens non obseruatis iuris solemnitatibus
mala fide videtur emisisse leg. 1. num. 106.
pag. 65.
Emptor, & venditor quando sciebant rem
alienari non posse, cum uterque sit in pa-
ri culpa, locus erit regula leg. viro atque
uxori ff. solut. matrim. leg. 1. num. 114.
pag. 66.
Emptor quando non fuit in culpa non potest
vendere pretium & rem retinere, ne cu
iactura aliena locupletetur. leg. 1. num.
115. pag. 66.
Emptor etiam si stipuletur sibi pretium re-
stitui, si emptio iniusta aut in utilis in-
dicetur, ad hoc tamen venditor non te-
nebitur pretium restituere. leg. 1. num.
124. & seqq. pag. 67.
Emptor si nihil sit stipulatus nomine cui-
lionis agere non poterit in terminis de
quibus hic immo neque pretium poterit
repetere leg. 1. numer. 128. pag. 68.
Emens rem alienam scienter, & ita cum

mala fide si nihil tantum sit de emilio-
ne neque de ea poterit agere emptor, ne-
que pretium repetere leg. 1. num. 130.
pag. 68.
Emptor mala fidei, si in practico casu stipu-
letur agere de emilio, valebit pactum
leg. 1. numer. 131. pag. 68.
Emens rem scienter contra interdicta le-
gam, cum tunc pretium amittat, non
valebit pactum de eo restituendo leg. 1.
num. 132. pag. 68.
Emptor quando non potest agere de emilio,
ne licet eam stipuletur. leg. 1. num. 136.
pag. 68.
Emens contra interdicta legum non solum
amittit pretium solum sed etiam sol-
uendum leg. 1. num. 138. pag. 68.
Emptor emens rem ecclesie cum bona fide
pretium versum in utilitatem ecclesie
non potest emptor repetere ab ecclesia:
sed tamen poterit habere recursum ad-
uersus administratorem ecclesie leg. 140.
pag. 69.
Emptor poterit habere recursum aduersus
ecclesiam quatenus ex pretio locupletior
facta est, si administrator ecclesie non
sit soluendo leg. 1. num. 141. pag. 69.
Emens mala fide res ecclesie, aduersus ec-
clesiam, nullum habet recursum leg. 1. n.
162. pag. 69.
Emptor mala fidei utrum possit habere re-
cursum contra administratorem, qui ei
vendidit res ecclesie. leg. 1. numer. 164.
& seqq. pag. 69.
Emptor si fuerit mala fidei contra admini-
stratorem habet recursum, si pretium pe-
net se habeat, secus si illud iam consump-
sit. leg. 1. num. 169. pag. 70.
Emptor bona fidei, vide Bona fidei emptor.
Emptor bonorum ecclesie si sit bona fidei, ita
iure civili, quam canonico, admittendum
est, quod si administrator non sit soluendo
datur emptori, recursus aduersus ecclesiam
secus si sit emptor mala fidei. leg. 1. num.
159. pag. 105.
Emptor si incipit prescribere si emptor
domini vendit tanquam suam leg. 2. nu.
199. & contrarium erit in emphiteusa vel
usufructuario nu. seqq. pag. 108.
Emptor mala fidei qui habuit notitiam rei
hypotecate nihilominus praescribet hypo-
tecato

- etiam spatia 30. annorum leg. cum notissimi in principio num. 16. Quod tamen hodie ex dispositione iuris canonici non procedit, & cum bona fide sine titulo, locum habebit. ibidem num. 17. pag. 250.
- Emptor sciens rem esse generaliter hypothecalam prescribit l. cum notissimi in principio num. 19. Sed contrarium verius est d. num. 19. in fine, & seqq. pag. 251.
- Emens cum pacto reuocandi, cui scilicet pretio reddito, illam restituat primo venditori, huic pacto prescribitur spatium 30. annorum, leg. cum notissimi num. 83. pag. 159.
- Emptor bonorum debitoris fisci si venditio rescindatur non auditur etiam si vellent supplere iustum pretium. leg. 1. num. 28 pag. 58.
- Emphyteusis presumpta secularis, & ecclesiastica in quod differant? leg. 2. num. 225 pag. 111.
- Emphyteusis prescripta imitatur veritatem & rei ipsius naturam ibidem num. 226. pag. 111.
- Emphyteusis censuitur, & non census, si ille, cui soluitur census, habet dominium in re pro qua sibi soluitur pensio, & tunc non soluens incidit in commissum leg. 2. num. 349. pag. 126.
- Emphyteusis contractus, vel censuarius in dubio interpretabitur secundum consuetudinem regionis. leg. 2. numer. 352 pag. 126.
- Emphyteusis qualiter discernatur a locatione. ibidem d. num. & pag. remissiue.
- Emphyteusis secunda si fiat post primam non valet leg. 2. num. 359. pag. 127.
- Emphyteusis secunda valet si primam habens per annum tacerit ibidem numer. 361. pag. 128.
- Emphyteusis si quis obtineat in tertia generatione, & eam ex sterili fertilem reddidit, retinebit eam iure hereditario eo pro se, & heredibus suis, & consequenter finito tempore prima concessionis non censetur extincta. leg. 2. num. 371. pag. 130.
- Emphyteusis ecclesiastica licet non presumatur concessa ultra tres generationes, tamen si quis eam ex sterili fertilem reddidit, & a leg. presumpta emphyteusis perpetua indicabitur leg. 2. numer. 388. pag. 132.
- Emphyteusis temporali finita, meliorationes pertinent ad facientem, & non ad dominum directum. d. leg. 2. numer. 393. pag. 133.
- Emphyteusis ad vitas continetur proprio sub prohibitione alienationis. d. leg. 2. num. 413. pag. 135.
- Emphyteusis concessio si confirmata sit, & corroborata ex possessione immemoriali procul dubio obseruanda erit. num. 438. pag. 138.
- Emphyteuta utile Dominium prescribere potest. d. leg. 2. num. 69. pag. 92.
- Emphyteuta, & similis spatium 30. annorum poterunt prescribere utile dominium: et rem tamquam emphyteuticam, vel feudatariam possederint per 30. annos. d. leg. 2. num. 167. pag. 104.
- Emphyteuta habito respectu ad utile dominium, illud naturaliter & ciuilitur possidet. leg. 2. num. 169. pag. 104.
- Emphyteuta, vel vassallus per translationem siue traditionem per eos factam, minime priuant dominum sua ciuili possessione. leg. 2. num. 195. pag. 107.
- Emphyteuta si vendat rem tamquam liberam & allodiale, prescribit emptor longissimo tempore, postquam dominus fuerit priuatus sua ciuili possessione. leg. 2. numer. 202. pag. 108.
- Emphyteuta respectu domini directi naturaliter tantum possidet. leg. 2. numer. 66 pag. 88.
- Emphyteuta si non exhibeat instrumentum concessionis expelli potest, quia presumitur vita finita. in leg. 2. num. 230. pag. 112.
- Emphyteuta per tertium deiecto, poterit dominus aduersus deiectorem directio agere interdictio uti possideatis quasi cum per turbet in sua ciuili leg. 2. num. 270. pag. 117.
- Emphyteuta per actum veram, vel fictum domino in sua ciuili non possunt praedicare, nisi alio modo ea fuerint priuata in leg. 2. num. 272. pag. 117.
- Emphyteuta incidit in commissum si non soluat debitam pensionem per triennium secus censuarius in l. 2. num. 339. pag. 125.

Emphi.

Emphiteuta alienans sine consensu domini incidit in commissum, & amittit ius suum: secus censuarius ibidem num. 338 pag. 125.
Emphiteuta non potest rem sibi emphiteuticam sine domini consensu alteri emphiteuticare in leg. 2. numer. 363. pag. 118.
Emphiteuta contra colonum est praeferenda ceteris coloni possessio sit antiquior. leg. 2. num. 368. pag. 129.
Emphiteuta agendo conditione ex leg. qui cumque C. omni agro deserto lib. 11. potest cogere dominum ut emphiteusimam renovent in se, & heredibus ita ut perpetuo eam obtineat in leg. 2. numer. 374. pag. 130.
Emphiteuta, & similes licet civiliter possideant respectu utilitatis domini, non tamen respectu proprietarii. d. leg. 2. num. 68. pag. 95.
Ephesus fuit Graecus Imperator, & Romanus rub. num. 32. & 34. pag. 15.
Ephesini constitutio in Imperio Romanorum non fuit recepta. rub. num. 35. pag. 15.
Episcopus licet pleno iure aliquid donet, sepe videtur reservasse sibi ius visitandi, & corrigendi leg. comperit. numer. 103. pag. 231.
Error in initium in praescriptione longissimi temporis inducere bonam fidem quomodo sit intelligendum. rub. num. 59. pag. 17.
Error iuris an sit sufficiens ad inducendam praescriptionem longissimam examinatur. rub. num. 66. 67. & 68. & 69. pag. 18.
Error iuris non inducit malam fidem, sed magis ab ea liberat. rub. num. 70. pag. 18.
Error iuris non est iniustus. rub. num. 72. pag. 18.
Error iuris sufficit ad praescribendum ubi titulus non est necessarius. rub. num. 75. pag. 19.
Error iuris licet non inducat bonam fidem, constituit tamen possessorem in eo medio quod est inter bonam, & malam fidem. l. si quis emptiois. num. 39. pag. 20.
Error iuris non sufficit ad inducendam praescriptionem longissimi temporis. rub. num. 77. pag. 19.

Error iuris si versetur circa legem, quae necessarii sit, nec resistit actui, tunc non obstat errore procedit praescriptio longissimi temporis: secus si error versetur circa legem actui resistentem. rub. num. 78. & 79. 80. & 83. pag. 20.
Error iuris sufficit ad praescribendum longissimo tempore de iure civili, secus de iure canonico. rub. num. 136. & 137. pag. 25.
Errore iuris non procedit praescriptio etiam longissimi temporis, secus si errore facti, quod procedit in casibus, in quibus etiam in praescriptione longissimi requiritur titulus, & bona fides. lbi. num. 140. pag. 25.
Error iuris debet clarissime constare, nisi talis sit persona, in qua facile iuris error cadere possit. leg. 1. num. 154. pag. 70.
Error iuris non solet nocere quando agitur de damno vitando. leg. sicut. 3. numer. 322. a d. med. pag. 181.
Exceptio doli facis, qui petis id, quod statim restitutus es, opponi non potest agenti ex conditione. leg. fin. C. de acq. poss. sess. leg. 2. num. 292. pag. 119.
Exceptio praescriptionis est de illis, quae impediunt litem ingressam. leg. sicut. num. 196. pag. 176.
Exceptio praescriptionis opponenda est adversus dominum vendicantem. ibidem. num. 200. 201. & seqq. pag. 176.
Exceptio praescriptionis non potest index supplere, nisi a parte opponatur. leg. sicut. 3. num. 205. pag. 177.
Exceptio perpetua, cui competet, si soluat, in debite soluisse videtur & indebiti conditione repetere potest. d. leg. sicut. num. 207. pag. 177.
Exceptio praescriptionis ad eo efficax est, ut impediatur litem contestationem. leg. si quis emptiois. num. 23. Secus est si opponatur actioni. ibidem. pag. 292.
Exceptio, quae ratione sit necessaria in praescriptione 30. annorum cum mala fide. ibidem. num. 47. pag. 296.
Excommunicatio Bulla Cana Domini inflata illis est, qui occupant res ecclesiae, & eius iura, an interrupt praescriptionem tenentium res ecclesiae. leg. sicut. num. 244. & seqq. pag. 181.

EXCORS

Excommunicato non currunt tempora tanquam impedito de iure agere. l. cum notissimi. §. illud. n. 74. sed contrarium. n. 75. p. 274.

Excommunicatio non dicitur impedimentum iuris, quia directio tendit ad prohibendum hominum communicationem, & alia impedimenta semper in consequentiam dicuntur venire huius prohibitionis. leg. cum notissimi. §. illud autem. n. 80. p. 274.

Excommunicatus si fuerit negligens in procurando absolutionem non considerabitur tanquam impeditus; cum in sua potestate fuerit facile impedimentum tollere. d. §. illud autem; n. 80. p. 274.

Executio sententie, sicut & actio personalis prescribitur 30. annis. l. sicut 3. num. 82. p. 161.

Executori, si index in principio officij de disseis generalem potestatem citandi, solus executor ad requisitionem partis poterit citationem facere. d. l. cum notissimi in princ. n. 49. p. 254.

Executor non potest citare aliquem nisi ei committatur per indicem, ad requisitionem partis. ibidem. n. 48. p. 254.

Exemptio à muneribus publicis per principem concessa, si aliqua ratione non valeat, istamen defectus tollitur spatio 40. annorum l. comperit. n. 53. p. 227.

Exemptio sine liberatio ab oneribus publicis acquiritur per eum qui sciebat se ad illa onera teneri quod procedit tantum in terminis l. fin. §. fin. C. de feud. patrim. lib. 11. Et non in simplici prescriptione l. comperit. n. 70. p. 229.

Exempla inuenire in quibus sit verum currere prescriptionem aduersus minores ipso iure: & necessarium fuisse restitutionem difficile est l. sicut n. 340 Et exemplificant in actionibus pratorijs temporibus ibidem pag. 181.

Exorbitans lex vide. Lex exorbitans. Expellere in continenti quando quis dicitur? l. 2. n. 38. p. 88.

Expelli colonus non potest: vide Colonius quando allegat.

Expressam, & presumptam à pari procedunt. l. 2. n. 235. p. 112.

F.

Facile impedimentum tollere non est reputandum quando ad tollendum impedimentum mouenda sunt lites. l. cum notissimi §. illud. n. 34 & 35. p. 268.

Facultas, quae facile conceditur facile etiam praesumitur. R. n. 41. p. 50.

Facultas aliquid facienda duobus modis consideratur, scilicet quatenus sonet in factum: & quatenus sonet in ius l. cum notissimi. n. 77. p. 258.

Facultas sonans in factum tunc dicitur, quando non dirigitur ad aliquod ius acquirendum de nouo, sed tantum pertinet ad conseruationem iuris quaesiti, & hac facultas tempore non tollitur. ibidem. n. 78. p. 258.

Facultas sonans in ius tunc dicitur quando dirigitur ad acquirendum aliquod ius de nouo deducibile in iudicium: & hæc facultas tanquam iuris prescriptione tolli potest. d. l. cum notissimi, num. 79. pag. 258.

Facultas imponendi Gabellas tollitur prescriptione, cum ex huiusmodi impositione ius producat deducibile in iudicio ibidem. n. 8. p. 258.

Factum coloni magis nocet Domino ignoranti, quam factum emphiteuta, & feudatarij. l. 2. n. 198. p. 107.

Factum hominis siue eius voluntas ubi esset causa principalis prescriptionis, obtinet locum decisioe fin. de prescript. l. sicut 3. n. 60. in fin. p. 157.

Fama vicinorum quod res sit maioratus, & non libera, malam fidem in possidente ostendit l. cum notissimi §. illud n. 96. pag. 276.

Famulo petenti salarium non debet opponi exceptio prescriptionis, sed potius exceptio factæ solutionis l. sicut num. 100 pag. 164.

Famuli non possunt probare per testes vel instrumenta quod eis non fuit solutum salarium contra probationem iuris, & de iure inducitur per legem. in l. sicut, num. 101. p. 164.

Fauore ecclesiarum receptum est ut contra ecclesiam non currat prescriptio nisi

40. annorum. R. numer. 147. pagin. 26.
 Fautore ecclesiarum etiam receptū est quod in illis casibus, in quibus in commune res illis prescribenti, vel presumptio est contra eum, necessarius sit titulus, & bona fides ad inducendam prescriptionem. R. num. 148. pag. 26.
 Fautore fidei admitti non potest. ut quis praescribat cum mala fide. l. sicut. n. 136. p. 168.
 Feudum possidens tanquam liberū non praescribit illud nisi ab eo tempore, quo dominus directus priuatus fuerit sua civili possessione. leg. 2. numer. 14. pag. 87.
 Feudum ut aduersus ecclesiam praescribatur necessarii sunt. 40. anni leg. 2. numer. 172. pag. 105.
 Feudum qui accepit ab eo qui vera dominus non est, si dominus non est, domino putatio praestitit seruituti per 30. annos, cessat praescripsisse feudū aduersus dominum verum, ita ut teneatur cum agnoscere pro feudatario leg. 2. num. 179. pag. 105.
 Feudum qui praescripsit contra verum dominum si ei non praestiterit seruituti: poterit conveniri interdicto uti possideatis. leg. 2. num. 179. pag. 105.
 Feudatarius quā alienat feudum sine domini directi licentia, emptor qui possidet feudum per 30. annos, securus erit. leg. 2. num. 182. pag. 106.
 Feudum speciale est. Vt in eo locum non habeat praescriptio longi temporis. l. 2. n. 184. pag. 106.
 Feudum praescribi potest si adsit titulus validus, & bona fides. leg. 2. num. 189. pag. 107.
 Feudatarius a vassallo in quo differat. leg. 2. num. 191. pag. 107.
 Feudi dominus per solutionem ferialium debitorum semper retinet possessionem civilem, & consequenter contra eum non currit praescriptio. leg. 2. numer. 194. pag. 107.
 Feudi concessio quando constat factam fuisse tunc ratione illius presumuntur factae solutiones, & praestita ferialia. l. 2. num. 206. pag. 109.
 Feudi alienatio facta sine consensu Domini licet nulla sit, tamen cessante mala fide

secundum praescribitur spatio 30. annorum l. omnes n. 18 p. 201.
 Feudum praescribitur longo tempore iuxta generales regulas d. l. omnes, num. 11. pag. 101.
 Ficta mala fides. Vide Mala fides.
 Fictio induci non potest per hominem priuatum l. omnes n. 115. pag. 224.
 Ficta traditio. Vide Traditio ficta.
 Fictum factum idem operari debet quod verum l. 2. n. 261. pag. 115.
 Fideiussio non potest accedere obligationi praescriptae. l. sicut n. 280. p. 177.
 Fideiussoris obligatio vitrum duret extinctione debito principali l. cum notissimi in principio n. 42. pag. 256.
 Fideiussoris obligatio extinguitur etiam si ex post facto principalis obligatio extinguatur. d. l. cum notissimi in principio, n. 43. pag. 254.
 Fideiussoria obligatio extinguitur si debitor principale ipso iure extinguatur per prescriptionem: si vero non tollatur ipsa forte sed opore exceptionis subisset obligatio fideiussoris in hoc sensu quod poterit fideiussor ex persona praescribentis opponere exceptionem praescriptionis ibide d. n. 43. pag. 254.
 Fideiussio si data sit post debitam contrahit vitium interruptatur praescriptio l. cum notissimi §. imo, n. 53. §. Ique ad n. 57. pag. 286.
 Fideiussor non potest accedere pro debitore iam liberato per prescriptionem ibidem, num. 56. ad med. pag. 286.
 Fideiussor potest intervenire ubi absentia debitor liberatus est. Et tamen potest post restitutionem pro eo quod debitor est ei debitor post concessam restitutionem d. l. cum notissimi §. imo n. 61. p. 289.
 Fideiussor non solum accedere potest quando praecedat aliqua obligatio, sed etiam ubi iam praecedat officium iudicis quod nullam praesupponit obligationem ibide d. n. 61. ad med. & pag. 289.
 Fideiussor potest intervenire ratione obligationis, & actionis quia iudicium non est in verum naturae sed speratur esse, si restitutio concedatur n. 63. d. p. 289.
 Fideiussor quando cecidit seruum promissum, debitor principalis liberabitur: ex aequitate

equitate tamen fideiussor, tenebitur uti-
li actione. l. cum notissimi §. imò n. 65.
ad finem pag. 269.

Fidei fauore indultum est. Vide fauore fi-
dei.

Fideicommissum conditionale ante aduentū
conditionis peti non potest. d. nu. 177.
pag. 28.

Filius viuo patre nullo modo admittitur ad
reuocanda aduentitia alienata per patrē,
nec potest obtinere, quod pater mortuus
eareuocet administratorio nomine. l. cū
notissimi §. illud. n. 9. pag. 265.

Filius non potest obijcere patri quod prop-
ter alienationem aduentitiorum, vide-
tur male administrasse, ibidem. num. 13.
pag. 262.

Filius familias in bonis aduentitijs, que pa-
tri queri non possunt nec quoad proprie-
tatem, nec quoad usumfructum pro illis
liberè agere poterit, quod etiam locum
habet hodie. d. l. cum notissimi §. illud,
n. 16. pag. 266.

Filius famil. de bonis aduentitijs, in quibus
ususfructus patri non fuit questus, nec
queri potuit, liberè disponere potuit, &
pro illis consistere in iudicio absque con-
sensu patris. d. l. cum notissimi §. illud,
n. 17. pag. 266.

Filius in aduentitijs, quibus patri potuit
queri ususfructus attento iure communi,
& tamen non fuit questus, quia pater
illum repudiavit, hoc casu habet exerci-
tium actionum, & tamen illis non potest
viri in iudicio absque consensu patris. ibi-
dem. n. 19. pag. 267.

Filius urgendo patrem, ut iuuvis sibi prae-
stet consensum ad agendum, videtur ve-
nire contra obsequium, patri debitum:
quod non videtur facile fieri posse: imò
quo adius attinet, censetur impossibile,
d. l. cum notissimi §. illud. n. 23. & 24.
pag. 267.

Filij negligentia imputari non potest quod
non videretur sen coegerit patrem ibidem,
n. 25. pag. 267.

Filio prescriptio non currit quando lis erat
agitanda cum patre. d. §. illud num. 27.
pag. 267.

Filialis amor in hoc consistit, quod timeat fi-
lius offendere patrem ibidē, n. 28. pag. 267

Filius quando in sibi praedictialibus sacris,
semper ob reuerentiam paternā videtur
tacuisse, & dissimulasse, ibidem. num. 29.
pag. 267.

Filius agenzratione contrahit a se celebra-
ti, & pater absens est, contra eum currit
prescriptio. d. l. cum notissimi §. illud, n.
42. pag. 270.

Filio non competit exercitium actionis au-
te quam pater consentiat, muliere in pa-
trahernalibus ex iuris dispositione com-
petit alio, & exercitium illius simpliciter,
& tantum effectus istius exercitij sus-
penditur donec maritus licentiam prae-
stet. d. §. illud num. 47. & 48. pag. 270.

Finium regum d. alio effectus est in rem,
& in personam, & pro prima divisione,
& ut termini de nouo ponantur, per petus
durat: secus post terminos amatos, & in-
batos, quia tunc currit prescriptio 30. an-
norum spatio. rub. n. 26. p. 14.

Fisci debitor res simili pretio vendantur,
conquerente eo, inde debet cognoscere,
& pronuciare, utrum reditio fuerit iusta,
vel iniusta, & si iniusta fuerit, inbebitur
dodominio restitui. l. 1. n. 6. pag. 56.

Fiscus vendens rem propriam in publica
subhastatione, venditio non rescinditur
etiam eblesionem ultra dimidiam. l. 1.
num. 10. pag. 56.

Fiscalis rei additio. Vide additio rei fis-
calis, & in l. 1. num. 22. pag. 58.

Fiscus solet restitui ad instar minoris. l. 1.
num. 51. pag. 60.

Fiscus si res vendidit tanquam suas proce-
dit regula l. bene agere C. quadrien-
prescript. secus si res vendidit tanquam
alienas iure creditoris. l. 1. num. 53.
pag. 60.

Fiscus vendere res ut suas, vel tanquam
alienas, multum differt l. 1. num. 54.
pag. 61.

Fiscus si vendidit res alienas iure credito-
ris necessaria est subhastatio, secus si ven-
didit tanquam suas. l. 1. num. 55. &
59. pag. 61.

Fiscus rem suam donare potest, etiam si illā
non possideat l. 1. num. 69. pag. 62.

Fiscus ubi vendidit res iure creditoris prae-
dicta iura non procedunt, sed dominari
potest inquietare emptorem iuxta illam
text.

tex in l. 4. §. 2. de 7. c. p. 62.
Fiscus quando cõpõdit rem tamquam suã
expresse, si dominus ostendat falsitatem
cause, poterit in quietare emptorem, &
ab eo repetere rem, l. numer. 73. & seq.
p. 62.
Fiscus in odium civitatis cum mala fide pri-
us emptorem pretio, & illud sibi appli-
cat, l. 1. n. 88. p. 63.
Fiscus emptor pretium repetere poterit ab em-
ptore, qui mala fide emis. l. 1. numer.
117. p. 66.
Fiscus solus opponere potest regula riter
de iure suo, l. 1. numero. 118. pag.
66.
Fiscus si se opponat ante quam ab emptore
pretium restituatur, præferre debet, &
ei pretium soluendum est. l. 2. numer.
14. p. 87.
Fiscores in corporata præscribi non possunt,
hodie tamen præscribuntur spatio 40.
annorum. l. omnes. numer. 22. & 23.
pag. 203.
Forensis, vide Emere quando forensis
Forma rei ab emptij tenta solum ex con-
sensu domini mutari potest, nec aliam
transmutare, licet maior videatur
resultare utilitas, nisi consuetudo pa-
trie aliud in duxerit. l. 2. numer. 404.
pag. 134.
Functiones publicæ nullo tempore adversus
Principem præscribi possunt. l. compo-
rit. n. 1. p. 221.
Fundi possessor ex quo debentur pensiones
diuurse potest per fiscum conveniri pro-
illis: secus possessor, qui habet causam à
fisco. l. 2. n. 43. p. 60.
Fundi, ex quibus publicæ functiones de-
bentur quoad proprietatem præscribun-
tur spatio 40. annorum, licet ipsa fun-
ctiones sint in præscriptibiles l. compe-
rit. n. 38. p. 225.
Fundi Regie coronæ, qui possideri possunt
à privatis præscribuntur, quoad proprie-
tatem adversus Principem spatio 40. an-
norum non teneri quo ad onus pensio-
nis illis impositum. ubi sup. numer. 40.
pag. 226.
Fundus quando censetur præscriptus, cen-
sus, qui ratione illius debetur præscripsit

etiam censetur, quod tamen in censu
qui Regie coronæ ex dicto fundo sol-
uitur lacum non habet. l. comperit. num.
41. & 42. p. 226.
Fundi patrimonialis possessor liberabitur
etiam à publicæ funditione: si præcessit
Principis concessio, & post eam curre-
rant 40. anni. l. comperit. numer. 47.
pag. 226.
Fructuaris emptij tenta & similes cum
civiliter non possideant, nullo tempore
præscribi. l. 2. n. 64. p. 92.
Fructus arius & emptij tentarespectudo-
mini directi, naturaliter tantum possi-
dent. l. 2. n. 66. p. 92.
Fructus siue extant, siue consumpti sint
spatio trium annorum præscribuntur. l. 2
n. 111. pag. 97.
Fortuna rerum Regno Castellæ nullo tem-
pore præscribuntur. l. si quis emptiois
§. sed hæc super illis numer. 22. pagin.
301.
G
Abella ut præscribatur necessarium
est tempus immemorabile, cum eius
impositio pendeat à facto hominis, quod
non potest esse continuum. l. comperit. n.
72. p. 230.
Gabellas imponendi. Vide facultas im-
ponendi gabellas.
Gama. d. 329. v. 244. n. 8. reprobat. l. 2.
n. 362. p. 103.
Generalitas postea sequens ab emptis po-
sitis à principio debet recipere declara-
tionem. R. n. 154. p. 26.
Generali in concessione non videntur in-
cludi ea quæ aliter difficultate concedi so-
lent. l. comperit. n. 167. p. 242.
Gleba in cap. diligenti de præscrip. ad quos
terminos sit redigenda. R. numer. 120.
pag. 23.
Gl. fin. cap. in. 2. de his, quæ sunt à prelati-
quomodo declarari debeat. R. numer. 240
pag. 25.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de prescription. triginta vel quadraginta annis. explicatur in leg. 2. numero 163.

Glaf. in rap. h. de reb. quas documque de rescriptis d. 1. in iur. le. commiff. de plica.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

Glaf. in leg. 2. verbo, possidentibus Cod. de decurion. lib. 11. explicatur leg. 2. numero 163.

rens titulum pro haredes; ex sua persona prescribit. R. numer. 221. & num. 225.

Hares qui bona fide possidet, non potest di-

ci retinere rem alienam cum peccato nec

peccatum defuncti in heredem transferri

potest. R. numer. 244. & 245.

Hares quando sit in possessione possessoris

sui auctoris, debet ea ratione sua causa,

et in quas causas. R. numer. 259. pagina

399.

Hares non obstante mala fide defuncti de

iure ciuili prescribit hodie spatio trigin-

ta annorum inchoando prescriptionem

ex sua persona, secus de aequitate canonum.

R. numer. 262. & 359.

Haris si fecit inuentariam, non procedi-

tur contra illum ad exonerandam con-

scientiam defuncti. R. numer. 271. & 272.

Hares rem prescriptam ex proprio facto,

& ex propria prescriptione non habet ut

hereditariam. rub. numer. 274. pag.

37.

Hares postquam prescripta dicatur ex her-

editate conscientiam defuncti. rub. numer. 276.

Heredem verum facere non potest possessio

etiam mille annorum quando quis non

est vocatus ad successionem. R. numer. 302.

Heredes colonum, sicut, & colonus nullum tem-

pore prescribent. R. leg. 2. numer. 79.

Hares iurisdictione censetur possidere eo-

dem modo, quo defunctus. leg. 2. num.

84. & 94.

In heredem non transit pretium defuncti.

l. 2. n. 85. & 93.

Hares tenetur ex contractu qui non tran-

sit ad heredes ut precarium, & usus fru-

ctus. l. 2. n. 85. & 94.

Hares propter representationem defuncti

semper censetur possidere eo modo, quo

defunctus possidebat. leg. 2. numer. 86.

Heredes emphiteute meliorationes ex-

cessina, vide meliorationes excessi-

ue. l. 1. n. 101. & 102.

Hares contra legatarios prescribit.

non

non potest legatum licet contrarium,
verius sit. leg. sicut. numer. 183.
pagina. 169. Quod etiam in immix-
tione sui heredis procedit. Ibi. numer.
180 p. 179.

Hereditas non dum adita nullamini que-
ritur. leg. sicut. numer. 151. pagina.
170.

Heres (spoliatus vide. spoliatus heres.)
Heres spoliatoris rem spoliatam cum bona si
de per triginta annos prescribit. leg. si
quis emptionis §. sed hac super illis. nu.
16 in fine p. 300.

Hypothecata cessi perveniat ad tertij manus
& ille rem possideat per triginta an-
nos utique actio hypothecaria mihi com-
petens censetur prescripta. leg. sicut. n.
174. p. 173.

Hypotheca in saluum manet creditori, li-
cet dominium rei usucapiatur ibidem. n.
177. p. 173.

Hypotheca ut prescribatur necessario requi-
rit longum tempus. d. l. sicut. num. 179.
p. 173.

Hypotheca ut prescribatur decennium suf-
ficit d. leg. sicut. num. 181. p. 173.

Hypothecata rem si ultratrinum per an-
nos possideam septem ita ut iunctis cum
primis tribus resaltet decennium: tunc
hypotheca censetur prescripta. leg. si-
cut. n. 180 p. 173.

Hypothecata rem immobilem si possideam
longo tempore prout prescribo domi-
nium ita etiam prescribo hypothecam:
non quidem ut ex prescriptione domi-
nij videar possidere longo tempore. d.
leg. sicut. numer. 183. pag. 14.

Hypothecans rem, si confiter se illam preca-
rio nomine possidere, licet hypotheca
possit dici prescripta longo tempore, ta-
men propter constitutum, vel preca-
rium competit creditori condicto. leg.
final. Cod. aq. possess. qua triginta an-
nis tollitur. d. leg. sicut. numer. 190.
pag. 175.

Hypothecaria actio realis censetur, & da-
tur contra quemcumque res hypotheca-
ris possidentem. leg. cum notissimi in
princ. nu. 1. p. 249.

Hypothecaria directio competit adversus ter-

rios possessores iuxta naturam realem,
actionem. Ibidem. numer. 2. d. pag.
249.

Hypothecaria res quando venditur per de-
bitorem alteri, qui eam possidet cum
titulo, & bona fide, actio hypothecaria
tanquam reales prescribitur decem an-
nis inter presentes, & viginti inter
absentes. Ibidem. numer. 13. & 15.
pag. 250.

Hypothecam prescribet spatio triginta an-
norum emptor mala fidei, qui habuit
notitiam rei hypothecata. d. leg. cum
notissimi in princip. numer. 16. Quod
hodie non procedit ex dispositione sa-
ris canonici: si tamen habeat bonam fi-
dem, sine titulo etiam hodie triginta an-
nis prescribet. Ibidem. num. 17. pag.
250.

Hypothecata rem generaliter prescribet
emptor sciens esse generaliter hypothe-
catam. Ibidem. numero. 29. pagina.
251.

Hypotheca ideo fit ut per eam magis cautum
sit creditori, quam per personalem ac-
tionem. Ibidem. numer. 24. pagina.
251.

Hypothecariam actionem colligebant anti-
qui ex mente partium, ut perpetuo du-
raret. Ibidem. numer. 25. pagina. 251.

Hypothecaria prescribitur spatio quadra-
ginta annorum, quando debitor vel ejus
heres vult prescribere: secus si alius vult
prescribere, qui etiam si non habeat for-
malem bonam fidem prescribet triginta
annis. d. leg. cum notissimi in princip.
n. 31. p. 252.

Hypotheca quando fuit facta per procurato-
rem ita ut debitor possit praetendere in-
flam ignorantiam: tunc cessante mala
fide prescribet quadraginta annis adver-
sus hypothecariam, & facilius procedet
in debitoris herede. Ibidem. numer. 33.
p. 253.

Hypothecaria utpote accessoria non potest
subsistere sine suo principali. Ibidem.
nu. 35. p. 253.

Hypotheca licet à principio non possit
subsistere sine debito principali, ta-
men si à principio subsistere debi-

bitum, & ei ad hæst hypotheca, peremptio debito principalis adhuc subsistet hypotheca. d. leg. cum notissimi in princip. nu. 37. p. 253.

Hypotheca sublata censetur, quando perpa-
lum, vel aliam si milem modum tollitur
debitum principale. Ibidem, num. 39.

Hypotheca sublata censetur si debitum prin-
cipale propter instrumentum habeatur pro
soluto ibidem, num. 40. & etiam cense-
tur sublata si debitum per sententiam,
sublatum est, numer. 41. pag. 253. &

Hypothecate res si possideantur per ter-
tios, quo casu hypothecaria præscribitur
triginta annis sine possideatur
per debitorem, vel eius heredem, quo
casu durat per quadraginta annos, v-
troque casu si res pervenerit ad ma-
nus creditoris sine violentia inter-
rupta censetur præscriptio: secus si
per violentiam, d. leg. cum notissi-
mi §. imo, numer. 24. pagin. 282.

Hypothecata res cum pervenit ad manus
creditoris, maior, & fortior ex hoc
inducitur interruptio quam inducitur
per citationem cum per eam etiam per-
petuetur actio, ut non præscribatur
de noua, nisi spatio quadraginta an-
norum. Ibidem, numer. 25. & 26. pag.

Hypothecata in quo differat à vera reali ac-
tione in materia primi, & secundi decre-
ti. §. imo, n. 39. p. 284.

Hypothecaria agentis est intentio in primo,
& secundo decreto ut scilicet rem a vo-
cet hypothecatam, magis securus sit de
suo debito. leg. si quis emptoritis. §. sed
& si, nu. 40. p. 309.

Hypothecaria in primo, & secundo decreto
etiam hodie fit missio in omnia bona con-
ueniendi, nu. 41. d. p. 309.

Hypotheca non datur ratione contractus v-
sarij vide usurarj contractus.

Homini prohibitio propter defectum potes-
tatis non includit prohibitionem valde
præscriptoris. R. numer. 188. pagin.

29.

Homo privatus non potest prohibere, nec
tollere dispositum per legem propter bo-
num publicum. R. numer. 190. pagin.

Homo privatus nunquam directo potest im-
pedire præscriptionem longissimi tempo-
ris. R. n. 199. p. 29.

Homines adscripti glebe in Hispania non
inveniuntur, & in Germania, l. 2. n. 192
p. 107.

Homo liber nullo tempore redigitur in ser-
vitutem leg. omnes, numer. 101. pagin

212.
Homo privatus vel magistratus inferior fi-
tione in ducere non potest. leg. omnes,
nu. 115. p. 214.

Homo privatus clausulas omnino pendentes
ab eius potestate renovare poterit ex clau-
sula, non obstantibus, &c. Et suffi-
ciet ad renovandas clausulas derogato-
rias expressas in testamentis, vel alij dis-
positionibus, leg. omnes, numer. 115.
pag. 114.

Ignorantia iusta causa in debitore princi-
palis regulariter verificari non potest, sed
tantum in eius heredem. leg. 2. nu. 156.
pag. 102.

Ignorantia domini non obstante mero iu-
re caret contra eum præscriptio, sed
propter iustum errorem, & igno-
rantiam conceditur ei restitutio leg.
cum notissimi. §. imo, numer. 48.
pag.

Ignorantia iusta causa in debitore princi-
palis regulariter verificari non potest, sed
tantum in eius heredem. leg. 2. nu. 156.
pag. 102.

Ignorantia in suum etiam per mille annos
contra eum non præscribitur. leg. sicut,
num. 303. sed verius, & receptius os-
tendit esse contrarium, num. 304. pag.

Ignorantia ad concedendam restitutionem
quæ requiritur. d. leg. sicut, num. 307.
pag. 188.

Ignorantia domini non obstante mero iu-
re caret contra eum præscriptio, sed
propter iustum errorem, & igno-
rantiam conceditur ei restitutio leg.
cum notissimi. §. imo, numer. 48.
pag.

- pag. 289.
- Immemoralis prescriptio procedit etiamsi
ius commune resistat, vel sit presumpcio
contra prescribentem, R. numer. 166. &
eandem sit de centumaria, ibidem remissi-
ue p. 27.*
- Immemoralis prescriptionis ea est vis ut
quod a principio potius prasumi vitiosum,
conualideat ita ut de eius vitio amplius
agi non possit, R. numer. 166. d. pagin.
27.*
- Immemoralis non procedit ubi apparet de
titulo vitioso, R. nu. 168. id tamen de-
clarat. num. seq. & n. 173. pagin. 27.
& 28.*
- Immemoralis debet intelligi illa, de qua
non exstat memoria viventium, quia qui
nunc vivunt, non viderunt initium ti-
tuli, sed tantum audierunt a maiori-
bus suis, Ibidem numer. 173. & 176.
pag. 28.*
- Immemoralis vivum impediatur per ma-
lam fidem, R. numer. 322. pagina.
42.*
- Immemoralis tempore tollitur omnis pra-
sumpcio male fidei, quantumcumque ur-
gens sit, R. num. 323. pag. 42. & nn.
327. p. 43.*
- Immemoralis prescriptione non ardetur
possessor allegare, vel probare, bonam
fidem, cum ea presumptione iuris, &
de iure prasumatur, R. num. 328. pag.
43.*
- Immemoralis locum non habet ubi constat
titulum vitiosum dedisse causam pra-
scriptioni, R. numer. 349. pagin. 45.
& declarat. numero 367. pagina.
47.*
- Immemoralis prescriptione prasumendum est,
et ult. verum & legitimum propter tanti te-
poris diuturnitatem intervenisse, R. nu.
251. & 252. pag. 45.*
- Immemoralis prescriptione licet titulus ne-
cessarius non sit, bona fides tamen ne-
cessaria est, R. numer. 254. pagina.
46.*
- In immemoralis ex pressio tituli inuti-
lis facit cessare presumptionem legis, &
consequenter nocebit, R. numer. 354.
pag. 46.*

- Immemoralis temporis cursus non facit
prasumi, id, quod in vitalis non invenit-
ur declaratum, R. numer. 359. pagin.
46.*
- Immemoralis prescriptio quando habet
vim privilegij, & inducit prasumptio-
nem iuris, & de iure, eleganter declarat.
R. nu. 360. pag. 46.*
- In immemoralis quando non constat de ti-
tulo, creditur quem sine titulum occu-
passe, R. n. 365. p. 47.*
- Immemoralis tutius est titulum non produ-
cere, R. n. 366. p. 47.*
- Immemorialem impedit titulus nullus nul-
litate manifestus, & apparenti ita ut nul-
la causa excusari possit, R. numer. 368.
pag. 47.*
- Immemoralis si subreptio tituli opponatur
quando locum habere non poteris, num.
372. p. 47.*
- Immemoralis locum habebit si nullitas non
fuerit talis quod procedat saltem ex er-
rore notabili, R. numer. 373. pagina
47.*
- Immemoralis prescriptio qua proprie di-
catur rub. n. 377. p. 48.*
- Immemoralis temporis lapsus non supplet
defectum possessionis, leg. 2. numer. 67.
pag. 52.*
- Immemoralis non censetur interrupta, nec
per citationem, nec per litis contestatio-
nem l. sicut. w. 270. p. 184.*
- Immemoralis prescriptio admittenda non
est quando prius ita usurpavit aqua
ductum publicum, ut aqua non sufficiat
ad publicos usus leg. omnes. numer. 36.
p. 204.*
- Immemoralis prescriptio licet in aliquibus
casibus tollatur non tamen videtur subla-
ta allegatio infirmitatis, & eius probatio
per prescriptionem immemoriam tan-
quam quid diversum a prescriptione, d.
l. omnes. n. 44. quod procedit etiam da-
ta in capacitate prescribentis, nu. 45 &
46. p. 205.*
- Immemoralis & contraria prescriptio non
quam videtur exclusa per verba quan-
tuncumque generalia, leg. compertit. nu.
17. & 18. p. 227.*
- Immemoralis prescriptio non habet locum*

an his, qua solvantur in recognitionem
vniuersalis subiectionis, leg. comperit.
nu. 20. Item quando agitur de prae-
scribendo stipendio quod soluitur pro militi-
bus. nu. 21. p. 223.

Immemoralis item locum non habet quan-
agitur de praescribendo ea bona, qua in
creatione Regni populi separauerunt, ut
ex illis, & eorum redditibus Reges decem-
ter se alere possent, & familiam, secu-
dum regiam dignitatem, & possent rem
publ. defendere aduersus hostes. leg. co-
perit. n. 22. p. 223.

Immemorale semper requiritur ad prae-
scriptionem Gabelle leg. comperit. num. 72.
pag. 230.

Immemoralis possessio requiritur in prae-
scriptione, collecta: vel etiam concessio
principi cum cursu quadraginta anno-
rum, ut collecta praeiterita, vel futura
ex eadem causa non debeantur, & in ea
non includantur: non vero praescriptio
procedit aduersus indictionem futuram.
leg. comperit. numero 27. pagina.
230.

In immemorali non est necessarium proba-
re scientiam illius, contra quem prae-
scribitur. Ibidem. nu. 131. p. 236.

Immemoralis, qua habet vim privilegij,
& donationis expressa admittit circa in-
terdictionalia, Ord. Portug. lib. 2. titul.
27. §. primi. & fin. leg. comperit. num.
145. pag. 238.

Immemoralis non procedit in tributis no-
uiter impositis contra donationem, quia
obstat mala fides, contra quem nulla
procedit praescriptio, ad leg. comperit. n.
177. p. 243.

Immemoralis utrum carrat contra impedi-
tum de iure agere, partem negatiuam,
proponit numer. 82. & affirmatiuam,
quam sequitur. nu. 28. leg. cum notifi-
cimi §. illud. pag. 275.

Immemoralis praescriptio quoad summen-
dum initium, in leg. differt ab alij praes-
criptionibus. Ibidem. num. 84. pagina.
275.

Immemoralis utrum detur contra impedi-
tum de iure agere in maioratibus, siue su-
cessionibus successiuis, partem negatiuam
hic refert, numer. 88. & sequitur, nu-

mer. 91. & contrariam, & eius funda-
menta adducit, nu. 98. & 99. in leg. cu
notissimi §. illud p. 275.

Immemoralis cum ostendat de esse initium
credendum est possidentem res illas ha-
buisse, ante quam vincularentur, vel fut-
tem incepisse praescriptionem autem
culum quo casu non obitante vinculo
postea facto perfici potest praescriptio. ibi
dem. num. 90. & resoluit. num. 91. pag.
276.

Immemoralis licet obstat maioratus posses-
sori, dum vivit: non tamen nocebit se-
quentibus, quia eo vivo erant impediti
de iure agere. d. leg. cum notissimi. §.
illud n. 99. p. 277.

Immemoralis non potest efficere ut vocatio
maioratus mateatur, nec etiam id Prin-
ceps ex plenitudine potestatis facere po-
test. d. §. illud. numer. 100. pagina.
277.

Immemoralis praescriptione videtur quasi
tum dominium naturale, quia habet
vim constituti, & consensus veri, ut
potest induci ex praescriptione iuris, &
de iure, leg. qui emptio in princip. n.
18. pag. 291.

Immemoralis praescriptio, qua iura rega-
lia praescribuntur, scientiam Principis
non requirit, leg. comperit numer. 120.
pag. 236.

Immobilis res in solo Italico usufruiebantur
biennio in provinciis, decennio inter
praesentes; & 20. inter absentes. R. nu.
12. p. 13.

Immunitas ab oneribus quo tempore praesi-
batur, leg. comperit. a num. 53. usque ad
nu. 58. p. 227.

Impedito de iure agere nulla aduersus eum
currit praescriptio. R. numer. 178. pag.
28. & in leg. cum notissimi §. illud. n.
1. p. 264.

Impeditus non censetur iuris censura, quod
facile potest tollere impedimentum. l. 2.
n. 139. pag. 100.

Impedito de iure agere non potest currere te-
pus praescriptionis, siue sit impeditus,
quia non habet actionem ad petendum,
ut contingit in debito condicionali, siue
etiam illam habeat: & tamen petenti
obstat exceptio ut contingit in debito
indien

indiem. l. 2. numer. 144. pagin. tot.
Impedimentum facile tollere. cum sit in po-
testate creditoris per inde habetur, ac si
non fuisset impeditus. l. sicut. numer.
189. pag. 167.
Impeditus ille non censetur, qui facile tolle-
re post impedimentum. & in eius praei-
dictum actio orta tam dicitur. l. cum no-
tissimi §. illud. numer. 56. & 57. pag.
271.
Impeditus de iure agere dicitur quis duo-
bus modis, primo quando non est orta a-
ctio: 2. quando orta est, & tamen illi ob-
stat exceptio. d. §. illud. numer. 2. & 3.
pag. 264.
Impedito de iura agere contra eum currit
praescriptio, quando impotestate impedi-
ti fuit facile tollere impedimentum. d. l.
cum notissimi §. illud. n. 8. p. 265.
Impedito de facto vero in re currit praescrip-
tio: licet impedito de facto aduersus eam
iam de cursu concedatur institutio. d. §.
illud. n. 58. p. 271.
Impeditus de iure agere non tenetur mitte-
re procuratorem ad impediendum cursu
praescriptionis quem tamen tenetur mit-
tere impeditus de facto. d. §. illud. nume-
58. p. 271.
Impeditus de iure agere, ut quis dicatur
oportet quod impedimentum iuris dire-
cto tendat ad producendum praedictum
impedimentum: nam si tantum veniat
in consequentiam, non dicitur impedi-
mentum iuris, sed facti. l. cum notissimi
§. illud. n. 79. p. 274.
Imperatores Graeci erant Imperatores Ro-
mani ante quod imperium ad Germanos
esset translatum. R. n. 33. p. 15.
Impotentia agendi culpa partis causata ni-
hilei prodest. l. cum notissimi §. illud.
n. 76. p. 274.
In continenti tunc dicitur expellere quan-
do durat turbatio civilis. l. 2. n. 31. p. 88.
& n. 38.
Institutiuli, ubi de coapparet, omnia se-
quentia videntur continuata ratione
eiusdem tituli. l. 2. n. 300. p. 120.
Inquirere non potest iudex ex officio de deli-
cto praescripto. l. sicut. 3. n. 220. p. 177.
In capacitate praescribere sine ratione perso-

na sine ratione rei, quae praescribi non
potest consideratur. r. n. 105. p. 22.
In corporalibus si quis habeat pignus a tertio
qui non sit verus dominus fundi acqui-
rit possessionem illius iuris etiam vero do-
mino ignorante ut praescribat seruitutem
l. 2. n. 178. p. 105.
In in corporalibus quasi possessio consistit
impotentia domini. & si dominus con-
tradicat dicitur in illis interrumpi pos-
sessio naturaliter. d. l. sicut. n. 286. pag.
187.
Impraescriptibilia licet per praescriptionem
immemorialem non acquirantur tamen
si per privilegium seu concessionem a su-
periore factam concedantur, & id proba-
tum sit per tempus immemorabile, utiq;
obtinerebunt. l. omnes. n. 43. & 44. p. 205.
Indictionem contra futuram collectionem,
quae ex noua causa imponitur, nec praes-
criptio immemoralis procedit. l. compe-
rit. n. 74. p. 230.
In praescriptibilia in totum, praescriptione
minui possunt, quoad quantitatem. leg.
comperit. n. 178. p. 243.
Instantia quando est perempta ad huc cri-
men remanet punibile, & accusabile. l.
sicut. n. 224. p. 174.
Instantia licet renuncietur, tamen acta pri-
us in suo robore permanent quo ad ef-
fectus, qui immediate ex instantia non
procedunt, sed extrinsecus veniunt. l.
fin. n. 25. p. 315.
Instantia perempta non extinguitur per-
petuatio actionis, quae pendet ex actu ge-
sto. l. fin. n. 26. p. 315.
Interdicta omnia sunt personalia & in rem
scripta, & quatenus saluianum est in re
scriptum dabitur contra quem cumque
possessorem, sed quatenus personale est,
non recipit extensionem. l. cum notissi-
mi imprinc. v. 6. & 7. p. 249.
Interdictum Saluianum. vide. Saluianum
interdictum.
Interdicto uti possidetis agere non potest
privatus civilis possessio. l. 2. numer.
25. pag. 44.
Instrumentum pendens se habens creditur
illud legisse, & in eo contenta praescri-
vata, quod non audiatur, si contrarium
dicat.

- dicat. R. n. 341. pag. 44.
Interpretatio in dubio semper debet fieri, que minus praiudicialis sit concedenti. l. 2. n. 324. pag. 124.
Interpretatio semper facienda est contra eum, qui fundat se in concessione præservationis si dubiam concessionalis in sui favorem vult interpretari. leg. 2. n. 348 pag. 126.
Interpretatio quam proprietates verbi importat admittenda est in qualibet materia. l. 2. n. 415. p. 135.
Interruptio præscriptionis. Vide præscriptione. 30. annorum & denunciatio facta.
Interruptio præscriptionis per solos actus turbatiui possessionis non inducitur. le. sicut. n. 237. p. 180.
Interruptio actionum temporalium fieri non potest nisi per litem contestationem. l. 11. cut. n. 256. p. 185.
Interruptio duplex est, naturalis scilicet, & civilis. leg. sicut. numer. 284. pagin. 186.
Interruptitur iure canonico omnis præscriptio per super ventum mala fidei. l. sicut. n. 274. p. 286.
Interruptio civilis. Vide civilis interruptio. & in leg. cum notissimi. §. imo. num. 13. pag. 281.
Interruptitur præscriptio. 30. annorum per solam conventionem, dummodo intercesserit ex ecutor missus per iudicem: sed verius est solam conventionem, siue citacionem quo quomodo factam sufficere. l. cum notissimi in princ. n. 44. & 45. pag. 254.
Interruptitur præscriptio per solam libelli oblationem, si pars sit præsens in iudicio. Ibidem. n. 47. & pag. 254.
*Interruptio præscriptionis tractatur. d. l. cum notissimi. §. imo. n. 1. pag. 280.
 Interruptio materia continet tres terminos, dormitione siue suspensio, præscriptionis interruptio, & perpetuatio.* ibid. num. 2. & pag. 280.
Interruptio ut inducatur necessaria est partis citatio. ibidem. n. 3.
Interruptio omne prætèritum tempus præscriptionis extinguit ita, ut oporteat novam inchoare præscriptionem. d. §. imo. n. 7. pag. 280.
Interruptio dividitur in duas species naturalem scilicet, & civilem. d. §. imo. num. 10.
Interruptio præscriptionis nil aliud est quàm dissolutio inchoate præscriptionis, per quam tempus omne prætèritum concessatur. leg. cum notissimi. §. imo. num. 9. pag. 280.
Interruptio naturalis dicitur quando amittitur possessio, quod est requisitum præscriptionis, & substantiale præscriptionis. d. §. imo. n. 11. pag. 281. & vide. Naturalis interruptio.
*Interruptio naturalis nocet præscribenti non solum respectu interruptionis, sed etiam respectu omnium. l. cum notissimi. §. imo. n. 12. pag. 281.
 Interruptio civilis, & non naturalis dicitur quando res hypothecata, quas pones se habet, tradidit creditori. d. l. cum notissimi. §. imo. n. 14. & 15. pag. 281.
 Interruptio civilis tantum prodest illi, qui eam fecit. d. §. imo. n. 16. pag. 281.
 Interruptio quoad principalem nil nocet fideiussori. ibidem. n. 17.
 Interruptio que fit per citationem, interruptit præscriptionem quoad tempus prætèritum, ita ut oporteat novam inchoare præscriptionem, non tamen perpetuatur actio leg. cum notissimi. §. imo. num. 27. pag. 283.
 Interruptitur præscriptio si debitor legat creditori id, quod ei debebat. d. §. imo. n. 33. pag. 284.
 Interruptitur præscriptio quando debitor rem mihi debitam locat meo nomine, & egoratum habeo. ibidem. n. 34. Et tradit differentiam inter hos duos casus. n. 35. pag. 284.
 Interruptitur præscriptio adversus superioritatem Principis per recognitionem. d. §. imo. n. 41. pag. 284.
 Interruptitur præscriptio per solutionem partis debiti. Ibidem. n. 42.
 Interruptio facta per citationem tollit tempus prætèritum, si tamen præscriptio de novo inchoetur, procedit præscriptio ordinaria. l. fin. num. 5. pag. 312.
 Interruptio civilis titulum non interruptit, & tamen si de novo inchoetur præscriptio non perficietur, nisi spatio. 40. annorum.*

annorum. l. fin. num. 43. in fine pag. 318.

Interuertere possessionem dicitur colonus, si dominum venientem ad fundum voluit admittere l. 2. n. 99. pag. 69.

Interuertere possessionem tunc etiam dicitur si colonus domino pensionem potius voluit in soluere, & exinde capiet praescribere. d. l. 2. n. 110. p. 96.

Interuertisse possessionem non dicitur colonus qui in suo animo proposuit illam interuertere. l. 2. n. 251. Nec solo verbo, n. 252. pag. 114.

Interuertisse domini possessionem quando colonus dicitur. d. l. 2. n. 155. p. 115.

Inuiti coloni non desinunt in fundo. l. 2. n. 322. pag. 123.

Iudicis factum in pignorando, & factum partis equiparantur. l. cum notissimi. §. imo. num. 52. pag. 286.

Index ex officio non potest repellere a iudicio dominum antiquum rem vendicantem si pars non opponat. l. si quis emptio. n. 24. pag. 292.

Iudicis officium etiam praescribitur spatio. 30. annorum. l. sicut. n. 194. pag. 171.

Index inquirens, vires accusatoris substat. d. l. sicut. n. 221. pag. 179.

Index non potest supplere exceptionem praescriptionis, nisi a parte opponatur. l. sicut. num. 205. pag. 177.

Instrumentum subire non est cogendus dominus circa solutionem seruitij famuli quando elapsum est tempus a l. induitum ad petendum salarium. l. sicut. num. 103. pag. 164.

Instrumentum iudiciale delatum a parte parti perpetuat actionem sicut litis contestatio. l. fin. n. 16. pag. 314.

Instrumentum extra iudiciale siue conuentionale idem operabitur quod litis contestatio, & quomodo interponi debeat. declarat in l. fin. n. 18. pag. 314.

Instrumentum promissorium non operabitur litis contestationem. d. l. fin. num. 19. & pag. 314.

Instrumento promissorio, & conuentionali resoluta procedunt etiam hodie in Regno Castella, & Portugalia. d. l. fin. num. 20. & p. 314.

Iurisdictio uniuersalis, quam dicunt sup-

premi Principis potestates, an alteri praescriptione acquiri possit. l. comperit. num. 27. pag. 831. Et vide suprema potestates.

Iurisditionem habens iure ordinario si negligens est in iustitia administranda non priuatur administratione, cogitur tamen a superiore iustitiam administrare. l. cō. perit. n. 98. pag. 233.

Iurisdictio videtur concessa sub tacita conditione si administrans fuerit vigil & diligens in iustitia administranda. d. l. cō. perit. n. 99. pag. 233.

Iurisdictio temporali quodam modo prelati uti debet. d. l. comperit. nu. 113. n. 99. ad 15. p. 235.

Iurisdictio & merum amicum imperium possunt aduersus Principem praescriptione acquiri. l. comperit. numer. 116. & 117. pag. 235.

Iurisdictio criminalis & civilis simul, vel criminalis sola praescriptione acquiri non potest, nisi per tempus immemorale legibus Castellae prohibetur. civilis iurisdictio sola spatio, 40. annorum l. comperit. n. 139. p. 237. sed habet ex compilatione l. i. tit. 15. lib. 4. ad praescribendam omnem iurisditionem immemoralis possessio, quiritur. Ibidem.

Iurisdictio alia in Regno Portugallia tradunt multi praescribi non posse, nec praescriptione immemoriali. d. l. comperit. n. 140. p. 138.

In iurisditionalibus verius est quod possessor debet ostendere titulum concessionis per privilegium, vel possessionem immemorabilem quia hoc casu habet vim privilegij. d. l. comperit. n. 141. in fine. p. 238.

Iurisdictio alia non habere nisi ex donatione Regis, ordinationibus Portugallia prohibitum non inuenitur. d. l. comperit. n. 145. p. 238.

Iurisdictio Spoliatus vide Spoliatus iurisdictio.

Ius canonicum circa praescriptionem 30. ann. in eo emendatur in civilile ut d. praescriptio non procederet cum mala fide rub. n. 39. pag. 15.

Ius Canonici decisio in eo quod constituit circa malam fidem obseruanda est in foro civilis, quia agitur de materia peccati, R.

- ii. R. m. 41. p. 15.*
Ius Canonicum in materia peccati in vitro;
superius observandum, R. nu. 42. pag. 16.
Iure Canonico bona fides positivè videtur
requiri in omni prescriptione. R. num.
50. pag. 16.
Iure Canonico ad prescribendum non re-
quiritur bona fides, ex omni parte iusta,
sed ea bona fides, quæ liberat à mala in-
ducente peccatum. R. n. 62. p. 17.
Ius Canonicum non allegavit prescriptio-
nem absolute, & indistincte cum mala
fide, sed tantum pro parte. rub. num. 64.
& 65. p. 18.
Ius Canonicum non solum prescriptionem
admittere in casibus, in quibus ius civile
non admittit, sed potius contrarium. R.
n. 237. p. 43.
Ius Canonicum prohibet prescriptionem in
ter veniente mala fide vera, non vero
inter veniente mala fide ficta. R. num.
238. p. 43.
Iure Canonico quid circa malam fidem de-
functi, & prescriptionem hæredis statui-
sit, declarat in. R. n. 264. p. 36.
Iuris Canonici correctio intelligenda est
quando intergenit vera mala fides, &
positiva, se ens si dubitatio, quia tunc
etiam illa iure procedit prescriptio. R. n.
283. p. 37.
Iure Canonico semper per citationem vi-
detur interrupta prescriptio, quia per
eam constituitur citatus in mala fide l.
sicut. n. 274. & 275. p. 185.
Ius Canonicum per litem contestationem
omnem actionem perpetuat, cum ex ea
mala fides inducatur l. fin. n. 37. & 38.
probat contrariam opinionem veriorum
esse p. 37.
Iure civili cautum non reperitur quod ubi
res restitui sit necessarius titulus ad pres-
cribendum imò etiam hoc casu illum non
requiri rub. n. 131. p. 34.
Ius civile in prescribenda actione persona-
li non substituit obligationem civilem,
vel naturalem sed tamen concessit excep-
tionem debitori prescribenti propter ne-
gligentiam non petentis, sicut. numer.
45. p. 155.
Ius civile dominium à se invenitum ab uno
sellere, & in aliam transferre potest, se-
cus in dominio iure naturali siue gen-
tium quæsitio. leg. siquis emptio in
prin. m. l. p. 291.
Ius civile licet non possit alicui auferre do-
minium iure naturali quatuor, potest
tamen eius vires elidere d. leg. siquis
emptio in prin. numer. 22. pag.
292.
Ius civile per misit prescriptionem cum ma-
la fide ne alias possessorem in perpetuo es-
sent timore. Ibidem numer. 50. pagina
296.
Iure gentium communia. Vide communia
iure gentium.
Ius commune resistit possessionibus in iure re-
galium, & vehementer contra illos præ-
sumit, leg. comperit. numer. 124. pag.
235.
Ius naturale, siue gentium est immutabile
& ideo per dispositionem civilem cor-
rumpi non potest, d. leg. siquis emptio
nisi in prin. nu. 22. pag. 292.
Iure regio Hispanie instrumentum publicum
& scriptura privata per partem re. omni-
ta habet executionem paratam. l. sicut.
nu. 163. & 164. p. 172.
Iurim publicorum prescriptio si agatur
licet non habeat locum prescriptio 30. an-
non habebit tamen prescriptio 40. an-
notam. l. omnes n. 21. p. 202.
Ius publicum competens civitati tollitur o-
mnino 40. ann. præterquam in tribus ca-
sibus expressis in l. fin. c. sacro, eccles.
d. l. omnes n. 82. quod in civitate recop-
noscent superiorum, & in Castro locum
habet d. l. omnes n. 83. & 84. p. 210.
Iura regalia, & tributa prescribuntur tem-
pore immemoriali, quod veritas, & rec-
ptius est. leg. comperit. numer. 19. præ-
terquam in casibus hic expressis. nu. 161
p. 223. & p. 264.
Iura & redditus competentes ecclesie Ro-
mane saltem spatio 100. annorum præ-
scribi possunt. d. l. comperit. numer. 28.
p. 224.
Iura regalia non prescribuntur nisi tempo-
re immemoriali. d. l. comperit. num. 122.
& 129. p. 235.
Iura Regalia aliqua sunt in Regno Portu-
galia, quæ indistinctè hoc admittunt
prescriptionem immemorialem, quæ

iuris in re. l. 1. §. 1. tit. 2. §. 1. sed extra
 illos casus admittitur praescriptio. l. com-
 posita. n. 478. p. 243.
 Iura expressa in cap. 1. qua sint regat praes-
 criptione acquiritur aduersus Principem.
 per. d. l. composita. n. 121. p. 235.
 Iura correptio in pertinentia ad salutem ani-
 ma recipiunt extensionem, ex similitu-
 dine rationis liscunt. n. 31. p. 153.
 Ius non percipit quem ius suum indecisum
 relinquere, & ab eorecedere, nisi victus
 per sententiam. rub. n. 298. p. 39.
 Ius dicitur resistere praescribenti quando pro-
 hibet simpliciter, & absolute rem ab eo
 teneri, & possideri, & tunc necessarius
 est titulus & bona fides. rub. numer. 118.
 pag. 23.
 Ius non dicitur resistere praescribenti quā-
 do alienatio non prohibetur simpliciter,
 sed cercomodo. R. d. n. 118. & p. 23.
 Ius si resistit praescribenti necessarius est
 titulus & bona fides. R. n. 127. pag. 24.
 Ius dicitur resistere possessioni quando ius
 commune absolute prohibet rem illam possi-
 deri per aliquem. rub. n. 151. p. 26.
 Ius non sufficit si resistit, ut praescriptio
 impediat, sed etiam quod faciat pro pe-
 tente alias non procedit. cap. 1. de pres-
 criptione 6. rub. n. 152. p. 26.
 Ius quando aduersatur praescribenti non
 praesumitur titulus ex temporis diutur-
 nitate, sed oportet clarem probari. R. n.
 158. pag. 26.
 Iuris negatiui scilicet (ita non potes piscari
 in hoc loco) non alias videtur, quasita
 quasi possessio, quam si ex parte prohi-
 bentis interuenerit prohibitio & prohi-
 bitio acuite verit. & possit transiuerit le-
 gitimum tempus. l. omnes numer. 64.
 pag. 17.
 Iura illa praescriptione tolli non possunt qua
 pro beneficio reip. Principi dantur prin-
 cipaliter ad tuitionem totius reip. l. com-
 posita. n. 12. p. 222.
 Iuris error non praesumitur, sed debet pro-
 bari ab eo, qui cum allegat. R. numer. 98.
 pag. 21.
 Iuris error difficulter probatur. d. R. n. 99.
 & p. 21.
 Iuribus in corporalibus, ut ab eis libertas
 consequatur, sufficit negligenti non ius

tit. l. 1. §. 1. tit. 2. §. 1. sed extra
 Ius quod quis habere non tantum quis vide-
 tur concedere, & non ius alterius. d. l. 2.
 n. 418. p. 135.
 Ius non cogit debitorem ad soluendum nisi
 praecedente interpellatione creditoris. l.
 sicut. n. 25. p. 152.
 Iure quarendo ubi agitur procedit praescrip-
 tio etiam si praescribens sciat illud ius ab-
 teri queri posse. d. l. sicut. numero. 142.
 pag. 169.
 Ius ad eundem praescriberet possidet ante ad-
 tam hereditatem spatio. 30. annorum
 etiam si sciat illam hereditatem ad ali-
 um pertinere posse. d. l. sicut. numer. 151
 pag. 17.
 Iure quarendo ubi agitur nil curandum est
 de scientia, vel mala fide praescribentis.
 d. l. sicut. n. 151. & pag. 170.
 Iuris petendi supplementum legitima, &
 similibus iuribus querendis, & in quib-
 us debet precedere declaratio voluntatis,
 ut acquirantur, admittenda est praes-
 criptio 30. annorum etiam in scienti-
 bus. Ibidem. n. 153. p. 170.
 Ius emphyteuticum si praescribi pretenditur
 necessarii sunt 30. anni aduersus seculares,
 & quadraginta aduersus ecclesiam.
 leg. 2. num. 208. pagin. 109. & numer.
 319. p. 123.
 Ius locationis praescribi non potest, ubi con-
 stat de locatione temporali. leg. 2. n. 312
 pag. 122.
 Ius colonia perpetua, & perpetua locatio à
 pari procedunt. d. leg. 2. numer. 320.
 pag. 123.
 Ius colonia perpetua quomodo acquiratur. l.
 2. n. 324. p. 121.
 Ius colonia perpetua nullo iure praescri-
 bet colonus, neque illud est praesumen-
 dum. d. l. 2. n. 321. p. 123.
 Ius exequendi competens per actionem per-
 sonalem in Regno Castellae praescribitur
 spatio viginti annorum. leg. sicut. nu.
 161. p. 171.
 Ius exequendi propter actionem personalem
 non comertit iure communi etiam si de eo
 factum sit instrumentum publicum. d. l.
 sicut. n. 162. p. 171.
 Ius exequendi praescribi potest etiam data sci-
 entia debitoris. Ibidem. n. 163.

Ius

Ius executivum si competat propter actionē
realem, tunc leg. & titulus. lib. 4. en-
dinam non procedet. d. leg. sicut. num.
166. p. 172.

Ius executivum si competat ratione senten-
tiæ durabit per 30. annos ibid. n. 167. d.
pag. 172. & quando de nullitate agitur.
fin. n. 46. p. 318.

Ius agendi de nullitate sententiæ, vel instru-
menti vel contractus præscribitur spatio
30. annorum, quando de nullitate agitur
principaliter. leg. sicut. num. 171. pag.
173.

Ius agendi incidenter de nullitate per viam
exceptionis perpetuo durabit. Ibidem nu.
172. p. 173.

Ius hypothecæ, vide hypothecæ ius.

Ius accusandi criminaliter non durat ultra
triginta. annos. leg. sicut. numer. 212.
pag. 178.

Ius accusandi transactis 20. annis non po-
test restituari præterea ignorantia, vel
absentia, vel etiam minoris ætatis. d.
leg. sicut. nu. 218. pag. 178.

Ius denunciandi delicta, & ius inquiren-
di de illis tollitur per 20. annos, quod
tempus incipit currere à die commissi de-
lictis: sine denunciatio in se ignoraverit
illud fuisse commissum d. leg. sicut. nu.
219. p. 178.

Ius prohibendi, & possidendi ne alij eodem
iure utantur in publicis destinatis ad pu-
blicos usus, quemodo acquiri possit. leg.
omnes. n. 59. & 60. p. 207.

Ius prohibendi an videatur præscriptum vel
ex consuetudine. d. l. omnes. à nu. 68.
& 69. p. 208.

Ius prohibendi magis respicit personam, &
animo retinetur: & ideo causam quasi co-
tinuam videtur habere. d. leg. omnes.
nu. 72. p. 208.

Ius competens civitati, ecclesie, vel pio loco
ex eo quod aliquid eis venditum, dona-
tum, aut relictum fuit non præscribitur
nisi spatio 100. annorum. d. l. omnes. n.
80. & 81. p. 209.

Ius visitandi, & corrigendi semper episco-
pus videtur sibi reservasse licet pleno iu-
re aliquod donet. leg. compertis. nu. 103.
p. 233.

Ius appellandi respicit auctoritatem Princi-

pis, & supremam potestatem. d. leg. com-
pertis. n. 91. p. 232.

Ius patronatus. Vide, Patronatus Regiaro.
rona.

Ius patronatus Regie corona non obd amit-
tit naturam suam, & ideo ecclesiasticum
censetur, & cognitio illius pertinet ad
iudicem ecclesiasticum ord. lib. 2. titul.
1. §. 7. in leg. compertis. num. 181. pag.
244.

Ius patronatus Regium debet comprehendere
sub decis. cap. consultationibus de iure
patron. in Regna Portugalia. d. leg. com-
pertis. n. 184. p. 244.

Ius offerendi non præscribitur nisi spatio
30. vel 40. annorum. leg. cum notissimi.
n. 64. p. 256.

Ius offerendi debitum pro pignore, quod ex-
ditur penes se habet, præscribitur spatio
30. annorum: ita ut si post 30. annos de-
bitum offerat, non possit rem hypothecari
recuperare d. leg. cum notissimi num. 67
& 68. & numer. 69. usque ad 72. refert
fundamenta, que pro contraria parte ad-
ducuntur. p. 257.

Ius aliquod de presenti quando competit, quod
sit necessarium antecedens ut quid futurum
in iudicium de iudicibile oriatur: illud præ-
ambulum præscriptione tollitur, & con-
sequenter ius, quod ex eo oriri poterat. d.
leg. cum notissimi. numer. 74. pagin.
257.

Ius offerendi debitum non competit debi-
tori sub aliqua conditione sed de præ-
senti: quamvis à voluntate debitoris pen-
deat, quando eo velit uti, quod ius præ-
scriptione tolli potest, & quamvis ius sub
conditione vere competens præscriptione
non tollitur. d. leg. cum notissimi. nu.
75. p. 257.

Ius non queritur immediate impletæ condi-
tione, sed tollitur obstaculum: & incipit
pendere à voluntate implentis condi-
tionem, utrum velit ius sibi acquiri, si ce-
tiam per eum repudiari. Ibidem. n. 76.
pag. 258.

Ius offerendi si cohareat actioni iam orta præ-
scriptione tollitur. leg. cum notissimi n.
84. p. 259.

Ius offerendi licet præscriptione tollatur, &
in consequentiam pignoratia actio, ut
dictum

- pianoris prescribet, & debitor per reuocacionem rem repetere poterit d. l. cum notissimi. num. 85. p. 259.
- In offerendi nunquam censetur prescriptum, si hypothecam pes fideat debitor, vel etiam secundus creditor, ita ut ope exceptionis se tueri possint d. l. cum notissimi. n. 80. p. 259.*
- Ius offerendi nunquam prescribitur, si in hypotheca expressum sit pactum legis comisorio in odium pacti. Ibidem. n. 90 & contrarium verius esse resoluit. n. 91. p. 260.*
- Ius offerendi iure canonico attento nunquam censetur sublatum, sed contrarium verius est. d. l. cum notissimi. numer. 93. p. 260.*
- Iure quando inuenitur expressum, ut propter impedimentum facti non curat prescriptio, id obseruandum est. d. l. cum notissimi. §. illud. n. 61. p. 272.*
- Ius tertii, nullus de eo opponere potest, nisi actione agere. l. si quis emptionis. in princ. n. 26. p. 292.*
- Ius in re possedens propter scientiam rei aliena prescribere non potest. l. cum notissimi. in princ. n. 20. p. 251.*

- L**ata culpa putans rem ad se pertinere prescribet. R. numero. 101. pagina. 22.
- Legatum quando est annuum non admittitur prescriptio, nisi pro annis prescriptis non autem pro futuris, ita ut respectu futurarum solutionum quo una qual. bet necessaria sit nona prescriptio. 30. annorum. in l. 2. n. 121. p. 98.*
- Legatum annuum censetur diuersum, & distributum per plura legata diuersa, & separata. Ibidem. n. 122. p. 98.*
- Legatis annuis non obstat prescriptio quod sit impeditur de iure agere, sed etiam illa, quod plura sint legata. in l. 2. n. 150. p. 102.*
- Legati relicti antequam legatarius decesset, velle acceptare, legatum, procedit prescriptio. in l. sicut. num. 142. pagina.*

- 169.
- Legatum mortuo testatore, ipso iure transferitur in legatarium. Ibidem. n. 144. p. 169.*
- Legatario quomodo quiritur dominium, vide dominium quod quiritur legato. r.*
- Legatario ad petendum legatum competit actio personalis ex testamento. in l. si quis emptionis. n. 10. p. 291.*
- Legata non prescribit qui apud se habet tantum. Vnde prescribere non poterit. fol. 45. R. n. 344.*
- L. sicut. infra hoc titulum. in principio explicatur in R. numer. 7. num. 11. & n. 18. pag. 13.*
- L. Papillus Cod. de administrat. tutorum explicatur in R. num. 9. & numer. 38. pag. 13.*
- L. 22. titulum. 29. partis. 3. concordat cum leg. sicut. hoc titulum. in R. numero. 26. pag. 14.*
- L. numquam ff. de usu cap. procedit in prescriptione 30. annorum. R. numero. 73. pag. 28.*
- L. sedet si lege §. si re ff. petitione hereditatis expenditur in R. num. 83. 84. & 86. p. 20.*
- L. quem admodum C. agricol. & censu. lib. 12 explicatur in R. l. 96. in n. fin. pagina. 21.*
- L. fin. §. fin. autem sub conditione C. communis de legat. eleganter interpretatur ab autore in R. n. 176. p. 28.*
- L. Stichus 26 ff. de usu fructu. legat. explicatur in R. num. 204. & sequenti pagina. 30.*
- L. cum heres ff. de diuersis, & temporalibus prescriptionibus, interpretatur in R. num. 210. & seq. ad n. 223. p. 39.*
- L. an vitium §. ex facto in fine ff. de diuersis, & temporalibus prescriptis expenditur. Ibidem. p. 30.*
- L. cum heres Non procedit in prescriptione 30. annorum de iure civili, nec de iure canonico, nec de iure antiquo. in R. num. 238. & seq. p. 33.*
- L. fin. C. vnde vi. explicatur ab autore in R. n. 331. p. 43.*
- L. i. C. pro rebus minorum explicatur in l. 1. n. 19. p. 57.*
- L. i. C. de prescriptione 30. vel. 40. an.*

- norum explicatur in leg. 1. num. 32.
 pag. 58.
 L. si quos C. rescind. vendit. explicatur in
 l. 1. num. 40. pag. 59.
 L. 2. C. fide instrument. explicatur in l. 1.
 num. 41. & 44. pag. 59.
 L. 2. & l. Bene à Zenone C. quadrien. praescrip-
 tione explicatur in l. 1. n. 61. & 69.
 pag. 62.
 L. empror. 65. ff. rei vèdicatione declaratur
 in l. 1. n. 81. & 89. pag. 63.
 L. fin. §. fin. C. communia de legatis expli-
 catur in l. 1. n. 100. pag. 65.
 L. veter. & l. pradium C. pradij minorum,
 interpretatur in l. 1. n. 103. & seq. & n.
 100. pag. 65.
 L. si fundum C. enillionibus explicatur in
 l. 1. n. 127. pag. 67.
 L. 22. ad finem tit. 29. part. 3. concordat cū
 l. 2. C. praesumpt. 30. vel 40. l. 2. num. 1.
 pag. 66.
 L. 1. C. non licere habitatoribus explicatur
 in l. 1. n. 100. pag. 65.
 L. fin. C. de prescriptione longi temporis de
 claratur quo casu procedat in l. 2. nu. 13.
 pag. 87.
 L. 45. auri non habet locum quando in vi-
 ta possessoris maioratus res praescripta est
 in l. 2. n. 59. pag. 61.
 L. 2. in parte 2. C. prescriptione 30. vide in
 d. l. 2. n. 31. & 32. pag. 88.
 L. Furtum 37. §. fin. ff. vñ cap. declarat quo
 casu procedat in l. 2. n. 22. & seq. & nu.
 35. & 95. pag. 88. & pag. 95.
 L. sed si nolit. & l. id quod §. fin. ff. acquir.
 posses. declarat quo casu procedat in l. 2.
 num. 27. p. 88.
 L. si de eo §. i. ff. acquir. possessione expli-
 catur in l. 2. n. 28. & 84. pag. 88. & p. 39.
 L. quavis saltus ff. acquir. possessione expli-
 catur. Ibidem n. 29. pag. 85.
 L. 3. §. cum igitur ff. vi & vi armata expli-
 catur. Ibidem n. 30. pag. 88.
 L. 2. C. de prescriptione 30. annorum proce-
 dit quando coloni dominum recognoscit,
 pro domino in l. 2. n. 74. pag. 93.
 L. fructuarium C. de usufructu, declaratur
 in l. 2. n. 86. & 87. pag. 94.
 L. quicumque C. apoch. publicis quo casu pro-
 cedat in l. 2. n. 117. pag. 97.
 L. cum notissimi §. fin. C. de prescriptione
 30. late explicatur in l. 2. n. 120. & 126.
 pag. 98.
 L. si quis emptiois §. fin. C. praescriptione
 30. vel 40. declaratur in l. 2. num. 159.
 pag. 103.
 L. cum de in rem versis ff. de usuris non pro-
 cedit nisi quando praecedit titulus enero-
 sus, & non quando praecedit titulus lu-
 crativus prout est secundum in l. 2. n. 217.
 pag. 110.
 L. peregris §. quibus ff. acquir. posses. expli-
 catur in l. 2. n. 257. p. 119.
 L. cum nemo ff. acquir. possessione expli-
 catur in l. 2. n. 59. pag. 115.
 L. qui bona 19 §. 1. in fin. ff. acquir. posses-
 sione explicatur in l. 2. num. 286. pa-
 gin. 118.
 L. fin. C. acquir. posses. explicatur in l. 2.
 n. 288. & seqq. & num. 293. cum multis
 seq. a pag. 119.
 L. cum satis §. caueat C. agricol. & censit
 lib. 11. explicatur in l. 2. numer. 323.
 pag. 123.
 L. 1. tit. 15. lib. 5. ordinamenti explicatur
 in l. 2. n. 341. pag. 125.
 L. vñum ex familia §. sed si fundum in fin.
 ff. de legat. 2. explicatur in l. 2. n. 422.
 pag. 136.
 L. sicut C. praescriptione 30. est singularis,
 & utilis, ac clavis materia praescriptionis
 l. sicut n. 1. pag. 150.
 L. 22. tit. 29. part. 3. concordat cum l. sicut
 C. de praescriptione 30. Ibidem num. 1.
 pag. 150.
 L. sicut C. praescriptione 30. à quo impera-
 tore fuerit condita; Ibidem n. 2. p. 150.
 L. sequitur §. si viam ff. vñscapionibus ex-
 penditur in l. sicut n. 26. & seq. & 49. &
 50. 51. & seq. pag. 153.
 L. 3. tit. 13. lib. 3. ordinamenti antiqui, de-
 claratur in l. sicut n. 82. pag. 161.
 L. Tauri 63. declaratur in eodem num. 82.
 pag. 161.
 L. 6. tit. 15. lib. 4. ordinamenti novi, decla-
 ratum n. 83. in d. l. sicut & n. 91. p. 161.
 L. fin. tit. 15. lib. 4. ordinamenti novi, expli-
 catur in l. sicut n. 97. pag. 163.
 L. in bello 12. §. si quis servum ff. captiv. ex-
 plicatur, l. sicut n. 123. pag. 166.
 L. qui agros C. omni agro deserto explica-
 tur in l. sicut n. 137.

L. gene-

- L. generaliter ff. noxalibus actionibus late expenditur. in l. sicut. num. 137. pagin. 168.*
- L. 1. & 2. C. aduersus creditorem frequentius in materia hypotheca procedent. in l. sicut. n. 185. p. 175.*
- L. tauri 63. explicatur. in l. sicut. n. 192. & seq. p. 179.*
- L. 1. C. si aduersus creditorem in regno Castella locum obtinebit. Ibidem pag. 179.*
- L. querelam C. de falsis locum habet in quocumq; delicto. etiam enormissimo. nisi expressum sit. quod accusatio daret ultra. 20. annos. in l. sicut. n. 227. & n. 214. p. 179.*
- L. querelam C. de falsis non procedit in foro canonico. nam in eo quocumq; tempore claruerint delicta. admittenda est accusatio. in l. sicut. n. 229. scd. contrarium resoluist. numero. 230. & seqq. pagina. 179.*
- L. sed & si lege §. si ante ff. petitione heredit. declaratur. in l. sicut. n. 148. & 249 & seq. p. 182.*
- L. 29. tit. 29. part. 3. explicatur. in l. sicut. n. 179. p. 186.*
- L. Tauri 65. que hodie est l. 7. tit. 15. lib. 4. non recopiatas. explicatur. in l. sicut. n. 29. p. 187.*
- L. fin. in fin. C. de prescriptione longi temporis explicatur. in l. sicut. num. 302. p. 188.*
- L. fin. C. in quibus causis maiores explicatur. in l. sicut. n. 346. p. 194.*
- L. omnes C. prescriptio 30. declaratur in eadem l. num. 2. & intellectus ad eam assignatur n. 3. & seqq. p. 199.*
- L. eum qui recte ff. de verborum significatione explicatur num. 25. in l. omnes. 38.*
- L. prescriptio C. de operibus publicis explicatur. in l. omnes n. 27. p. 203.*
- L. sum aqua C. aqua ducta in lib. 11. explicatur. in l. omnes. n. 35. p. 204.*
- L. 7. tit. 29. part. 3. interpretatur. in l. omnes. n. 38. p. 204.*
- L. tit. 15. lib. 4. Ordinamenti explicatur. in l. omnes n. 47. p. 205.*
- L. cum ius C. de agricol. & tenet. lib. 11. explicatur. in l. omnes. n. 89. p. 210.*
- L. si cohortalis C. d. cohortalibus lib. 11. explicatur. Ibidem. n. 91. p. 211.*
- L. 1. C. ne rei dominica. vel semplorum explicatur. n. 92. in d. l. omnes p. 211.*
- L. 5. hoc tit. explicatur. in l. omnes. num. 93. p. 211.*
- L. omnes supra eodem declaratur. ut non procedat in publicis functionibus. qua nullo tempore prescribi possunt aduersus principem. in l. comperit. n. 1. p. 221.*
- L. comperit. in quibus tributis procedat. n. 6. & 11. in d. l. comperit. p. 221.*
- L. fin. C. de fundis patrimon. declaratur. in l. comperit. n. 32. p. 225.*
- L. 2. C. ne rei dominica. vel semplorum declaratur. n. 39. p. 226.*
- L. fin. C. de fundis rei priuata lib. 11. explicatur. n. 43. & 45. in l. comperit. pag. 226.*
- L. in fraudem inuita glosa C. de annis. & tributis lib. 11. explicatur. n. 55. l. comperit. p. 227.*
- L. sequitur §. viam ff. de usu capionibus explicatur. in l. comperit. n. 71. p. 230.*
- L. 6. tit. 29. part. 3. declaratur. in l. comperit. n. 126. p. 236.*
- L. fin. tit. 13. lib. 3. Ordinamenti antiqui explicatur. in l. comperit. num. 139. pag. 237.*
- L. 8. tit. 15. lib. 4. Ordinamenti explicatur. in l. comperit. n. 159. p. 240.*
- L. unica C. de precario. & Saluano interdicto explicatur. in l. cum notissimis in principio. n. 3. & 4. p. 249.*
- L. Tauri 23. que hodie est l. 6. tit. 15. lib. 4. Ordinamenti explicatur. in l. cum notissimis in principio. numero. 30. pagina. 252.*
- L. in bello §. si. quis seruum ff. de captiuis explicatur. in l. cum notissimis. num. 65. & 66. p. 256.*
- L. Imperator 50. ff. ad Trebel. explicatur. in l. cum notissimis §. illud. num. 24. pag. 266.*
- L. 7. §. fin. C. annali. exceptione explicatur. Ibidem. num. 18. & 421. & seq. pagina. 267.*
- L. naturaliter ff. de usucapionibus explicatur. Ibidem. num. 20. 21. & 22. p. 267.*
- L. aduersus C. de Vsur. declaratur. in lib. 2. d. l.*

- d. l. cum notissimi §. illud n. 47. ad finem. p. 270
- L. cum quis §. si quis pro reo ff. de solutionibus explicatur in l. cum notissimi §. imo n. 54. usque ad n. 57. & quod in ultima voluntate hodie non procedat vide n. 67. p. 273.
- L. 81. tit. 29. partit. 3. explicatur in l. si quis emptoris §. sed hac super illis n. 12. ad med. p. 309.
- L. 5. ad finem tit. 15. lib. 4. ordinam. explicatur ibidem n. 23. p. 301.
- L. 51. papillus ad finem ff. de administrat. tutor. contra Sarmentum intelligitur in R. n. 29. & seq. p. 15.
- L. 21. tit. 29. partit. 3. concordat cum l. si quis emptoris §. sed & si quis n. 2. pag. 304.
- L. Castelle 6. tit. 8. partit. 3. explicatur ibidem n. 37. p. 308.
- L. Castelle fin. tit. 10. partit. 3. & l. 15. tit. 31. partit. 3. declaratur in l. fin. n. 1. p. 312.
- Lex civilis que induxit prescriptionem longissimi temporis, etiam cum mala fide a fortiori induxit ut illi locus esset, si intercederet illud medium inter bonam & malam fidem in R. numer. 63. pagina 15.
- Lex quando resistit, mala fides non purgatur, spatio 30. annorum in R. num. 93. contrarium tamen verius esse resoluit. n. 95. p. 21.
- L. manifeste resistet prescribenti quando tollit prescriptionem qua tamen non obstat, locum habet prescriptio longissimi temporis, in R. n. 132. pag. 24.
- Lex prohibens simpliciter, & absolute alienis rei alienationem, videtur etiam prohibuisse illius prescriptionem, in R. n. 186. p. 29.
- Lex ut liges animam alicuius, debet esse fundata in veritate, non in fictione maxime in prescriptione, que cum mala fide inducit peccatum, in R. num. 243. p. 34.
- L. R. hoc tit. litteram negativam legendam esse declarat, in l. 2. num. 79. & seq. p. 63.
- L. si venisset venditionis pretium ammittitur secus si non resiliat, in l. 1. n. 92.
- p. 64.
- Legis dispositione qui tenetur ad factum, tenetur prae se facere, neq; liberatur soluendo interesse, in l. 2. num. 396. pagina 133.
- Legislator, qui potestatem habet disponendi circa bona temporalia puniendo inerte negligentiam, non petentis, potius debitori etiam scienti tribuere liberationem a debito, in l. sicut, numer. 23. pagina 152.
- Leges civiles propter negligentiam non petentis poterunt statui, ut debitum omnino extinguatur, & quod debitor ab eo omnino maneat absolutus, in l. sicut, nu. 44. & n. 47. p. 155.
- Lex civilis si a principio concessit actionem limitatam ut duraret ad certum tempus, eo elapso extincta censetur actio, & consequenter illam habens non auditur amplius in iudicio, non obstante mala fide debitoris in l. sicut, n. 72. p. 160.
- Lex civilis pro ut a principio potuit omnino negare actionem, ita & a principio potuit restringere vitam, & durationem actionis, ibidem, numero 73. pagina 160.
- Leges civiles permittentes prescriptionem cum mala fide in hoc proderunt prescribenti, ut presumatur bona fide prescripsisse, & quidem per presumptionem iuris, & de iure contrariam non admittitur probatio nisi per confessionem partis, in l. sicut, n. 79. p. 161.
- Leges Castelle an circa prescriptionem debitorum procedant etiam data scientiadebitorum, ibidem, a numero 86. pagina 161.
- Leges & statuta permittentes prescriptionem actionum personalium cum mala fide non valent, in l. sicut, n. 81. p. 161.
- Leges Castelle accipiant interpretationem a iure communi in l. sicut, n. 88. p. 161.
- Lex loquens in materia prescriptionis semper intelligenda est admodum ad bonam fidem, in l. sicut, n. 89. p. 162.
- Lex qua prescriptio in actionibus personalibus admittitur, vide statutum seu lex 4.
- Lex Castelle an admittant prescriptionem cum mala fide circa servitium malo.

malorum in l. sicut. n. 99. p. 163.
Leges quæ tempus ad petendum salariam famulis statuunt, non agunt proprie de prescriptione, sed potius de præsumpta quadam probatione facta solationis, in l. sicut. n. 110. p. 164.
Leges fundatæ in præsumptione, non habent locum in foro conscientie, & ideo si dominus famulus confiteatur se non soluis, se rogendus est in eo foro solvere, in l. sicut. n. 109. p. 165.
Lex, exorbitans loquens in vi possessis, non habet locum in his, quæ verè non possidentur, sed quasi possidentur, in l. sicut. n. 157. p. 157.
Lex si remoueat prescriptionem, eam ratio referenda est ad prescriptionem 30. annorum: non autem ad prescriptionem 40. annorum, in l. omnes n. 5. p. 199.
Lex si agat de actione reali, & proponat illa verba nulla obstante prescriptione debet interpretari ut videatur prescriptio 10. vel 20. annorum remouisse, in l. omnes n. 6. & 7. p. 199.
Legis prohibitio circa prescriptionem, tunc ad prescriptionem 10. vel 20. annorum reduciatur, quando cessante prohibitione legis, potuit eo casu esse locus prescriptionem legi temporis: si verò secus, tunc prescriptio 30. vel 40. reiecta censetur, Ibidem namq. 7. & 8. l. omnes pagin. 200.
Lex si faciat rem in prescriptibilem tunc prescriptio centum annorum, vel immemorialis censetur sublatæ in l. omnes n. 18. p. 202.
Lex nunquam præsumit id, quod non est vero simile nec iudicium in l. omnes. n. 50. p. 206.
Lex licet in donationibus factis per Regem requirat titulum donationis firmatum per Regem, & in Châtelain approbatum: & edio non sufficiat titulum allegare, & probare per possessionem 30. vel 40. annorum, tamen sufficit illum probare per possessionem centenariam, vel immemorialem, quæ censetur esse alterius nature, in l. omnes n. 3. p. 206.
Lex Leonis permittit fuit ut quis possit prohibere alios ne coram sua pretorio p. centeno in l. omne. n. 7. p. 209.

Lex quando sit motu proprio principis ad tollendas contrarias, vide motu proprio principis quædo lex fit.
Leges Portugaliæ non facile recedunt à receptis opinionibus iuris communis, in l. comperit n. 141. p. 218.
Lex corrigens in vindex aquæ paratis in altero casu aquæ parati videtur corrigere in l. si quis emptionis §. sed hæc super illis n. 24. p. 307.
Lex lauri non habet locum quando in vita possessoris maioratus res præscriptæ est in 2. n. 59. p. 91.
Lex denegans prescriptionem non videtur includere tituli præsumpti allegationem l. 2. n. 222. p. 111.
Libellus principi datus interrumpit prescriptionem in actionibus prætorij annualibus, quæ tunc perpetuantur, sicut in aliis actionibus, in l. sicut. numer. 246. & seq. p. 181.
Libelli oblatio in iudicio habet vim citationis quando sit parte presente in l. cum notissimi n. 47. p. 254.
Libellus principi datus habet vim litis contestationis l. fin. n. 9. fol. 26.
Libertas a turibus incorporalibus, ut cõsequatur sufficit sola negligentia non vitios l. 2. numer. 77. pag. 93. & vide quæ si possessio non est necessaria.
Liberationem a debitis pensionibus prescribere possunt colentes si per 30. annos non soluerint debitas pensiones in l. 2. n. 107. p. 97.
Liberationem pensionum prescribi posse, qui teneant l. 2. n. 100. & seqq. pag. 69. & p. 97.
Libertas aduersus seruitutem urbanam proprie dicitur vsu cap. in l. sicut numer. 53. p. 156.
Libertas aduersus seruitutem rusticam proprie non vsu capitur, sed magis propter non vsu fundi ipsius rusticus vendicatis se in libertatem in l. sicut numer. 54. pagin. 156.
Libertatem prescribere quando ades dicatur in seruitute urbana, vide, Dominus adium.
Libertas ut prescribatur aduersus seruitutem urbanam, non sufficit solus non vsus, sed requiritur factum hominis centariu

- ipſi ſervituti, & ſi in homine detur mala fides, nō procedi ad acquirentem libertatis, in leg. ſicut n. 56. p. 157.
- Libertatem ab onere, quo tempore quis præſcribat, in leg. omnes numer. 88. pagin. 210.
- Libertas ſervi quo tempore a ſervo præſcribatur, in leg. omnes num. 68. & ſeqq. pag. 212.
- Liberatio à decima ſolvenda non poteſt præſcribi per particulares, ſed tantum conſuetudine ad utilitatem univerſitatis, in leg. comperit numer. 81. ſed verius eſt per particulares acquiri poſſe, ibidem num. 83. p. 210.
- Licentia domini directi in conſequentiam præſumitur ſi titulus præſumptive ſit probatus, in l. 2. m. 2. 8. p. 112.
- Licentia quam vxor petit à iudice vt maritus ſibi conſenſum rraſtet ad agendum fieri non poteſt contra offenſionem reuerentia, quam vxor debet marito, in leg. cum notiffimi. §. illud n. 46. p. 270.
- Licentia principis ad alienanda bona maioratus non eſt præſumenda ex tempore, leg. cum notiffimi. §. illud num. 92. pag. 276.
- Licentiam præſtat quotidie principis ad alienanda bona maioratus que pro validis ſervantur, ibidem n. 93. p. 276.
- Litis conteſtatio inducit titubationē in poſſeſſore, in R. n. 255. p. 35.
- Litis conteſtatio non inducit veram malam fidem ſed potius ſiclam, in R. num. 256. pag. 35.
- Litis motio licet inducat titubationem in poſſeſſore convento, non impedit præſcriptionem nec inchoari de nouo, in R. nu. 321. p. 42.
- Litis conteſtatio tum demum interrumpit præſcriptionem ſi fuerit valida, alias ſcens. Nisi actor adeo inſtruxit conventū vt præſumptive eum videatur conſtituiſe in mala fide, in leg. ſicut, num. 267. pag. 184.
- Litis conteſtatio an neceſſaria ſit ad interrumpendam præſcriptionem, de qua, in leg. ſicut. C. de præſcriptione 30. & reſoluit hodie neceſſariam non eſſe contra multos, à num. 271. & ſeqq. d. leg. ſicut pag. 184.
- Lites ſolent ſecum ad ducere grauoſa diffuſia, & diſpendioſas dilaciones quas à cōmuniter accidentibus habent lites, item habent tractum longum, & inutilem leg. cum notiffimi §. illud, numer. 36. pag. 269.
- Lites debent ab horriſſis quantum liceat, imo pluſquam liceat, & non eſt culpanda verecunda cogitatio illius qui lites exoratur, imo eſt laudanda ibidem, numer. 37. & 38. p. 269.
- Litis conteſtatio ciuilem interruptionem inducit, in leg. cum notiffimi §. imo num. 15. p. 281.
- Lite non conteſtata non poteſt procedi ad diſſinitiuam leg. ſi quis emptionis. §. ſed eſi quis n. 7. p. 304.
- Litis conteſtatione ſi poſt eam reus ſe abſentauerit quomodo eo caſu procedatur ad primum, & ſecundum decretum, & effectus illius, ibidem n. 33. p. 308.
- Lite mota, & conteſtata ſuper actione ſi poſtea in lite ſuperſedatur, tamen litis conteſtatio cum inducit effectum vt hac actio de nouo præſcribi non poſſit niſi 40. annis, in leg. fin. n. 7. p. 312.
- Litis conteſtatio ſi fiat mente ſolum interrumpendi præſcriptionem, & non litem proſequendi perpetuo ex ea non inducitur ibidem, in leg. final. numer. 21. ſed contrarium verius eſſe reſoluit num. 22. pag. 315.
- Lite ad finem producta, & prolata ſententia contra actorem perpetuatio actionis dura re non cenſetur, leg. final. numer. 20. pag. 316.
- Litis conteſtatio nulla, perpetuationem actionis non inducit, leg. fin. numer. 31. pag. 316.
- Lite finita, & lata ſententia ſuper actione tunc ius exequendi ratione illius competentis, vel etiam executoria data per iudicem virtute ſententia decem annis tollitur in leg. fin. n. 46. p. 318.
- Locatio ſi fiat in plures annos cenſetur vnicuius contractus & vnica obligatio quantumcumque ſolutio per ſingulos annos diuiſa ſit, in leg. 2. nu. 129. pag. 99.
- Locatio perpetua ſine ius colonie perpetua à pari, procedant, leg. 2. num. 320. pag. 123.

Locatio quatuor modis considerari potest scilicet ad modicum tempus, ad vitam aliquam, & quae perpetuo durat. l. 2. nu. 325 p. 124.

Locatio in dubio tantum videtur extendenda usque ad decem annos, in leg. 2. num. 225. p. 124.

Locatio temporalis praesumitur si p̄sio fuit difformis, & quia uno anno fuit solum unum, & alio anno aliud. in leg. 2. num. 328. & seqq. p. 124.

Locatio ad longum tempus facta per possessorem maioratus non valet. in leg. 2. nu. 410. p. 135.

Locationem ad modicum tempus successor maioratus observare non tenetur. in leg. 2. nu. 411. p. 135.

Longum tempus intelligitur pro spatio 10. annorum. in leg. 2. n. 39. p. 89.

Longum tempus aestimatur ex qualitate rei & persona quod arbitrio iudicis committitur. in l. 2. n. 50. p. 89.

M.

Maioratus bona alienari facile permittit Principes. Vide Principis facile.

Maioratus instrumentum penes se habens. vel si de eo habuit notitiam, non poterit in eo succedere, nec praescribere, si non sit de familia vocata. rub. numer. 348. pag. 45.

Maioratus vocationem, & ut personae diuerse ab his, quas instituens vocavit, maioratum possident, sibi prauidicare certum in iure est, nec aliquo tempore praescribitur. rub. n. 391. pag. 49.

Maioratus vocatio praescriptione etiam immemoriali mutari non potest, d. numer. 391. pagin. 49. nec praescriptio currit contra vocationes in institutione factas. Ibid. n. 397.

Maioratus res particulares praecipi possunt, saltem tempore immemoriali. rub. num. 399. p. 50.

Maioribus Hispaniae utrum per absentiam possessio civilis amittatur, quando colonus possidet, remissum. In leg. 2. nu. 30. pag. 88.

Maioribus Hispaniae si alius quam successor res maioratus possideat, ullo tempore praescribit. d. l. 2. n. 56. p. 91.

Maioratus successor in Hispania possidet naturaliter, & civiliter. d. leg. 2. nu. 57. pag. 91.

Maioratus res si tertius possideat cum titulo & bona fide ad huc non praescribit, si praescriptionem non consumauit ante quam alius succederet. d. leg. 2. num. 58. pag. 91.

Maioratus possessor quando alienat rem maioratus, transferi possessionem, & procedit praescriptio saltem 30. annorum. d. l. 2. nu. 60. p. 91.

Maioratus res omnes in totum alienari non possunt. d. l. 2. nu. 430. p. 137.

Maioratus successor. Vide successor maioratus si est minor.

Maioratus vel successionibus successus ut iam possessio de iure contra successores noceat sequentibus post possessionem vocatis, & magis communis opinio est, non necesse. leg. cum notissimi. §. illud, num. 87. pag. 275.

Maioratus res particulares quando possidentur tempore immemoriali, hac praescriptio nocet sequentibus. d. §. illud. nu. 95 p. 276.

Maioratus institutione apparente, qui contra eam vult succedere, etiam praescriptio ne immemoriali non audietur, d. §. illud nu. 97. p. 277.

Maioratus bona alienari prohibita, in emphiteusim quando dari possint vide. Bona maioratus sterilia.

Maioratus bona alienari, & voluntatem mutari. vide mutare voluntatem.

Mala fides omnino praescriptionem impedit. rub. n. 40. p. 15.

Mala fides, & dolus in hac materia aequivalentur. d. rub. n. 54. p. 17.

Mala fides praesumitur ubi contractus celebratus est sine debitis solennitatibus. rub. numer. 81. nec hoc casu praescriptio immemorialis admittitur. numer. 82. pag. 20.

Mala fidei possessor censetur praesumptione iuris, & de iure, qui contra iura mercatus est. rub. n. 87. p. 20.

Mala fidei praesumptio non datat perpetuo. scilicet

- sed usq. ad 30. annos, & illis elapsis inducitur contraria. rub. n. 89. p. 21. & n. 324. & 330. p. 42.
- Mala fides non purgatur spatio 30. annorum quando lex restitit actui rub. n. 93. pag. 21.*
- Mala fides vera, vel presumpta cessante quoad ius civile standum est dispositioni. l. si quis emptiois §. 1. hoc tit. de prescrip. rub. n. 138. p. 15.*
- Mala fides defuncti nocet hered. rub. n. 201. p. 29. & n. 219. p. 31.*
- Mala fides est quid affirmatiuum consistens in animo. rub. numero. 227. pagina. 32.*
- Mala fide scilicet iure canonico non impedit prescriptionem. R. n. 240. p. 33. & l. fin. m. 35. p. 317.*
- Mala fides presumptiva, & scilicet prescriptionem longissimi temporis non impedit. rub. n. 250. quod tamen declaratur in sequentibus. p. 34.*
- Mala fides probata per presumptiones impedit prescriptionem tanquam vera rub. n. 252. p. 34.*
- Mala fides scilicet per litis contestationem inducitur. R. numer. 256. pagin. 35. & l. fin. n. 39. p. 317.*
- Mala fides scilicet cui nocet in prescriptioe longi temporis, à fortiori nocet presumptiva, sicut in prescriptioe longissimi temporis. R. numero. 257. pagin. 35.*
- Mala fides super veniens quocumq. tempore iure canonico interruptit prescriptionem, & impedit illius cursum. rub. n. 282. p. 37.*
- Mala fidei possessor tantum is reputatur qui putat non licere eam rem possidere nec prescribere. rub. numer. 310. pag. 41.*
- Mala fides utrum impediat prescriptionem immemorabilem, late examinatur rub. n. 322. p. 42.*
- Malam fidem abesse, vel de ea opponi non possidem sunt. rub. numer. 325. pag. 42.*
- Mala fides, ubi de ea constat, tantum presumptivè procedit doctrina Bart. l. fin. n. 57. C. unde vi, sed si de vera habet locum cap. fin. de prescrip. rub. num. 336. pag. 44.*
- Mala fides cum in animo consistat coniecturis tantum, & prescriptionibus probari potest. rub. n. 337. p. 44.*
- Mala fides sicut, & dolus per manifesta indicia censetur probatus, & tunc dicitur vera mala fides; alias presumptiva censetur. rub. n. 34. p. 44.*
- Mala fidei manifestæ exemplum traditur in rub. n. 348. p. 45.*
- Mala fides, quare resultat ex titulo nullo, est iniusta & impedit prescriptionem. rub. n. 355. p. 46.*
- Mala fides qualiter probatur remissè, ibi 2. n. 387. p. 49.*
- Mala fidei opponendi practica vide. Practica opponendi*
- Mala fidei possessores reputantur, & ut tales nullo tempore prescribentibus, qui contra maioras vocationem, & ut persona diversa ab his quas instituens vocavit, maiorum possident. R. numer. 391. pag. 49.*
- Mala fidei emptor reputatur qui emit non observatis iuris solennitatibus l. 1. n. 106. pag. 61.*
- Mala fidei emptor si in predicto casu stipuleret agere de evulsionem valebit pactum l. 1. n. 131. p. 68.*
- Mala fides domini non consideratur ubi solus, non visus sufficit ad extinctionem iuris, & fundus, & sic res in animata est causa principalis illius prescriptionis, & domini hoc casu, non prescribit. l. sicut n. 60. admod. p. 157.*
- Mala fides speculativam sine peccato retinere sinit, & ea non obstante procedit prescriptio d. l. sicut numer. 66. pagin. 158.*
- Mala fides super veniens iure civili non impedit prescriptionem. l. sicut n. 251. pag. 182.*
- Mala fidei presumptio arguentissima purgatur per tempus immemorabile. l. omnes n. 52. p. 206.*
- Mala fidei possessor esse censetur, qui possidet ex titulo carente debitis solennitatibus. l. comperit. numer. 65. pagin. 229.*
- Mala fides inducitur de iure canonico ex instrumentis, & probationibus factis, licet causa, vel lis cessaverit. l. fin. n. 40. pag. 45.*

PAG. 317.
Medium datur inter bonam, & malam fidem. R. n. 45. p. 16.

Medium inter bonam, & malam fidem sufficit ad prescribendum longissimo tempore non obstante dis possessione iuris canonici. R. n. 52. p. 16.

Medium quod est inter bonam, & malam fidem sufficit si agatur de prescribenda re ecclesia. R. n. 124. p. 24.

Meliorationes pertinent ad salientem temporali emphiteusi finita, & non ad dominum directum l. 2. numer. 392. & 393. pag. 133.

Meliorationes facta per colonum, qui ab emphyteuta res habet titulo locationis, prodeunt emphyteuta ad petendam renovationem, & non colonum. d. l. 2. nu. 298 pag. 133.

Meliorationibus non potest pretendi renovatio si res datur ad meliorandum pacto expresse, quod finitis generationibus res rediret ad ecclesiam. d. l. 2. numer. 399. pag. 133.

Meliorationes finitis generationibus pertinent ad heredem meliorantis d. l. 2. nu. 402. p. 133.

Meliorationes quando pacto expresse est declaratum, ut finitis generationibus ad dominum directum revertantur, ad eum pertinent d. l. 2. numer. 402. & pag. 133.

Meliorationes excessivae non continebuntur sub pacto, ut finitis generationibus res meliorata ad ecclesiam deveniat: quia haec sub generalitate pacti non videntur comprehensa. d. l. 2. numer. 403. pagin. 133.

Meliorationes excessivae non obstante pacto, ut ad dominum directum pertineant, heredem emphiteutae repetere poterunt. d. l. 2. n. 403. p. 134.

Mens legis latoris, qui prescriptionem 30. annorum in duxit, qua colligatur ex c. vigilantibus de prescrip. R. numer. 36. p. 15.

Merum vel mixtum imperium, quia competit Principi in signum maiestatis Regalis prescriptione quarantur l. competit n. 120. p. 235.

Merum & mixtum Imperium data scientia

Principis praescribi potest spatio 40. annorum. d. l. competit n. 136. ad medium p. 237.

Merum & mixtum imperium quando aliqui conceditur iure communi poterit malitiam facere, de quibus per Jacobin. de inuestitura feudis. Verbo cum, mero a n. 2. p. 29. & per Cabed. dec. 11. n. 11. p. 2. in l. competit n. 143. ad medium p. 238.

Metu facta non prohibentur per l. a principio, sed tantum rata non habentur. l. 1. n. 91. p. 64.

Militi non succurritur nisi per restitutionem in integrum l. sicut. n. 312. p. 169. & adversus eum mulieres, & absentes curris praescriptio n. 295. p. 187.

Minor lasus in solo pretio restituitur. l. 1. n. 50. p. 60.

Minoribus conceditur restitutio propter fragile indicij. l. sicut. numer. 360. pag. 196.

Misio ex. i. decreto, non acquirit per eam possessio, sed mera de tentatio. l. si quis emptiois. §. sed & si quis. num. 4. pag. 304.

Misio ex. i. decreto faciebat creditorem solum custodem, ut sic reus iudicio effectus sui copiam in iudicio faceret. d. §. sed & si quis. n. 9. p. 304.

Misus ex primo decreto fructus suos non facit. Ibidem. n. 10. p. 305.

Misus ex primo decreto, si appellatur, non competit interdictum restitutorium, nec uti possideris. Ibidem. numer. 11. pagin. 305.

Misus in possessionem propter contumaciam rei in actione reali an affectatur possessor, vel domum post transactionem annum in l. si quis emptiois. §. sed & si quis. n. 21. & resolut. n. 23. p. 307.

Misus in reali si non est possessor, sed detentor, non facit fructus suos ante annum, sed secus si amplectatur opinio legistarum, de qua. num. 22. Ibidem. num. 25. pag. 307.

Misus in reali statim praescribitur secundum opinionem legistarum. d. l. si quis emptiois. §. sed & si quis. num. 26. pagin. 307.

Misio resoluitur per comparationem intra annum, & tunc praecedens praescriptio conficitur.

consecratur interrupta *Ibidem.* n. 27. p. 307.

Misus non potest expellere priorem possessorem, sed simul cum eo debet esse in possessione, admissa opinione canonistarum: secus secundum opinionem legistarum. *Ibidem.* n. 28. & in hoc dictum ei competit in sequenti. p. 307.

Misus ex primo decreto ex personali actione non possidet, sed detinet. d. §. sed & si quis. n. 35. p. 308.

Misus in possessionem ratione hypothecae, transacto anno, verus efficitur possessor. *Ibidem.* n. 38. p. 308.

Misus ex hypothecaria actione, licet transacto anno efficiatur possessor, non tamen lucrabitur fructibus, sed eos in debitum principale computabit. *Ibidem.* n. 39. in fine. p. 309.

Molin. de primog. lib. 2. c. 6. n. 68. vers. ceterum, reprobat. R. num. 103. & 103. & declarat casum, in quo eius opinio, admissi possit. p. 22.

Monitio, siue citatio facta per legem, respicitur peremptoria. l. si cit. num. 94. pag. 162.

Moti proprio Principis quando lex fit, & ad tollendas. l. l. contrarias sufficit clausula, quae deducitur ex principio l. omnes. C. hoc tit. etiam si leges contraria haberent clausulam derogatariam ad sequentes leges, & consequenter tales essent, ut de eis deberet fieri specialis mentio. d. l. omnes. n. 104. p. 112.

Mulier in paraphernalibus ex dispositione iuris competit actio, & exercitium illius simpliciter, & tantum effectus iuris exercitij suspenditur donec maritus licentiam praestet. l. cum notissimi d. illud. n. 48. p. 270.

Mulier si audiat in iudicio sine licentia mariti, per eius ratihabitionem confirmabitur iudicium. d. §. illud num. 51. p. 271.

Mulier voluntatem testatoris circa personam illius, qui in maiori debet succedere Principi non potest retenta tamen persona vacata ex causa, quae libes solet concedere, ut res maiori alienetur. R. n. 402. p. 50.

Mutare sibi causam possessionis quis non po-

test ex sola animi sui destinatione, sed ad hoc requiritur causa iusta, vera, vel putativa extrinsecus superveniens. l. 2. num. 91. pag. 95. & numer. 251. pagin. 114.

Mutare causam possessionis nemo potest nisi interveniat actus contrarius, per quem constet mutatam fuisse predictam causam. d. l. 2. n. 105. p. 96.

Mutata causa possessionis. vide. Actus contrarius.

Mutare sibi causam possessionis, & consequenter intervertisse dominii possessionem tunc dicitur colonus, quando ex parte coloni intervenit aliquid factum, & tale sit factum, quod contradicere directi possessioni domini, & cum ea se non patitur. l. 2. n. 255. p. 114.

Mutare sibi causam possessionis quis potest quando non iustus ei supervenit. d. l. 2. n. 273. p. 117.

Mutatio causae possessionis ex novo titulo non tam ab homine, quam ab ipsa lege fieri videtur. d. l. 2. numer. 274. pagin. 117.

Mutatio causae possessionis superveniens debet esse iusta, vel probabili, errore talis putata. *Ibidem.* num. 275. pag. 117.

Mutatio causae possessionis in eo, qui rem detinet, fit ex dispositione legis absque alio facto corporali hominis. l. 2. n. 278. pag. 118.

Mutare causam possidendi, ut quis ex nova causa superveniente dicatur oportet quod declaret. l. 2. num. 283. & 285. p. 118.

Mutatio possessionis quando fit per legem, etiam ignorantia queritur, quannvis ab eo repudiari possit. *Ibidem.* n. 284. pag. 118.

Naturalis possessio sola non est sufficiens ad evadendam prescriptionem. l. 2. n. 11. p. 86.

Naturalem possessionem quando occupat tertius expulso colonum statim acquiritur tunc. d. l. 2. n. 47. p. 90.

Naturalem possessionem potest quis acquirere post translatam possessionem in fore fore maioratus, cui si accedat civilis pro credit praescriptio. d. leg. 2. num. 61. p. 91.

Naturalis possessio sola non est apta ad inducendam praescriptionem. d. leg. 2. num. 65. pag. 91.

Naturalis possessio emphyteuta minimè cohaeret possessioni civilis Domini. leg. 2. num. 69. p. 117.

Naturalis obligatio non tollitur praescriptio ne, quia ille, contra quem praescribitur non consentit, imò magis dissentit. leg. sicut. num. 202. p. 176.

Naturalis interruptio nocet respectu omnium civilis, verò tantum respectu illius, qui praedictam interruptionem fecit, non verò respectu aliorum. d. leg. sicut. numer. 287. & 288. p. 187.

Naturalis ratio dicitur ut contra impeditam, de iure agere, nulla erret praescriptio l. cum notissimi. §. illud. numer. 31. pag. 275.

Naturaliter censetur interrupta praescriptio, si creditor res hypothecatas per violentiam, teneat. leg. cum notissimi. §. imò. num. 288. p. 286.

Negligens in tollendo dubio graviter peccat, & incurrit penam affectatam negligentiae. R. n. 318. p. 41.

Negligens in possessione servanda possessionem civilem, amittit. leg. 2. num. 17. pag. 87.

Negligentia longa hoc est decem annorum amittit civilem possessionem. d. leg. 2. num. 20. p. 87.

Negligentia si fuerit tanta, ut per eam forte proprietas pereat, tunc per negligentiam perdit civilem; d. leg. 2. num. 33. pag. 89.

Negligentia a qualitas facit presumere missionem civilis possessionis, leg. 2. num. 35. pag. 89.

Negligentia in materia praescriptionis non accipitur prout sonat in vultum, sed accipitur quatenus sonat, & nudam cessationem etiam si culpam non habeat annexam. l. sicut. n. 306. p. 188.

Negligentia in iustitia administrandae iuris, qui iurisdictionem habet, efficit ut in iurisdictione prioretur, leg. comperit à nu. 98 & 100. p. 232.

Negligentia est peccatum mortale. leg. sicut num. 86. p. 161.

Negligentia non imputatur ei, qui aliquid omisit ne imponeret iudicium de sancti leg. cum notissimi. §. illud. num. 30. p. 261.

Negligentia non petentis si accedat aliquod factum praescribentis cum mala fide, tunc acquiritur exceptio praescribentis sed etiam ius. leg. si quis emptionis. numer. 55. pag. 297.

Nemo praesumitur credere in dubio quod non sit victoriam reportaturus, & in hac veritate magis quatenus consulere sua in devinatis, quam aliena. R. num. 313. pag. 41.

Negotiorum gestor, & vi talis rem possidens nullo tempore praescribet. leg. 2. num. 55. pag. 91.

Nomine absentis quando alius possidet, tunc non habet locum regula, leg. furtum §. final. ff. vscap. in leg. 2. num. 96. pag. 95.

Nonnulla constitutio Valentini, quamvis verbis universalibus fuerit concepta tantum receptum fuit quoad praescriptionem relictum actionum, donec lata fuit. leg. sicut 3. infra eodem in rub. numer. 24. pag. 14.

Nonnulli tituli acquisitio facit praesumi, quod quis velit recedere à prima possessione, & possidere ex illa nova causa. leg. 2. num. 276. p. 117.

Novus titulus quando requiritur ad fortificandum primam possessionem, tunc ex prima videtur possidere, quam corroborabit per secundam, in leg. 2. num. 282. pag. 118.

Noxalis actio specialis est. vide speciale est noxalis actio.

Nullitas inducitur per ius civile non impedit praescriptionem, nec 30. annorum nec immemorabilem. rub. numer. 274. pagin. 47.

Nullitas tituli. vide Tituli nullitas.

Nullitas sententiae pro tempore praescribitur & etiam nullitas ex actis resultans vide in agendis de nullitate.

O.

Obligatio facienda per debitorem non est sequella actionis pignoratitia, imo est necessarium antecedens, ut pignoratitia oriatur l. cum notissimi. numer. 73. pag. 257.

Obligatio in diem cum effectu prescribi non potest l. 2. n. 124. pag. 98.

Obligatio quādo est de presenti vide. Allio, & obligatio quando est.

Obligatio naturalis. Vide, naturalis obligatio.

Obligatio civilis per prescriptionem ipso iure non tollitur, & hac ratione est necessaria exceptio, quāvis propter prescriptionem illius effectus elidatur l. sicut. num. 203. pag. 177.

Obligatio prescripte non potest accedere fideiussio d. l. sicut. n. 208. p. 177.

Obligatio fideiussoris utrum duret extincto debito principali, l. cum notissimo. a. nu. 42. pag. 254.

Obligatio fideiussoris, & fideiussoria. Vide fideiussoris obligatio.

Obligatio quando censetur, annuat in l. 2. a. n. 129. pag. 99.

Oblitio inducitur per decennium ad amittendam civilem, possessi sed ad inducendam simplicem obligationem, per quam tamē diutius effectus non consequitur, minus tempus sufficit arbitrio iudicis commissum. l. 2. n. 41. pag. 89.

Oblitio sola iure tantum non reperitur quod inducat amissionem civilis possessionis, nisi ob id ignoretur, in quo loco res sit ibidem n. 43. pag. 90.

Obedientia, & subiectio quae Papae debetur nullo modo prescribi potest in l. compertit. num. 20. 28. pag. 224. & num. 88. pag. 231.

Occupans rem per vim illam non prescribet per spatium mille annorum l. si quis emptionis. §. sed hac super illis, num. 13. & 17. pag. 300.

Officium iudicis prescribitur opatio 30. annorum. l. sicut. n. 154. pag. 171.

Officium iudicis, per quod imploretur beneficium restitutionis in integrum, per litem contestationem non perpetuatur, & intra

quadrevini annis moveri. & finire debet. l. cum notissimi. §. imo: n. 58. & 59. pag. 286.

Opponere de iure fisci regulariter nemo potest, nisi fiscus ipse. l. 1. numer. 118. pag. 66.

Opus si quis habeat factum in flumine ad piscis utinendos, vel facilius capiendos, tunc operibus destructis flumen redit ad piratinam libertatem, & ideo per aliam occupari poterit. l. omnes. numer. 76. pag. 209.

Ord. Portug. explicata.

Ordinationes Portug. omnia constituta de iure communi circa prescriptionem approbantur in l. sicut. numer. 90. pag. 162.

Ordinationes Portug. an admittant prescriptionem circa servitium famulorum cum mala fide l. sicut. num. 99. pag. 163.

Ord. lib. 1. tit. 62. §. 46. explicatur in l. 2. n. 416. pag. 135.

Ord. lib. 2. tit. 28 §. 1. & tit. 45. §. fin. declarantur in l. omnes. n. 48. pag. 205.

Ord. lib. 2. tit. 45. §. 10. explicatur in l. compertit. n. 162. pag. 238.

Ord. ibidem. §. 56. explicatur in d. l. compertit. n. 143. pag. 238.

Ord. ibidem. §. 7. & 19. in fine. d. n. 143. & pag. 238.

Ord. lib. 2. tit. 27. §. 1. & 6. fin. licet presupponat donationem Regis debere intervenire, non ob id videtur prohibere quod sine illa non possiderentur nec acquirerentur dicta iurisditionalia. d. l. compertit. n. 146. pag. 239.

Ord. lib. 2. tit. 45. §. 55. & 56. late expeditur, & examinatur in d. l. compertit. n. 126. pag. 243.

Ord. lib. 2. tit. 27. §. fin. eleganter inducitur ad probandum quod intra regalia prescriptione immemoriali quare possunt, d. l. compertit. n. 175. pag. 243.

Ord. lib. 2. tit. 45. §. 34. explicatur ibidem, n. 177. pag. 243.

Ord. lib. 2. tit. 26 §. fin. explicatur in d. l. compertit. n. 179. pag. 244.

Ord. lib. 2. tit. 35. §. 5. declaratur ibidem, n. 180.

n. 182 p. 244.

Ord. lib. 3. tit. 45. §. 5. explanatur. in l. 1. n. 134. & 135. p. 68.

Ord. lib. 4. tit. 48. §. 6. interpretatur. in l. 1. numero. 122. & 123. pagina. 67.

Ord. lib. 4. tit. 42. explicatur. in l. 2. n. 416. p. 135.

Ord. lib. 4. tit. 8. declaratur. in l. sicut. n. 81. p. 161.

Ord. lib. 4. tit. 32. & 33. explicatur. l. sicut. n. 96. p. 163.

Ord. lib. 4. tit. 79. interpretatur. d. l. sicut. n. 96. & p. 163.

Ord. lib. 4. tit. 29. explicatur. eod. n. 96. & p. 163.

Ord. lib. 4. tit. 29. declaratur. in d. l. sicut. n. 98. p. 193.

Ord. lib. 4. tit. 79. explicatur. in d. l. sicut. n. 280. & 281. p. 186.

Ord. lib. 4. tit. 33. §. 1. declaratur. in l. cum notissimi. in princ. n. 18. p. 251. & n. 34. p. 253.

P.

Pactum de pteio restituendo non valet. quando quis mercatur contra interdicta legum scienter. l. 1. num. 132. pag. 68.

Pactum ut non soluto censu censuarius incidat in commissum. Vel si alienet sine consensu domini. quando valeat census l. 2. n. 341. p. 125.

Pactum. quod constituens censum incidat in commissum. vel soluat landemium. quando valeat? Ibidem. num. 342. pag. 125.

Pactum quod debens censum transferat omne ius suum in creditorem. vel alie similes clausule repugnantes natura censuatus censuaria. non valent. d. l. 2. numero. 349. pagina. 127.

Pactio de retro emens. ut scilicet pretio reddito rem restituat primo venditori. huic pacto praescribetur spatium 30. annorum. l. cum notissimi. num. 83. pag. 259. Sed regulariter non praescribitur.

l. sicut. n. 39. p. 168.

Paraphernalium praescriptio. Vide. Praescriptio contra uxorem infra hac litera.

Panormitani concordia in cap. fin. n. 13. de praescriptione. reprobat. in l. sicut. d. n. 61. p. 158.

Partem debiti solvens. licet aliqua exceptione se defendere possit. respectu totius debiti. sibi praedicat. l. cum notissimi. §. imò numer. 43. & 44. pagina. 285.

Partem debiti solvens. iam perfecta praescriptione. non ob id in aliquo praescriptionem interrumpit. d. l. cum notissimi. §. imò n. 57. ad fin. p. 286.

Partium aequalitas servanda est. l. 2. n. 322. in fin. p. 123.

Pater propter alienationem bonorum aduentitiorum. non amittit illorum administrationem: id enim iure tantum non reperitur. leg. cum notissimi. §. illud. numer. 12. in fine. & numer. 13. p. 266.

Patre absente non relicto procuratore habet filius actionum sibi competentium exercitium suo nomine proprio. & tunc in his actionibus. contra eum curret praescriptio. d. §. illud. n. 41. p. 270.

Patris consensus si à principio non interueniat in actione proponenda à filio corrumpit iudicium ita. ut neque per satisfactionem patris sub seculam confirmetur. d. l. cum notissimi. §. illud. num. 50. pagina. 270.

Patronatus Regia coram praescriptione immemorabili acquiri possunt. in l. comperit. d. n. 180. p. 234.

Patronatus. Vide Ius patronatus.

Paupertas non excusat debitorem à mora. ac negligentia. l. cum notissimi n. 82. p. 259.

Pax sine armis. Vide. Quies sine armis.

Peccatum defuncti in heredem transfertur non potest. R. n. 244. 246. & 247. pag. 34.

Peccatum est omne illud quod retinetur repugnante conscientia. l. sicut. n. 39. p. 154. Et ibi explicat quid sit contra conscientiam facere.

Pensio differmis facit praesumi locationem

tionem temporalem. l. 2. n. 328. & 329.
p. 124.
Pensio ut constituitur debet habere respec-
tus ad id, quod valebat res ante quam
esset meliorata: neque enim est eam con-
stitui habito respectu ad ipsas meliora-
tiones: d. l. 2. numero. 389. pagina.
132.
Pensio in renovatione augenda non est. d.
l. 2. n. 390. p. 132.
Pensionis a priuatione non bene inferitur
ad priuationem pensionis respectu domini. d.
l. 2. n. 391. p. 96.
Pensio augeri non potest melioranti propter
meliorationes, quae factae sunt. d. l. 2. n.
394. p. 233.
Periculum qui amat peribit in illo, quo-
modo intelligatur. in R. num. 300. pag.
40.
Periculum debet esse tale, ut ex eo pecca-
tum mortale incurratur, adeo quod non
sufficiat dimittere, virum illud sit pecca-
tum simpliciter. in R. numero. 301. pag.
40.
Populum representantes si inceperunt praes-
cribere cum mala fide, non perficietur
praescriptio, donec vivat unus & illis,
mortuis perficietur. l. si quis emptionis.
sed haec super illis. n. 21. ad medium.
p. 301.
Possidere rem non posse tunc quis dicitur,
quando prohibitio est simplex, & absolu-
ta, si vero certo modo, sufficit sola bona
fides absque titulo. rub. n. 120. & 121. p.
23.
Possessor praedecessoris ubi est iniusta, &
cum mala fide, non potest ad eam heredi-
tatem. R. n. 261. p. 35.
Possessor dubius. Vide Dubius possessor.
Possessor indubio debet sibi magis consule-
re, & suadere, quod licite interim pos-
sideat confirmando se cum legis dispo-
sitione. R. n. 297. p. 39.
Possessor sua propria auctoritate potest tolle-
re dubium, & magis credere, quod pen-
sione dubio, eam rem retinere, & pos-
sidere possit. R. numero. 313. pagina.
241.
Possessor, qui produxit titulum vitiosum,
& iniustum praescribere non potest. R.
n. 348. p. 45.

Possessio mala fidei quando incipit a facto
notabili, & arduo, cuius non possit pre-
tendi ignorantia, tunc neque successores
ullam possunt pretendere ignorantiam.
R. n. 388. p. 49.
Possessio etiam mille annorum non potest
facere verum heredem illum, qui ad
successionem vocatus non est. R. n. 392.
p. 49.
Possessor, qui allegat Principem vocationes
prima institutionis maleasse, & id ex
tempore velis probare, non admittitur.
R. n. 394. p. 49.
Possidens mala fide iure civili praescribe-
bat, quod ius canonicum abrogavit. l. 1.
n. 5. p. 56.
Possidet is, cuius nomine possidetur. l. 2. p.
86.
Possidere quis non potest eandem rem ab
altero possellam. l. 12. numer. 9. pagina.
86.
Possessio naturalis sola non est sufficiens
ad inducendam praescriptionem. l. 2. n.
11. p. 86.
Possessor iustus a quo tempore videatur sua
civilis possessione & annuat. l. 2. n. 16. p.
87.
Possessio civilis. Vide civilis possessio.
Possessio naturalis. Vide Naturalis possessio.
Possessionem vacantem. Vide Vacantem
Possidens tanquam negotiorum gestor al-
terius, illo tempore praescribet. l. 2. n.
55. p. 91.
Possessio praesumitur habita & continuata
in eadem causa, & qualitate, qua caput.
l. 2. n. 90. p. 95.
Possessio in dubio praesumitur continuata,
& non interversa. l. 2. num. 92. pagina.
95.
Possessio Coloni. Vide. Coloni possessio.
Possessione semel extincta amplius reman-
scere non potest. l. 2. numer. 192. pagina
107.
Possessio praesumitur continuata ex qualita-
te tituli, & esse conformis titulo. l. 2. n.
256. p. 115.
Possessio ut de nouo acquiratur necessarius
est animus, & actus corporalis, & in eo,
qui rem detinet sit praedicta mutatio pos-
sessionis

sestianis ex dispositione legis absque alio facto hominis corporali. l. 2. num. 278. p. 118.

Possidens indubio videtur se conformare cum dispositione legis. l. 2. num. 279. p. 118.

Possessio iure amittitur in casibus, de quibus. in l. fin. C. de acquir. poss. l. 2. n. 200. p. 119.

Possessio, & proprietates considerata respectu presumptionis connexa sunt, ita ut una sine alia subtrahi non possit: & ratione istius connexitatis interruptio civilis facta circa unum, extenditur ad aliud connexum. l. sicut. n. 292. & 293. p. 187.

Possessor via publica, vel aqua ductus canere debet, ne alleges pro se prescriptionem quam ius prohibet, sed potius concessionem, & privilegium, & id probare per tempus immemorabile. l. omnes. n. 41. p. 205.

Possessor si sit capax quantumcumque non possit prescribere, nisi tempore immemorabili, sive sit allegare titulum, & probare per tempus. 40. annorum absque alia fama privilegij. l. omnes. num. 46. pag. 205.

Possessio iniusta per legem iniusta esse non potest. l. comperit. n. 67. p. 229.

Permutatio si fiat inter aliquos ita ut unus alteri soluat aliquid annuatim, illud dicetur census, quod propriam permutationis sit omne dominium in accipientem transferre. l. 2. numer. 336. pagin. 125.

Perpetuo, verbum, proprope significat aliquid nulla temporis meta restringi. rub. n. 17. p. 14.

Perpetuum exponitur etiam usque ad 100. annos. in. R. n. 18. p. 14.

Perpetua locatio, & ius colonie perpetua pari procedunt. l. 2. n. 320. p. 123.

Perpetuatio actionis dicitur quando lis contestatur, ex eo enim actio aliam temporalem redditur perpetua, ut exinde spatium 40. annorum tantum tollatur. l. cum notissimi. §. imo. numero. 8. pagina. 280.

Perpetuatur actio quando prescribens non solum fuit citatus ad iudicium, sed

etiam si cum eo fuit contestatus, & postea in lita super se deat, propter aliquam causam. l. fin. numer. 3. pagin. 312.

Perpetuatio actionis nil aliud est quam excusio iura actionis, ut duret usque ad 40. annos. d. l. fin. num. 4. pagin. 312.

Perpetuationem inducit litis contestatio sola, neque aliqua alia denunciatio id operabitur, & quod ordinaria post eam procedat, necessarii sunt 40. anni. d. l. fin. n. 6. p. 312.

Perpetuatio actionis adhuc duret, licet de consensu partium desistatur a lite, & instantia d. l. fin. numero. 27. pagina. 316.

Perpetuatio actionis durabit, etiam si culpa, & negligentia actionis pereat instantia. lbi. n. 28. p. 316.

Perpetuatio actionis non censetur durare lite ad finem prodacta, & prolixa sententia contra actorem. d. l. fin. n. 30. p. 316.

Perpetuatio actionis, ut inducatur oportet, ut contestatio litis fiat coram iudice competente. Ibidem. num. 32. & pag. 317.

Perpetuatur hodie actio, & tantum prescribi potest spatium 40. annorum cum sit mala fides, & siue peccato prescriptionem non impedit. d. l. fin. n. 41. pag. 318.

Perpetuatio actionis per litis contestationem in regno Castellae locum habet. d. l. fin. n. 44. p. 318.

Perpetua exceptio. Vide. Exceptio perpetua.

Piscari si quis scians passus sit alias in eo diuerticulo, praedictabit sibi in qua sit possessione, & etiam in iure quasito, si id passus sit fieri per longum tempus. l. omnes. num. 76. & 77. pagin. 209. & vid. infra. Possessor si ratione.

Piscandi ratione si quis in flumine opus faciat. Vide Opus si quis habeat. iterum prohibere quem. Et prohibitio piscandi.

Pignoratiles res non censetur prescripta per creditorem quo ad dominium, sed tamen apud eum remanebit ex quadam presump-

- ra datione in solutum, quam censetur debitor fecisse, ex eo quod per tam longum tempus non curavit pignus liberare. l. cum notifici in princ. num. 88. pagin. 259.
- Pignus** si per venditorem tradatur creditori, non solum interruptitur prescriptio hypothecaria, sed etiam perpetuatur actio l. fin. n. 27. p. 314.
- Pignus** datum post contractum debitum persolvendo per hoc dicitur agnitum, & interruptitur prescriptio. l. cum notifici. g. imo. n. 50. p. 285.
- Pignus** datum in iussu iudicis prescriptio nem interruptit. ibidem. num. 52. pag. 285.
- Pignoris** datio an interruptat prescrip. Vide **Pignus**.
- Pena** quando imponitur propter quod aliquid sit factum contra prohibitionem legis tacite videtur cautum, quod illa fisco applicabitur, nisi specialiter parti laesa applicetur. l. 1. n. 95. & 96. pagin. 64.
- Pena** locus esse non potest ubi non est culpa neque negligentia. l. cum notifici. §. illud. n. 5. p. 264.
- Pena** legis imposita propter negligentiam, non habet locum in impedito quocumque impedimento. d. §. illud. n. 71. p. 273.
- Pœnitenti** foro non procedit regula. l. querelam C. de falsi. neque enim quoad Deum peccata prescribuntur, sed tantum graviora censetur, quia desinet diutius animam. l. sicut n. 232. p. 180.
- Possidens** rem alienam cum mala fide incurrit peccatum. R. n. 42. p. 15.
- Possessor** non habens nec bonam, nec malā fidē sed existens in medio prescribat ne tēpore 30. annorum non obstantē decisione iuris canonici. rub. numer. 48. & 49. pag. 16.
- Possessor** si ratione usucapionis pretendat, sibi ius quasitū, ut quasi dominus in diuturno piscari, id ei minime conceditur, quia in publicis iure gentium non admittitur talis prescriptio. leg. omnes. n. 61. & 62. secus si ratione possessionis sibi quasitū velit eam prohibitionē facere nō tanquam dominus. d. num. 62. pag. 270.
- Possessio** longo tempore continuata, etiam si ei adversetur, tamen longo tempore coloratur, & tollitur offuscatio, quæ ex prohibitione, & resistētia iuris resaltabat, in l. comperit. n. 150. p. 240.
- Possidere** in dubio quis videtur ex utiliori titulo. R. n. 233. p. 22.
- Possessio** nem siquis acquisivit ex probabilibus causis, manū teneri debet, & conservari ea possessione sua colorata. ibidem. n. 157. p. 240.
- Possessio**, cui ius resistit si aliquo tempore fuit continuata spoliatus ab ea non restituitur: secus si possessio longo tēpore fuit continuata: tunc enim ex tempore recipit robur, & colorem, & ab ea spoliatus restituitur d. leg. comperit. numer. 358. p. 240.
- Possessio** in sanctis spatio 10. annorum corroboratur etiam contractus, ita ut spoliatus veniat restituendus. ibidem. nu. 138 ad med. p. 240.
- Possessor** male fidei non est dignus privilegio acquirendi dominium, sed ut esset litium finis & concessa fuit exceptio ad se defendendum: hodie autem possessor male fidei neque exceptionem requirit. leg. signis emptionis n. 51. p. 296.
- Possessor** male fidei si forte, ceciderit a possessione, nullum habet remedium ad eam recuperandam. d. leg. signis emptionis. n. 52. p. 296.
- Possessor** male fidei, si cadat a possessione, non habebit rei vendicationem ad rem repetendam, tamen si agat aduersus spoliatum illam habebit ex speciali conceptione. d. signis emptionis §. sed hoc super illis. n. 4. p. 304.
- Potentia** prescribendi ubi admittitur per legem non est locus prescriptioni 40. annorum l. omnes. n. 3. p. 159.
- Practica** opponendi de mala fide remissionem. in rub. n. 104. p. 22.
- Precarium** defuncti ad heredem non transit l. 2. n. 82. p. 93.
- Precaria** possessio quantum naturalis sit, tamen habet maximam coherēntiam cum possessione civili domini, cum ab illius voluntate pendeat illius reuocatio. d. l. 2. n. 268. p. 117.
- Precaria** possessio quoad effectum privandi dominium sua civili possessione, consideratur tanquam detentatio coloni. d. l. 2.

- l.2. n. 221. p. 117.
Præcario possidens illo tempore præscribit.
 l.2. n. 54. p. 91.
Prælati ecclesiasticis habentibus iuris di-
citionem temporalem, non permittitur
in Hispania procedere contra subditos
seculares per censuram ecclesiasticam,
sed coguntur procedere ad morem iudi-
cium secularium. l. competis. num. 115. p.
234.
Prælati sine meta perituri poterit res ec-
clesiæ steriles redditus concedere meli-
oranti iure perpetuo possidendas. rub.
n. 372. p. 130.
Præscriptio materia vilissima, & quo-
tidiana est. rub. n. 2. p. 12.
Præscriptio non præsumitur nisi probetur,
n. 2. p. 12.
Præscriptio si à parte non opponatur, à iu-
dice suppleri non potest, etiam si de ea ex
actis constet. rub. n. 3. p. 12.
Præscriptio 30. annorum quando fuerit in-
uenta, & de eius emendatione per ius
canonicum. Ibidem. n. 4. p. 12.
Præscriptio 10. & 20. annorum fuit cogni-
ta ante consilium. n. 5. p. 12.
Præscriptio 30. annorum non fuit intro-
ducta per Imperatores. n. 6. p. 12.
Præscriptio 10. & 20. annorum, ut locum
haberet, necessariam erat quod præscri-
bens haberet titulum, & bonam fidem,
alias nunquam ius dominij absolveba-
tur. rub. n. 16. p. 13.
Præscriptio ad 100. annos penes perpetua
appellatur. rub. n. 19. p. 14.
Præscriptio 30. annorum illius, contra quæ
præscribitur, & ad tollendam confusio-
ne temporis, inuenta est ne posses. immem-
oris timore tenebantur. rub. n. 37. p. 15.
Præscriptioni longi temporis necessaria est
bona fides procedens ex iusta causa. R. n.
57. p. 17.
Præscriptione longi temporis necessaria est
bona fides, item titulus verus vel saltem
in illo errore facti inductus. d. R. n. 71. p.
18.
Præscriptio elapsis 30. annis non procedit
in iure tituli, sed ex eo quod possessor excu-
setur à præsumpta mala fide. R. n. 91. p. 21.
Præscriptio procedet, & locum habebit in re-
bus ecclesiæ ex titulo nullo errore iuris

causato. R. n. 125. p. 24.

Præscriptio hanc procedit, non solum quan-
do præscribens ius restituit, sed etiam
quando prohibet rem ab eodem possideri
alias secus. R. n. 150. p. 26.

Præscriptio etiam longissimi temporis, non
procedet sine titulo, & bona fide, si præ-
sumptio sit contra præscribentem. R. n.
157. p. 26.

Præscriptio non procedit, ubi constat de ti-
tulo in iure, qui initium dedit præscrip-
tioni quod tamen declaratur. in rub. n. 164
p. 27.

Præscriptio immemoralis, vide. Immem-
oralis præscriptio.

Præscriptio non procedit stante prohibitio-
ne hominis, & sic testatoris. R. n. 174.
p. 28.

Præscriptio longissimi temporis l. fin. §. fin
autem C. de con. deleg. R. num. 181. p.
28.

Præscriptio tanquam species sub generali
prohibitione alienationis continetur, R.
n. 285. p. 28.

Præscriptio longissimi temporis nec direc-
to, nec per in directum per testatorem
valere potest. in R. numer. 194. pagina.
29.

Præscriptio potest perfici per successorem
facta accessione bona fidei, & tituli an-
tecessoris, & quando. in rub. numero.
259. & sequens. pagin. 35. & vide l. 2.
res quando.

Præscriptiones omnes iure civili positæ
inuenta sunt. in. R. n. 157. pag. 29.

Præscriptio longissimi temporis per l. tollit
potest licet saepius ex defectu præsump-
te voluntatis interpretetur legem prohi-
bentem præscriptionem, non probi-
buisse longissimi temporis præscriptio-
nem. R. n. 158. p. 29.

Præscriptio omnis in suo initio requirit
bonam fidem formalem, & possinam. R.
n. 280. p. 28.

Præscribens dicitur soluisse, saltem in præ-
iudicium eius, contra quem præscribitur.
R. n. 267. p. 36.

Præscriptio non interruptitur iure civili
non solum si superueniat dubitatio, sed
etiam si superueniat vera, & possinam
mala fides. R. n. 281. p. 37.

Prescriptio longissimi temporis bonam fidem non requirit iure civili, secus de iure canonico, quod eo iure tantum in vera & positiua mala fide procedit. R. num. 288 pag. 38.

Prescribere quis potest non obstante fama quod res sit aliena, vel unus testis id affirmet. in R. num. 299. p. 40.

Prescribere quis non potest ultra contenta in instrumento, quod penes se habet. R. n. 343. p. 44.

Prescribere non poterit legata ille, quod quæ testamentum inuenitur, quo legata relicta sunt. R. n. 344. p. 45.

Prescriptio 60. annorum, quam aliqui dixerunt, nec est in usu, nec approbatur. l. 2. n. 2. & 3. p. 66.

Prescriptio pretendi non potest contra vocaciones, que in maioratus successione facta sunt. R. n. 397. p. 50.

Prescriptio longi temporis ut probata censetur, oportet, ut articuletur, & probetur intervenisse aliquem titulum specialem: secus in prescriptioe longissimi temporis. R. n. 406. p. 50.

Prescriptio, 30. annorum an tempore imperatorum fuerit cognita. l. 1. n. 1. pag. 55.

Prescriptio proprietatis nulla currit contra eum, qui iuris censura possidere censetur. l. 2. n. 7. p. 86.

Prescribere non potest is, qui iuris censura non possidet. l. 2. n. 8. p. 86.

Prescribere non potest quis alio possidente licet cum titulo, & bona fide accipiat possessionem al iutus rei, nisi ab eo tempore, quo constitit absentem possessionem suam civilem amisisse. l. 2. num. 12. p. 87.

Prescriptionem probare contendens semper debet articulare, quod possidet, post quã dominus primatus fuit civili possessione d. l. 2. n. 15. p. 87.

Prescriptio unius rei non potest extendi ad aliam rem diversam. l. 2. n. 151. p. 102.

Prescriptio dari non potest tam respectu directi, quam utilis dominii, quandiu dominus directus civiliter possidet. l. 2. n. 193. p. 107.

Prescriptio, de qua in cap. i. d. si quis per 30.

si de sand. defunct. ut procedat, necessarium est quod probetur possessorem rem possedisse tanquam feudalem: indubio, enim presumitur eam possedisse pro suo, & quod servitium fuit factum ex causa feudali. d. l. 2. num. 205. & 206. pagin. 108.

Prescribere in emphyteuticum quo remanere quis possit. l. 2. numer. 208. pagin. 109.

Prescriptione quando ius in concessum quæritur necessarii sunt 30. anni, in concessione vero presumpti de probanda decem anni sufficiunt. l. 2. numer. 209. pagin. 109.

Prescriptione perfecta non auditur ille, qui rem repetit. Ibidem. n. 210. & etiam si super veniat scientia rei aliena, tunc hi bi dominus erit prescribens etiam in foro conscientie. n. 211. p. 109.

Prescriptione perfecta potest fieri prescribens se nunquam titulum habuisse, dum modo alleget se bona fide prescripisse quod presumitur propter tam longam possessionem. d. l. 2. num. 214. pagin. 110.

Prescriptio longi temporis, ut locum habeat requiritur copulatio titulus, & bona fides. l. sicut. n. 5. p. 150.

Prescriptioibus duo considerantur in qualibet dominium scilicet, & hypotheca: quæ licet eandem rem respiciant, tamen diversæ sunt & ideo usu capione unius in ris ad usu capionem alterius diversi, minime in fertur. l. sicut. num. 177. pagin. 173.

Prescriptiones due si concurrant. Vide. Dua prescriptiones.

Prescriptio 30. annorum non interruptitur per quemcumque actum iudicium, sed necessaria est citatio facta per executorem demandato iudicis competentis. l. sicut. n. 283. p. 186.

Prescriptio a iure civili fuit inventa, unde ex ea ius naturale tolli non potest. l. sicut. n. 210. p. 177.

Prescriptio l. querelam C. de falsis non interruptitur per solam libelli rationem in iudicio. d. l. sicut. numer. 241. pagin. 181.

Prescriptio longi temporis, quæ patitur suo iudicio

inducta in fauorem possessoris, & partim in odium negligentis non interrumpitur per citationem, sed necessaria est litis contestatio. d. l. sicut, numer. 255. pag. 183.

Prescriptio 30. annorum, qua principaliter inuenta fuit in odium negligentis in terrarum pignus solacitatione. d. l. sicut, n. 277. p. 182.

Prescriptio longi temporis, & **prescriptio 30. annorum cum bona fide** acquiritur. d. l. sicut, n. 275. p. 185.

Prescriptio 30. annorum, vel ea, quae eius loco subrogata est, interrumpitur per citationem quantumcumque sine bona fide, non procedat. in d. l. sicut, n. 275. & 276. p. 185.

Prescriptio, quae alias non recipit extensionem extenditur tamen ad connexa necessaria. d. l. sicut, n. 294. p. 187.

Prescriptio suum sortitur effectum aduersus mulieres, milites, & absentes, ibidem. n. 295. p. 187.

Prescriptio licet currat merito iure contra ignorantem, & absentem, tamen ex iusta causa eis conceditur restitutio. d. leg. si. cut, nu. 306. p. 188.

Prescriptio 30. annorum incipit currere aduersus minores, & contra eos perficitur. d. l. sicut, n. 332. p. 192.

Prescriptio quando inchoatur contra pupillum, tunc ab usucapione, & praescriptione longi temporis subducitur tempus pupillaris aetatis, & pariter subducitur à praescriptione 30. annorum. d. leg. sicut nu. 334. p. 192.

Prescriptio quando incipit à defuncto, cui pupillus successit, si agatur de usucapione, vel praescriptione longi temporis merito iure perficitur praescriptio aduersus pupillum, & necessaria est restitutio. d. n. 334. ad med. p. 192.

Prescriptio 30. annorum est odiosa, quia currit cum mala fide, & ideo ab ea in diuisione subducitur tempus pupillaris aetatis, d. l. sicut, n. 336. p. 193.

Prescriptio longi temporis incipiens à persona minoris ipso iure non currit aduersus eum, sed quia in aliquibus casibus curreat, & necessaria erat restitutio iulianus visum fuit Iustiniano in illis non curre

re praescripiuim ipso iure aduersus minores. d. l. sicut, nu. 335. p. 193.

Prescriptio longi temporis si inducat per statutum, non habet in ea locum. le. fin. C. in quib. causis in integ. rest. ibidem nu. 351. p. 195.

Prescriptio 10. annorum si sit inducta per statutum loco praescriptionis 30. annorum debet currere aduersus minores, prout, & aduersus eos currit praescriptio 30. annorum. d. leg. sicut num. 353. pag. 193.

Prescriptio indictis casibus currit contra minores ipso iure tamen dum durat minoritas, eis conceditur restitutio. d. leg. si. cut, n. 354. p. 195.

Prescriptio 40. annorum. Vide quadragesima.

Prescriptio. 10. & 20. annorum censetur sublata, si agatur de materia in disferenti respiciente pariter actiones reales, & personales, & addatur clausula, nulla obstante praescriptione. pariter, & actio 30. quoad actiones personales, non tamen videbitur sublata praescriptio 40. annorum. l. omnes, n. 14. p. 201.

Prescriptio. 40. annorum censetur sublata si materia specialiter loquatur de actione personali, addita clausula, non obstant praescriptione. leg. omnes, numer. 15. pag. 201.

Prescriptio. 100. annorum, vel immemorialis censetur sublata, si lex facit rem in praescripibilem. leg. omnes, n. 18. & 19. pag. 202.

Prescriptio immemorialis vsus publici quado admittenda non est. leg. omnes, num. 36. p. 204.

Prescriptio etiam immemorialis licet in aliquibus casibus tollatur, non tamen videtur sublata allegatio in titulis, & illius probatio per possessionem immemoriam tanquam quid diuersum à praescriptione. l. omnes, n. 44. p. 205.

Prescriptionis ea est natura. Vide quasi possessionis, & praescriptionis.

Praescriptio, cui fortiter ius reuocatur, necessarius est titulus, vel praescriptio immemorialis id vero in consuetudine non est necessarium. leg. omnes, num. 70. pag. 208.

Prescribitur contra Principem

- fus, leg. final. Cod. sacros. eccles. spatio 40. annorum. d. leg. omnes. num. 86. pag. 210.*
- Prescriptio contra Papam spatio 100. annorum. d. leg. omnes. numer. 87. pagin. 210.*
- Prescriptio tributorum. vide. Tributum.*
- Prescriptio regalium. Vide. Regalia.*
- Prescriptio 100. annorum, vel immemorialis admittitur in terminis. leg. comperit hoc titul. vide in eadem, à num. 16. & ibi enumerat quatenus partem negatiuam, & numer. 17. qui affirmatiuam. pag. 223.*
- Prescriptio. 40. annorum cum titulo etiam inualido aequiparatur prescriptioni immemoriali. leg. comperit. numer. 62. pag. 229.*
- Prescriptio pacto priuatorum quanto tempore, & quomodo tolli possit. leg. cum notissimi in princ. num. 27. p. 251. Prescriptio enim tolli non potest, eius tamē tempus pacto prorogari potest, d. numer. 27.*
- Prescribens similis est soluenti. d. leg. cum notissimi. num. 37. ad med. p. 253.*
- Prescriptio habet vim solutionis in eo quod prescriptum est: non autem extenditur ad rem diuersam, & ideo prescripto debito principali, non censetur sublata hypotheca, quae diuersa est ibidem. numer. 38. p. 253.*
- Prescriptio tollit ius formatum, & non formatum. d. leg. cum notissimi. nu 71. p. 257.*
- Prescriptio currens contra possessorem maioratus, vel immediatē postea vocatum, an noceat sequentibus, & partem affirmatiuam tradit. num. 32. Et tamē non nocere tamquā impeditis de iure agere, quia ab alijs possidebantur, iuris esse tradit, à num. 33. in leg. cum notissimi. §. illud. pag. 168.*
- Prescriptio aduersus filium famil. tanquam impeditum de iure agere non currit etiā si incepta sit ab alio: nam dum ipse est filius famil. non currit, ut contra impeditum, de iure agere, in quo doctores reprobant. d. §. illud. numer. 39. pagina 269.*
- Prescriptio non currit aduersus filium scilicet, in his actionibus, quae quoad proprietatem resident in persona filii, nec transferuntur in patrem. d. leg. cum notissimi. §. illud. n. 40. p. 269.*
- Prescriptio contra uxorem non admittitur etiam in Regno Castella in paraphernalibus. Ibidem. n. 43. p. 269.*
- Prescriptio non currit aduersus uxorem in dotalibus rebus dum durat matrimonium in leg. cum notissimi. §. illud. num. 54. pag. 271.*
- Prescriptione, in qua tempus legale assignatur, intra quem actor agere debet, & possessorē molestante, tale tempus merito iure currit ignorantis, d. §. illud. num. 72. p. 273.*
- Prescriptio iam perfecta non interruptitur per litem contestationem postea sciatam d. leg. cum notissimi. §. illud. numer. 29. pag. 267.*
- Prescriptio non interruptitur per actum nullum. Ibidem. numer. 37. pagina 269.*
- Prescriptione rerum immobilium acquiritur tantum utile dominium, directio remanente penes antiquum dominum. leg. si quis emptiois in princ. num. 3. & contrariam opinionem tenentes referi. n. 4. & §. p. 290.*
- Prescriptione, & usucapione tam per vnam quam per aliam acquiritur utile, & directum dominium, d. leg. si quis emptiois n. 13. p. 291.*
- Prescriptio idem significat quod exceptio. Ibidem. n. 29. p. 293.*
- Prescriptione an vetus dominium extinguatur, & novum creetur in persona prescribentis, an vero antiquum in eum transferatur, examinatur in leg. si quis emptiois à. n. 30. p. 293.*
- Prescriptores licet ad antiquum dominum reuertatur, poterit tamen per eum, qui prescripsit rei vindicatione ab eo anelli. Ibidem. n. 31. p. 293.*
- Prescribens spatio 30. annorum cum bona fide sola aduersum dominum antiquum habebit exceptionem, & aduersus quemcumque aliam rem vendicantem. d. leg. si quis emptiois. numero. 40. pagina 294.*
- Prescriptio longi temporis cum sola bona fide*

- de, & praescriptio. longi temporis cum titulo, & bona fide aquiparantur. Ibidem. n. 41. p. 294.
- Praescriptio statutaria*, quae dis ponitur actiones personales praescribi spatio decem annorum, si per litem contestationem interruptatur, durabit per 40. annos. l. fin. n. 14. p. 314.
- Praesentans contra ius patronatus Regium possidet*, ut contra Cabed, ostendit autor. l. comperit. n. 184. p. 244.
- Praesumptio mala fidei non datat perpetuam*, sed usque ad 30. annos, & illis elapsis inducitur contraria. R. num. 89. pagin. 20.
- Praesumptio erroris iuris*, & illius mala fidei cessat adveniente cursu longissimi temporis. R. n. 100. p. 22.
- Praesumptio debet esse vehemens*, & quae inferat secundum ius, eam rem in iure possideri. R. n. 158. p. 26.
- Praesumptio mala fidei quantum cumque virgens purgatur spatio 30. annorum*. in R. n. 163. p. 27.
- Praesumptio mala fides, sicut, & ficta praescriptionem longissimi temporis non impedit*. R. n. 250. quod tamen declaratur n. 251. p. 34.
- Praesumptio mala fides nocet heredi uti nocet vera*. d. R. n. 254. p. 35.
- Praesumptionis qualitas est distinguenda*, ita ut quae fortior sit, veniat praeferenda. R. n. 26. p. 42.
- Praesumptio mala fidei per 30. annos tollitur*, etiam si non constet de titulo possidentis, sed de cursu. 30. annorum. d. rub. n. 332. p. 43.
- Praesumptiones mala fidei, de quibus per menoch. lib. 2. de arbitur. casu 325. a. n. 4. tollitur spatio 30. annorum*. d. R. n. 335. p. 44.
- Praesumitur facile facultas, quae facile concedi solet*. R. n. 401. p. 50.
- Praesumitur in dubio fiscum res vendidisse tam quam suas*. l. 1. numer. 71. pagin. 62.
- Praesumptione ad praescriptionem regulariter non valet argumentum*; neque conuerso. l. 1. n. 222. p. 111.
- Praesumptio emphyteusis secularis, & ecclesiastica in quod differant*. l. 2. n. 225. p.
- III.
- Praesumptio emphyteusis consideratur perpetua vel ad ius secundum consuetudinem regionis*. d. l. 2. n. 227. & 228. p. 111.
- Praesumptum, & expressum à pari procedunt*. d. l. 2. n. 235. p. 112.
- Praesumitur consensus domini quando de eius scientia, & patientia constat*. d. l. 2. n. 366. p. 116.
- Praesumptio probatio solati salarii inducit praesumptionem iuris, & de iure. l. sicut*. n. 101. p. 164.
- Praesumptio iuris, & de iure. Vide famuli non possunt*.
- Praesatio pensionis quando simpliciter allegatur, licet donatio praesumatur, non tamen praesumitur, quod donans in futurum voluit obligari*. l. 2. num. 219. p. 150.
- Praetensiones, ex quibus emphyteuta titulum praesumptum probare vult, debent probari facta ex certa, & specifica causa*; alia allegatio tamquam incerta, non admittitur. l. 2. n. 231. & sequentibus. p. 112.
- Pretium restituere tenetur dominus emptori quando reuera fisco debebat*. l. 1. n. 85. p. 63.
- Pretium amittitur quando lex restitit initio actus venditionis*; secus si non restituit. d. l. 1. n. 92. p. 64.
- Pretium tenetur restituere qui petit contra eum rescindi*. leg. 1. numer. 109. pag. 65.
- Pretium non tenetur restituere quando alius vendidit, & dominus vendicat rem* in d. l. 1. n. 111. p. 66.
- Pretium, & rem venditor retinere non potest quando emptor non fuit in culpa*. d. l. 1. n. 115. p. 66.
- Pretium non tenebitur dominus restituere, quando nec vendidit, nec pretium, recepit*. l. 1. n. 116. p. 66.
- Pretium semper fiscus repetere poterit ab emptore, qui mala fide emit*. d. leg. 1. n. 117. p. 66.
- Pretium poterit emptor repetere à venditore sed pretium restitutum emptori fisco auferret*. in d. l. 1. n. 121. p. 67.
- Pretium, & interesse solvendum est hoc casu*

- sa, si emptor bona fidei expresse sibi canit alias solum pretium. d. leg. 2. num. 155 p. 71.
- Pretium emptori mala fidei non tenebitur ecclesia in pauperes erogare, sed illud iuste retinebit. l. 1. n. 143 p. 69.
- Primum decretum dabatur contra reum contra iuramentum ex personali actione antiquius pro omnibus bonis, iure nouo solum pro quantitate debiti. leg. si quis emptio nis §. sed hec super illis. numer. 7. pag. 199.
- Primum, & secundum decretum non est in usu in Regno Portugalia, & ratio ibi traditur. d. §. sed hec. numer. 42. pag. 309.
- Primum, & 2. decretum in causis beneficia libus non datur. d. §. sed, hec super. nu. 43. p. 307.
- Primum, & 2. decretum in Regno Castella est in usu. & etiam contra debitorem, pradi sunt alia remedia. Ibidem num. 44. p. 309.
- Principium iuris de perpet. & reor. action. explicatur. in R. n. 21. p. 14.
- Principes etiam ex plenitudine potestatis non potest mutare vocationes factas per testatorem, nisi ex causa respiciente principalem liter fauorem totius rei publice. in R. n. 395. p. 49.
- Principes facile, & passim solet concedere licentiam ad alienanda bona maioratus. R. n. 400. p. 50.
- Principes ubi non solet concedere titulum ad legatum: ac ita non est vero simile quod illum concesserit, tunc non sufficit allegatio tituli, & probatio per tempus immemorabile leg. omnes. num. 49. & 50. & 51. licet contrarium, sit de iure verius, ut ostendit ex num. 52. p. 206.
- Princeps secularis non habet privilegium, ut contra eum detur centenaria prescriptio, sicut in bonis ecclesiasticis. l. cō. perit. n. 30. p. 224.
- Princeps potest adiri per viam querela, siue supplicationis, quando ab aliquo appellari non potest, vel propter preminentiam officij, vel propter speciale privilegium leg. compertit. num. 101. pag. 233.
- Principes potest ratione supreme potestatis quae semper sibi videtur reservata visita-
- re terras alijs plenissime donatas, & emenda corrigenda. d. leg. compertit. num. 103. p. 233.
- Princeps, & si velit, & id exprimat, non potest transferre omnimodam iurisdictionem in ecclesias particularem. d. leg. compertit. n. 111. ad fin. p. 234.
- Princeps habet fundatam iurisdictionem suam, iure communi super iure, & mixto imperio. leg. compertit. numer. 123. pagin. 235.
- Princeps non potest facere ut omnes fidei maioratus alienentur, nisi ex causa respiciente totum reip. utilitatem, & defensionem. leg. cum natissimi. §. illud. n. 94. p. 276.
- Principale quando tollitur mediante praescriptione remanet accessorium, sine praescriptio leg. sicut. n. 191. p. 175.
- Privilegium habet ciuitas ut aduersus eam non praescribatur, nisi spatio 40. annorum prout & ecclesia idem concessum fuit l. omnes. n. 84. p. 231.
- Privilegium concessum ciuitati, & ecclesiae in tribus casibus expressis in l. fin. C. de sacros. ecclies. utrum habeat locum, si aliquid adnotatum, vel venditum sit ipsi Principi, & dicendum est locum habere. d. l. omnes. num. 85. p. 231.
- Privilegium habens ne ab eo ad Regem appellatur, propter solam negligentiam ab eo priuati potest. leg. compertit. nu. 100. p. 233.
- Probationes ante quam lis cessaret, si factae sunt per testes vel per instrumenta, per quae videatur indulta mala fides iure canonico impeditur praescriptio. leg. fin. n. 40. p. 317.
- Protopius loco hic relato explicatur. in R. n. 27. p. 15.
- Procuratio quae debetur ratione visitationis praescriptione in totum tolli non potest: tamen consuetudine induci potest ut restringatur ad certam quantitatem praestandam. leg. compertit. numer. 187. p. 244.
- Prohibere quem posse alios piscari ante praetorium suum leg. leonis imper. permissum fuit. leg. omnes. num. 79. p. 209.
- Prohibitio comprehendit omnes praescriptio-

in R. n. 201. p. 29.
Prohibitio hominis privati tantum comprehendit eos, quos oneravit. d. R. n. 202. p. 29.
Prohibita a testatore alienari, si a tertio alienentur, locum habet praescriptio. d. R. n. 203. p. 30.
Prohibitio alienationis, vide Alienationis prohibitio.
Prohibitio de non alienando sine dubio continet in se concessionem in emphyteusim. l. 2. n. 407. etiam temporalem. nu. 408. & 409. p. 134.
Prohibitio de non alienando facta in testamento. Vide revocatio statim fieri posse.
Prohibitio generalis ne res alienentur, non censetur referri ad easdem, quo illa alienatio sit utilis prohibito. d. l. 2. nu. 436. p. 138.
Prohibendi ius. Vide ius prohibendi.
Prohibendi si adsit iusta causa sufficient decem anni, alias ad praescriptionem triginta annorum recurrendum est. l. omnes n. 73. p. 108.
Prohibitio piscandi si de veneris ad notitiā maioris partis populi, qui non reclamavit, tunc videbitur inducta consuetudo generalis, cuius virtute quoscunque prohibere poterit. d. leg. omnes. num. 67. pag. 208.
Promissio debiti in dubio semper censetur facta ad recognoscendum debitum, & de eadem quantitate. l. cum notissimi. §. imo n. 50. p. 285.
Promissio debiti licet non valeat, tamen agnitio debiti aequē principaliter in ea in clusa valetur. Ibidem num. 39. dummodo agnitio sit spontanea, & non facta ex necessitate legis. d. num. 39. pag. 284.
Proprietas actionis quando pertinet ad unū, & eius exercitium pertinet ad alium, secundum iuris dispositionem habenti proprietatem nulla carrit praescriptio. leg. cum notissimi. §. illud. numer. 6. pag. 280.
Publica res destinata ad publicos usus praescribi non potest spatio 40. annorum. leg. omnes. n. 28. p. 203.
Publica res destinata ad usum publicum favore publico sunt in praescriptibiles, & in eis neque immemorialis praescriptio ad

mittitur leg. omnes num. 29. & refert contrariam opinionem. numer. 30. sed primam viciorem esse probat. num. 31. p. 204.
Publica via quandiu remanet in eodem statu, neque eius facies mutatur, nulla praescriptio pretendi potest, quantumcumque unus cum familia sua per seps immemorialis solum per eam iuerit. d. l. omnes n. 32. p. 204.
Publica destinata ad publicos usus licet non usu capiantur, in illis tamen potest acquiri ius possidendi, & prohibendi, ne alij eodem iure utantur in eo loco. d. l. 2. omnes. n. 59. p. 207.
Publicae functiones non solum praescriptione in totum solui non possunt sed neque praescriptione possunt minui, quantumvis minus solutum sit. leg. competit. num. 185 sed reprobatur a numer. 290. pag. 244. nec ullo tempore praescribi possunt contra Principem ibidem. numer. 1. pagin. 221.
Papillaris aetatis tempus. Vide. Tempus papillaris aetatis.
Publiciana requirit bonam fidem tempore traditionis ut incipias competere, tamen si postea superueniat, non colligitur in l. 2. n. 286. p. 38.

2

Qualitas solutionis ostendit quis contra alius praescribit. leg. 2. num. 204. pag. 113.
Quadragesima annorum praescriptio nunquam videtur reiecta per verba generalia legis leg. omnes n. 9. p. 200.
Quadrivennium, quod contra praescriptionem 30. vel 40. annorum conceditur, incipit currere a die, quo completa est praescriptio, leg. sicut. n. 325. p. 171.
Quadrivennium, de quo in num. 325. a principio est utile, & ideo ignorant, vel alias legitime impedito non incipit currere. d. l. sicut. n. 326. p. 171.
Quadrivennium quod conceditur minori ad persequendum institutionem, in hac specie dum aetas minor aetatis non exiret mino-

- ri ipso iure d. l. sicut. numer. 348. pag. 194.
- Quintitas seu quota prescribi potest licet res totaliter prescribi non possit l. comperit. num. 187 p. 235.
- Quasi possessio ut in incorporalibus acquiritur, requiritur scientia viri domini. leg. 2. num. 177. pag. 105. & in l. comperit n. 129. p. 236.
- Quasi possessio iuris negativi, vide iuris negativi.
- Quasi possessionis, & proprietatis ea est natura, quod non extendatur de re ad rem, nec de persona ad personam, l. omnes. n. 66. p. 208.
- Quasi possessio. Vide continus usus, & qua si possessio.
- Quasi possessio animo retinetur, & quasi continua consuetur, leg. omnes. num. 79. p. 209.
- Quasi possessio sufficiens ad prescribendum acquiritur in incorporalibus sine scientia viri domini, si modo cum titulo habito à tertio prescribat. leg. comperit. n. 133 p. 236.
- Quasi possessio, quam debitor in vita videtur habere, eius morte extinguatur, & necessarium est quod haeres de novo nanciscatur illam quasi possessionem, vel quod creditor declaret se illius nomine possidere, leg. cum notissimi. in princip. num. 60. p. 256.
- Quasi possessio necessaria est in prescriptione 30. annorum, si agatur de acquirendo iure aliquo de novo, in leg. signis emptoris. n. 48. p. 296.
- Quasi possessio non est necessaria quando agitur de acquirendo libertate sed sufficit negligentia non petentis ibidem. n. 49. p. 296.
- Quies sine armis obtineri non potest: neque arma sine stipendijs, neque stipendia sine tributis haberi possunt. l. comperit. n. 8. p. 200.

Recipiens minores usuras per 10. annos. cui maiores debebantur, remittitur minor. l. cum notissimi. §. imo n. 45. p. 285.

- Rescissoria actio. Vide Actio rescissoria.
- Recurfus adversus administratorem ecclesie indistincte, non datur, sed tunc demum quando emptor fuerit bona fidei. l. 2. n. 156 p. 70.
- Recurfus adversus ecclesiam datur emptori, si administrator ecclesie non sit solvendo. d. l. 1. n. 157 p. 71.
- Redditus regales in subbastatione inventur locari in regno Portugallie. l. 1. num. 61. p. 61.
- Regalia soli Principi competentia prescriptione tolli, & acquiri possunt. l. comperit. n. 14. p. 222.
- Regalia vide. Iura regalia.
- Regalia bona, de quibus a n. 20. vsq; ad n. 23. dicuntur esse in patrimonio Regis, & ob id alienari non possunt, nec separari à dominio Regia corona propter magnum Regni parvitiū. d. l. comperit. n. 23. p. 223.
- Regalium iurium possessor obtinere poterit si non alleget se prescripisse dicta iura, sed alleget titulum habere à Principe: & id probet per tempus immemorabile. leg. comperit. n. 24. p. 223.
- Regalia, qua Principi reservantur in signum regalis dignitatis, quam exercet in toto Regno, & alijs communiter non communicantur, qua sunt expressa in cap. que sint regal. & in cap. quod translationem de offic. deleg. prescriptione acquiri possunt. d. l. comperit. num. 119. p. 235.
- Regalia pertinentia ad Regem iure dignitatis, & praerogativa regalis, de quibus in cap. 1. que sint regal. & in ord. lib. 2. tit. 2. utrum prescriptione acquiri possint. d. l. comperit. n. 163. p. 240.
- Regalia omnia prescribi possunt saltem prescriptione immemorabili. Ibidem. n. 161. p. 240.
- Regalia per Principem transferri possunt si specialiter de illis fiat mentio, & sufficiet in donatione exprimi quod regalia conceduntur. d. leg. comperit. numer. 162. pag. 241.
- Regalium donatio comprehendit omnia regalia, exceptis his qua Principi reservantur in signum dignitatis regalis, ita ut nulli alij competant. Ibidem. num. 163. p. 241.

- pag. 241.
Regalium donatione generali venient omnia regalia, præter illa, quæ rarissime per Principem conceduntur. d. l. comperit. n. 264. p. 241.
- Regalia ubi conceduntur interpretandū est fuisse intellectum de regalibus communibus, quæ frequenter solent concedi, ut ins exi genti vestigalia iam imposita, ins piscandi in flumine publico, angaria, & per angaria, & similia. l. comperit. n. 164. p. 241.*
- Regalia, quæ Princeps cum magna difficultate à se separat, & alijs concedit, ut eudere monetam, legitimare spurios, crearet belliones, erigere universitatē, & similia ea non censentur inclusa in generali concessione. d. l. comperit. num. 265. p. 142.*
- Regalia si comiti vel duci concedantur, non ei videntur concessa ea regalia præcipua quæ solent in Regia corona retineri. d. l. comperit. n. 166. admed. & contrariam opinionem reprobatur. n. 169. & solum ea concessa censentur, quæ convenire possunt Duci recognoscenti superiorem. n. 171. p. 242.*
- Regalia licet concessa sint sub amplissima forma nunquam tamen donativus remanet solutus legibus, & sic semper habet potestatem sub Principe, & legibus: ac ita nunquam inferiores recipient eam amplitudinem potestatis, quæ in Principe inuenitur. d. l. comperit. n. 171. pagin. 242. p. 242.*
- Regalia iura an iure Regni Portugallia præscribi possint saltem præscriptione immemoriali latè disputatur. à. n. 174. & præscribi posse resoluit. n. 175. & ad fundamenta contraria opinionis respondet. 243.*
- Regna corona patinationis. Vide Patinationis Regia corona.*
- Reinenditatio conceditur tam habenti dominium naturale, quam habenti dominium civile. l. si quis emptionis. n. 20. p. 292.*
- Reinendicans rem, quam accomodavit, vel locavit, debet probare plenè dominium, alias succumbet nisi duo requisita concurrant, de quibus in l. si quis emptionis*
- §. sed hæc super illis. n. 6. & 10. & de hoc n. 12. p. 299.*
- Reinendicationem habet dominus antiquus mero iure ratione dominiij naturalis. l. sicut. n. 211. p. 178.*
- Reinendicatio cum est sublata ipso iure, si dominus vendicat, repellendus est à iudicio ita quam sine actione agens, & id ex officio iudicis, parte non petente. l. sicut. n. 14. p. 151.*
- Reinendicatio domino antiquo cōpetens per triennium tollitur, idē in præscriptione longi temporis, si modoproceperit cum titulo, & bona fide. l. sicut. num. 12. pag. 150.*
- Remedium cap. re integranda. 3. q. 1. durat tantum usque ad 30 annos. R. n. 389. & seq. p. 45.*
- Remedium recuperanda possessionis excludit exceptiones, dolo facis, qui petis quod statim restitutus es. l. 2. num. 292. p. 119.*
- Remedium l. fin. C. acq. poss. non est correctorium, sed potius exorbitans inducens non remedium restitutorum. d. l. 2. in. 302. p. 120.*
- Remediū extraordinariū non incipit cōpetere, nisi postquam cessaverit remediū extraordinariū. l. sicut. n. 155. p. 171.*
- Renovatio potest denegari ab ecclesia, quod tamen reprobat. l. 2. à. num. 372. pag. 130.*
- Renovatio quando fit, non est augenda antiqua pensio. l. 2. n. 309. p. 122.*
- Renovationē tenetur dominus directus præcise facere, si res est sterilis fertilis sit reddat, nec potest dominus rem sibi retinere d. l. 2. n. 397. nisi in bonis maioratus. n. 31. p. 133. & p. 137.*
- Renovatio non potest prætendi ex meliorationibus. Vide. Meliorationibus.*
- Renovatio peti potest non obstante pacto, expresso, quod finitis generationibus res cum omnibus meliorationibus ad ecclesiā revertatur. d. l. 2. n. 401. p. 233.*
- Renovatio concedenda est etiam meliorationibus non factis. Ibidem. n. 401. admed.*
- Renovatio peti non potest in bonis maioratus, quæ fuerunt emphyteuticata. d. l. 2. n. 411. p. 137.*
- Renunciatio quando fit non solum litteris, sed*

- causa omnes effectus productus ex lite, & causa perimuntur. l. fin. nu. 29. pag. 316.*
- Representatio non extenditur ad defectum tituli. in rub. n. 228. p. 32.*
- Representatio defuncti si cesset, ut potest, quia agatur de particulari successore, tunc possidens prescribet, non obstante mala fide illius, à quo titulum habuit. R. n. 232. p. 32.*
- Rescriptum nomine Principis signatum etiam in iudicio oblatum non interruptum prescriptionem nisi ex iussu iudicis, cui rescriptum presentatum fuit, inbeat per executores fieri citationem. l. sicut. n. 240. p. 181.*
- Resistente iure communi an prescriptio centennaria, & immemorialis procedat. Vide. Immemorialis prescriptio.*
- Res ecclesie non sunt prohibita alienari simpliciter: & consequenter, nec prescribi. rub. n. 119. p. 23.*
- Res ecclesia licet regulariter non possint concedi in emphyteusim ultra tres generationes, tamen in casu, de quo in c. ad aures de reb. ecclesie, possunt concedi in perpetuum. l. 2. numero. 277. pagina. 118.*
- Res steriles ecclesie, si quis de eius consensu fertiles reddidit, & si nulla precefferit promissio ex parte ecclesie, tamen meliorans agendo conditione ex l. quicūq; potest cogere ecclesiam, ut denovo eas sibi concedat iure hereditario possidendas. l. 2. n. 378. p. 131.*
- Res ecclesia esteriles si quis propria auctoritate fertiles reddidit, poterit ecclesia predictas terras ex aequitate illi concedere iure hereditario possidendas. d. l. 2. n. 379. p. 131.*
- Res ecclesia steriles quando ipsa concessit adiutas, & accipiens eas fertiles reddidit, tunc ecclesia conuincta per per conditionem ex l. quicūq; C. omni agra defer. lib. 11. cogenda est mutare concessionem, & eas denovo concedere iure hereditario possidendas. Ibidem. n. 370. quod procedit etiam si, res non sit omnino steriles. n. 371. p. 130.*
- Res steriles ecclesia nullam afferens utilitatem, poterit concedere iure hereditario possidendas absq; canonica solemnitate: & tamen si ex se aliquam afferat utilitatem quantum ex melioratione maior percipi possit, non valebit concessio absque sollemnitate canonica. in d. l. 2. n. 382. p. 131.*
- Res ecclesia concessio facienda est ei qui res illas velit accipere cum eodem labore, & onere, ut cum maiori ecclesia utilitate habito respectu ad id, quod terra nunc valeat propter meliorationem. d. l. 2. n. 386. p. 132.*
- Res ecclesia steriles si quis fertiles reddidit & agatur postea de concessione facienda, in his casibus non impeditur concessio eo prout quod alius meliorem offerat conditionem. d. l. 2. n. 387. p. 133.*
- Res ecclesia steriles si quis propria auctoritate, & sine consensu ecclesie fertiles reddidit, praestetur eo casu qui maiorem obtulerit pensionem. d. l. 2. n. 388. admedium: admodum tamen ecclesie pretium meliorationum soluat melioranti. Ibidem. p. 132.*
- Restitutio, quam domino perfectum serui, vel deiectionem coloni conceditur, in quo sit utilior, quam interdictum, quatuor antiquo ei concedebatur. d. l. 2. n. 287. p. 119.*
- Restituere grauatus post mortem. Vide. Grauatus.*
- Restitutio si competat ratione aliqua ultra quadriennium, non egreditur spatium 30. annorum. l. sicut. n. 173. p. 168.*
- Restitutio propter ignorantiam concedenda est auersus prescriptionem longi temporis. in d. l. sicut. n. 300. & verius resoluunt. n. 301. p. 188.*
- Restitutio propter ignorantiam, ut concedatur oportet quod sit iniusta, & probabilis, & non supina, vel etiam iniusta: ut potest quae procedit ex errore iuris. d. l. sicut. n. 307. p. 188.*
- Restitutio an concedenda sit contra prescriptionem 30. ann. propter ignorantiam partem affirmatiuam recenset hic n. 309 & negatiuam. n. 310. opinionis concordat. n. 313. p. 189.*
- Restitutio in integrum conceditur domino, qui clarissime probauerit nullam culpam, vel negligentiam iniustam ei imputari posse.*

- posse, d. l. sicut, n. 315. p. 190.
- Restitutio conceditur ignorantibus sibi competere, cum ei nulla culpa, vel negligentia iniusta imputari possit, cur non egerit, ibidem, numero. 314. pagina. 190.
- Restitutio conceditur etiam quando quis scivit ius sibi competere, & tamen probat se in illis fuisse impeditum, ut nulla negligentia culposa ei imputari possit, cur non egerit, d. l. sicut, n. 315. p. 190.
- Restitutio nunquam censetur exclusa per verba generalia legis, ibidem, n. 315. p. 190.
- Restitui qui vult prae-texta ignorantia adversus praescriptionem 30. annorum, oportet articulare, & probare documenta sui iuris fuisse occultata, & in illis periculum ignorata d. l. sicut, num. 317. pag. 190.
- Restitutio competet domino, contra quem praescriptum est, non interveniente ex sua parte ulla negligentia culposa: caeterum interim praescribens in illis, & sine peccato rem retinet, ibidem, n. 319. p. 190.
- Restitutio an debeat concedi adversus praescriptionem 40. annorum late examinatur: pariter affirmatam tenentes referi n. 320. Contrarian. n. 321. resolutionem n. 322. & sequentibus, d. l. sicut, p. 191.
- Restitutio in praescriptione 40. annorum, ut concedatur clariore debent esse probationes ad excludendam praesumptionem, quae ex tam proluxa praescriptione insurgit, leg. sicut, numer. 323. pagina. 191.
- Restitutio, quae contra praedictas praescriptiones imploratur, debet peti intra quadriennium: quod incipit currere à die, quo impleta est praescriptio, ibidem, num. 324. p. 191.
- Restitutio cum non incipiat currere nisi à die, quod dominus sciverit lesionem facile evenire, potest, ut dominus antiquus etiam post mille annos possit restituere adversus praescribentem, d. l. sicut, n. 326. ad med. p. 191.
- Restitutio concedi potest adversus praescrip-

- tionem immemorabilem, nec centennariam, d. l. sicut, numer. 327. & 328. pag. 191.
- Restitutio, quae petitur adversus praescriptionem mille annorum, vel immemorabilem, non petitur immediate adversus tam longevam praescriptionem, sed potius adversus praescriptionem 30. vel 40. annorum, per quas immediate contingit lesio: & tempus postea correns, non inducit novam lesionem, sed potius continuationem lesionis antea factae, leg. sicut, numero. 329. & 330. pagina. 192.
- Restitutio necessaria est si agatur de praescriptione 30. annorum, & ea incipiat à persona minoris, quia dicta praescriptio etiam hodiemero iure curvet, d. l. sicut, n. 341. p. 193.
- Restitutio necessaria etiam quando praescriptio habuit initium in persona defuncti, & impleta est durante minore aetate haredis, ibidem, numer. 347. pagina. 194.
- Restitutione non petita intra quadriennium absurdum est petere restitutionem, d. l. sicut, n. 348. p. 194.
- Restitutio non est concedenda minori adversus praescriptionem, si haec praescriptio completa est in maiore aetate praedicti minoris, ibidem, num. 349. pagina. 195.
- Restitutio cui de iure competit, is licet possit petere, ut à praescriptione subducatur illud tempus, adversus quod ille poterat restituere, tamen si praescriptio perficitur in maiori aetate, cum tunc ei iam non competat restitutio, non poterit obtineri, ut subducatur à praescriptione tempus illud, quod currebat, eo existente minore, l. sicut, numer. 350. pagina. 195.
- Restitutio an detur adversus praescriptionem 30. vel 40. annorum contronversum est, sed tamen minoribus conceditur si modo profecta sit in minori aetate, ut & ecclesia adversus praescriptionem 40. annorum conceditur restitutio, d. l. sicut, n. 358. p. 196.
- Restitutio ex clausula generali non datur nisi propter initiam causam, in qua nulla

negligentia culposa imputari possit illam petenti, quod raro verificari potest in tam longa praescriptione. l. sitit. n. 359. p. 196.

Restitutio conceditur minoribus propter fragilem iudiciū. Ibidem. n. 360. p. 196.

Restitutio illi, qui propter reverentiam debitorum persona facile non potest tollere impedimentum, competit. l. cum notissimi. §. illud. n. 53. p. 271.

Restitutionis natura caest. ut illius tempus nec interrumpatur, nec perpetuetur, per litis contestationem. l. cum notissimi. §. imo. n. 45. p. 285.

Revocatio alienationis per possessorem maioratus facta statim fieri potest, si prohibitio sit expressa, secus si tacita. l. 2. num. 424. p. 136.

Revocatio statim fieri potest si expressa prohibitiō de non alienando fiat in testamento, secus si fiat in maiorata per contrarium instituto. l. 2. 425. p. 136.

Rex potest inhereditariis vasillis sua propria autoritate absq; literis requisitorij, in iud. compertit. n. 106. p. 234.

Rex quando quis constituitur per Imperatorem, vel Papam, omnia ei videntur concessa, quae competunt Regia maiestati: quod sub nomine Regis comprehenditur etiam si non sit expressum. d. l. compertit. n. 173. p. 138.

Reus citatus ad iudicium qui non comparuit, tunc actor mittitur in possessionem rei petite, quam tamen reus contumax recuperat, si intra annum praestet cautionem de comparendo in iudicio, & in lite proseguenda. l. si quis emptiois. §. sed si quis. n. 6. p. 304.

Sarmenijs traditio impugnatur. in R. n. 14. 15. & 29. p. 13.

Salvianum interdictum etiam utile non datur aduersus debitores ex alia causa quam locationis. l. cum notissimi. in princ. n. 5. p. 245.

Sciens praesumitur ille, qui contra iuramentum, rub. n. 88. p. 20.

Scientia rei alienae, quae uenit post perfectam praescriptionem, non obligat ad restitutionem illam, qui praescripsit. in rub. n. 265. p. 329.

Scientia veri domini requiritur, ut in corporalibus quasi possessio acquiratur. l. 2. n. 172. p. 105.

Scire, vel scire debere, idem est quoad culpam, & peccatum incurrendum. l. pectus. n. 76. p. 260.

Sciens contrariam rescindendo posse per restitutionem in integrum, vel alio iuris remedio nullo tempore praescriberet. l. si quis. n. 132. quod intellege, n. 134. p. 168.

Scientia Principis utrum requiratur in praescriptione iurium regalium, in d. d. compertit. n. 228. & n. 130. & 133. p. 236.

Scientia ex immemoriali praesumptione videtur constare, & quidem praesumptio iuris, & de iure, Ibidem; n. 131. ad med. pag. 236.

Scientia Principis data merum, & mixtum imperium praescribitur. 30. ianuarii. l. compertit. n. 136. ad med. p. 237.

Scientia Principis facit, ut quae non nisi tempore immemoriali praescribentur, spatia 40. annorum praescribantur. l. compertit. n. 136. ad medium si possidens habeat titulum putativum. p. 237.

Scientia Principis sine praescriptione immemoriali praescriptionem iurium regalium non confirmat. d. l. compertit. n. 136. necumdiu scientia potest procedere nisi quando possessor habet titulum putativum seu coloratum, & transacti sunt 40. anni. Ibidem. n. 137. p. 237.

Scientia officialium utrum idem operetur in hac materia, quod scientia Principis. d. l. compertit. n. 137. ad med. p. 236.

Scientia Principis est necessaria in Regno Castelle, quando ecclesiasticus praescribit contra iurisdictionem secularem etiam per tempus immemoriale. d. l. compertit. n. 138. p. 237.

Scientia rei alienae efficit, ut etiam iuste possidens praescribere non possit. l. cum notissimi. in princ. n. 20. p. 251.

Scripturam penes se habens, si vult contra eam praescribere, non poterit. R. n. 345. & 346. p. 45.

Scriptura ubi requiritur praesumitur titulus ex

- Ius ex tempore, nisi scriptura ostendatur, quod intellege nisi possessio sit immemorialis l. omnes. n. 54. p. 206.*
- Scrupulus seu titubatio in praescriptione videtur de dubiis habet suos.*
- Secundum decretum non interponitur nisi constet de debito plenè per testes, vel instrumenta l. si quis emptionis §. sed et si quis n. 15. post princip. p. 305.*
- Secundum per decretum consequitur quis illud ius quod in decreto fuerit expressum. nã potest iudex suo arbitrio illud moderare. d. §. sed et si quis. n. 13. p. 305.*
- Secundum decretum non potest statim interponi, sed ex intervallo, & quantum debeat esse intervallo iudicis arbitrio committitur. Ibidem n. 16. & 17. p. 306.*
- Secundum decretum interponi posse in alienatione reali, & ad quos effectus in l. si quis emptionis §. sed et si quis. n. 30. p. 328.*
- Secundum decretum, quando interponitur, non solum interponitur perpetuum silentium adversario contumaci, sed etiam actor declarabitur verus dominus illius rei. Ibidem n. 31. p. 308.*
- Secundo decreto interposito etiam assignatur terminus auctori, intra quem doceat de iure suo. Ibidem n. 32. p. 308.*
- Sententia inducit titulum ad praescribendum etiam ei, qui sit alienam rem esse. in l. sicut. n. 124. p. 167.*
- Sententia non purgat malam fidem possessoris. Ibidem n. 125. p. 167.*
- Sententia, quae imploret iudicis officio, meretur executionem, transactis 30. annis praescribitur hoc ius: & sic non poterit amplius executioni mandari. l. sicut. n. 159. p. 171.*
- Sententia principali revocata omnes illius clausulae tanquam accessoria censentur inefficaces, inutiliter, & annullata. l. competit. n. 183. p. 237.*
- Sententia nullitas quo tempore praescribitur. Vide Ius agendi de nullitate.*
- Serviana actio prodita est prorebus colonis tacitè hypothecatis. l. cum notissimi in princ. n. 8. p. 250.*
- Serviana actio ex se mediocris est, & recte*

- pit extensionem, ut utilis deat aduersus debitorum ex alia causa, & aduersus eos qui ab eis causam habent. d. l. cum notissimi. in princ. n. 9. p. 250.*
- Serviana utilis idem operatur quod directiva. Ibidem n. 10. p. 250.*
- Serviana actio fuit inventa à praetore, sed utilis serviana à iure consultis, quannis quasi serviana, fuit etiam inventa à praetore. Ibidem n. 11. p. 250.*
- Servitutis, & captivitatis species leges Hispaniae, non admittunt. l. 2. m. 152. p. 107.*
- Servitus urbana, ut praescribatur non sufficit sola negligentia non utentis servitute. Sed requiritur factum praescribentis, & quasi possessio. l. sicut. n. 29. secus in servitute iusticia. Ibidem p. 153.*
- Servitutis praescriptio etiam hodie interruptitur per citationem, quia in praescriptione servitutis titulus, non requiritur, sed bona fides. l. sicut. n. 273. & falsam ostendit. n. 278. p. 186.*
- Servitus in bonis maioratus constitui potest saltem in vita concedentis. l. 2. nu. 427. p. 136.*
- Servitus, ut donum acquiratur per praescriptionem indistincte est necessaria bona fides. l. sicut. n. 51. p. 156.*
- Servi adscriptitij si fuerint in libertate per spatium 40. annorum poterunt se in libertatem vendicare. l. omnes. n. 89. p. 210.*
- Servus si cum titulo, & bona fide sit in possessione libertatis per decem annos inter praesentes efficitur liber, si inter absentes per. 20. d. l. omnes. n. 100. p. 212.*
- Servus, & si non haberet titulum, habet tamen bonam fidem, & fuerit in libertate per 20. annos praescribit libertatem. Ibidem n. 99. p. 212.*
- Servus cum mala fide nunquam hodie libertatem praescribet. d. l. omnes. nu. 100. p. 212.*
- Societas pacto partium non potest esse perpetua pariter nec praescriptione. l. 2. nu. 317. p. 123.*
- Solemnitates canonicae necessariae sunt in terminis cap. ad aures, de reb. eccl. non alien, ut valeat concessio, & in quibus terminis id procedat, declarat. leg. 2. numer. 383. & 384. pagin. 131. & 132.*

*Solemnitates requisita in testamento si enū-
cientur, vel non, tamen presumendum
est eas intervenisse, & de illis aliud ins-
trumentum factum fuisse. rab. n. 386. p.*

*42.
Solutio dicitur prescribens: saltem in pra-
iudicium eius, contra quem prescribitur.
R. n. 267. p. 36.*

*Solutio census trium proximorum anno-
rum retro facit presumi fuisse solutum.
l. 2. n. 112. p. 97.*

*Solutiones cum sint distributa per tempus,
petenti ante tempus obstat exceptio. l. 2.
n. 143. p. 101.*

*Solutio si est distributa in singulos annos,
licet contractus sit unus, petenti ante
singulos annos finitos obstat exceptio,
quam tamen facile potest tollere mo-
do de quo hic. l. 2. num. 140. & 141. p.*

*101.
Solutions, & servitia facta censentur ra-
tione feudis, quando de eius concessio-
ne constat. d. l. 2. numer. 206. pagin.*

*109.
Solutio uniformis pensionis per decenni-
um recepta à domino presumptum vide-
tur probata concessio. & solvens ex ea
poterit se tueri in possessione: si non const-
at de titulo, nec cucurrit tempus ad in-
ducendam prescriptionem. l. 2. n. 207.
p. 109.*

*Solutione si constat factam fuisse ratione cer-
te cause, vel terre, tunc presumetur ti-
tulus obligans in futurum. d. l. 2. n. 109.
p. 109.*

*Solutiones quando conveniunt titulo alle-
gato, tunc titulus presumitur. l. 2. n. 239
p. 113.*

*Solutionis qualitas ostendit quis contractus
præcessor sit. Ibidem. num. 240. pagin.*

*113.
Solutio pensionis licet uniformis, quando
de initio tituli constat facit cessare pro-
hibitionem tituli præsumpti. l. 2. n. 243. p.*

*113.
Solutione una facta ratione tituli, sequen-
tes videntur continuata, & facta ex ea-
dem causa. d. l. 2. numer. 244. pagin.*

*113.
Solutio census facit presumi dominiam esse
illius, cui census solvitur. d. l. 2. n. 246.
p. 113.*

*Solvens per errorem rem prescriptam, po-
test rem solutam repetere tanquam in de-
bitum. l. si quis. n. 206. p. 177.*

*Solvens partem debiti videtur totum de-
bitum agnoscere. l. cum notissimi. §. imò.
n. 44. p. 285.*

*Solvens si dicat solvere quing., quia illa
tantum debet si dominus accipiat eo mo-
do sibi praeiudicabit, licet maior sit sum-
ma, quæ illi debebatur. d. §. imò. n. 49.
p. 285.*

*Solutum emphyteutica i propriè verifica-
ri non potest in bonis maioratus, quoad
effectum ultra vitam concedentis, valeat
in l. 2. n. 431. p. 131.*

*Speciale est in ecclesia, ut licet expretio lo-
cupletior fiat, nihil tamen teneatur
restituere. l. 2. n. 151. p. 70.*

*Speciale est in feudis. Vide feudis speciale
est*

*Specialia plura ius admittere non solet. l.
2. num. 233. p. 112. Diss. unum specia-
le veniat in consequentiam alterius. n.*

*237.
Speciale est in actione noxali, ut sciens
alienum esse servum usu capiti, & aliud
est in actionibus realibus, sine persona-
libus. l. sicut. n. 126. p. 167.*

*Speciale de quo supra tamtum est admitten-
dum, quando dominus fuit presens: se-
cus si absens fuit, & servum non defen-
dit. Ibidem. n. 130. p. 167.*

*Speciale est in feudis, ut licet titulus &
bona fides ad sint, tamen feudum non
prescribitur spatio, 30. annorum. l. om-
nes. n. 10. p. 201.*

*Speciale est quod in casu l. si quis emptio-
nis §. sed hæc super illis, vendicans non te-
neatur probare dominium. Ibidem. n. 7.
& 8. p. 304.*

*Specialitas secundi decreti in causa damni
infecti, in eo consistit, quod per secun-
dum decretum dominium applicatur a-
ctori prototo debito non habito respectu
vitæ valeat plus, quam debitum. d. §.
sed & si quis. n. 14. p. 305.*

*Spoliatus in iurisdictione per officiales regios
etiam lite pendente non restituitur,
quod tamen reprobatur. l. compertum. n. 147.
& sequentibus. p. 239.*

*Spoliatus à possessione, quam lex damnat non
restitui-*

restituitur, d. l. *comperit*. n. 147. p. 239.
Spoliato non datur restitutio in bene-
 ficijs reservatis Papa, quia effectus pos-
 sessionis fuerunt cassati, don. 147. & pagin.
 239.

Spoliatus à iurisdictione in debite per do-
 minum, vel eius officiales restitui debet,
 d. l. *comperit*. n. 148. p. 239. & n. 154.
 p. 240.

Spoliatus à possessione iurisdictionis resti-
 tuti non debet, nisi titulum legitimum
 ostendat, quia prescriptio est pro Rege,
 & ius restituitur praeferenti, l. *comperit*. n.
 149. quod procedit ante possessionem
 immemoriam impletam, nam si postea
 ea praescriptio immemorialis habetur la-
 co tituli, & competit restitutio. n. 150.
 p. 239.

Spoliatus à iurisdictione restituitur si ti-
 tulum coloratum ostendat, d. l. *comperit*.
 n. 151. pag. 239. imò in hoc casu servanda
 est de qua. n. 184. & de hac declaratio-
 ne vide. n. 154.

Spoliatoris adium facit ut ille, qui reuera
 non habet actionem, audiat in iudi-
 cio, ac scillam haberet, nec *spoliatus* po-
 test ei opponere quod agat sine actione, l.
 siquis emptionis. §. sed hac super illis.
 n. 2. sed contrarium est verum, nu. 5. p.
 312.

Spoliatus si agat rei vindicatione contra
 spoliatorem, non obtinebit, si tantum
 probet se spoliatum fuisse, sed oportet pro-
 bare de dominio suo. d. num. 5. pagin.
 312.

Spoliatus possidens per 30. annos cum ma-
 la fide; lex eum dominum facit quoad
 hunc effectum, ut tanquam dominus
 rem ab spoliatore recuperare possit. d.
 §. sed hac super illis. num. 6. & 11. pag.
 313.

Spoliatus hares si agat rei vindicatione ad-
 versus spoliatorem non poterit reus con-
 ventus ei opponere de defectu domini
 illis duobus concurrentibus, de quibus.
 n. 6. & 10. & n. 11.

Spoliatus si rem violenter occupatam reti-
 nerit per 30. annos, is acquirit excep-
 tionem adversus spoliatum, ne ei teneatur
 rem restituere, d. l. siquis emptionis.
 sed hac super illis, numer. 16. pagin.

314.
Spoliatio sive expulsio si facta licita non
 habet locum, l. siquis emptionis. §. sed
 hac super illis, ibidem, num. 25. pag.

315.
Spoliatus iussu iudicis quando non est resti-
 tuendus ubi supra, numer. 5. pagin.
 312.

Statutum seu lex quam praescriptionem in
 actionibus personalibus admittit si fiat
 contra personas otiosas: ut potè contra
 usurarios in dubio interpretabitur in
 penam illorum illud statutum ordinasse,
 & penam illam indebitores transla-
 disse, l. sicut. n. 95. p. 163.

Statutum si pro praescriptione 30. anno-
 rum constituat praescriptionem 10. anno-
 rum, per citationem interruptitur, d.
 l. sicut. n. 279. p. 185.

Statutum praescribens tempus generaliter,
 intra quod agi debeat non comprehendit
 personas intra terminum impeditas de
 iure agere, l. cum notissimi. in princ.
 n. 4 p. 249.

Statutum licet precise inducat in omnibus
 casibus praescriptionem, non tamen vi-
 detur comprehendere impeditos de iure
 agere, d. l. cum notissimi. §. illud. n. 86.
 p. 275.

Statutum si reduxerit praescriptionem alio
 num usque ad 10. annos, tamen si inter-
 ruptio fiat per litem contestationem du-
 rabit alio usque ad 40. annos l. fin. nu.
 48. p. 319.

Statutaria praescriptio, vide. *Praescriptio*
statutaria.

Status adscriptitiorum, & *status curialium*
 differunt, in l. omnes. numer. 96. pag.
 211.

Status curialium. Vide. *Curialium status*,
Stipulationes quando censentur plures vel
 quando una, Vide duo simul ubi concur-
 runt, Et plures censentur quando agi-
 tur de re non transmissibili ad heredes l.
 2. n. 134. p. 100.

Sabbatio requiritur quando fiscus ven-
 didit res tanquam suas l. 1. n. 56. p. 91.
Sabbatio non requiritur in donatione
 quam Princeps facit, d. l. 1. n. 57. & 58.
 ubi limitat. p. 91.

Sabbatio in donatione cum effectu o-
 perabil

Kk 4

perabil

- perabit, quod prescriptio quadriennij ab ea incipiet, alias à die scientia. l. 1. n. 59 p. 61.
- Sub iustitia in rebus minorum, quando est necessaria. d. l. 1. n. 64. p. 61.
- Subdito concedi possit, ut ab eorum appellatione ad supremum Principem. l. comperit. n. 94. p. 232.
- Subiectus alicuius ratione conditionis persone spatio 40. annorum liberabitur ab ea subiectione. & perfectam consequetur libertatem. l. omnes. n. 38. pag. 204.
- Subiectio, qua Principi debetur prescribi, non potest, nec etiam prescribi poterit quod insignum predictæ subiectionis tollitur. l. comperit. n. 3. p. 221. contrarium a. n. 35. p. 225.
- Subiectionem, alias contra subiectionem, que Episcopo, & sic inferiori à Papa debetur, prescriptio procedere potest. d. l. comperit. n. 35. p. 225.
- Substantia res suspendi, vel eius effectus multum interest in l. cum notissimi. §. illud. n. 49. p. 285.
- Successor potest inquirere prescriptionem ex persona antecessoris. Vide, Prescriptio potest.
- Successor maioratus locationem ad modicum tempus non tenetur servare. l. 2. n. 411. p. 135.
- Successor maioratus si est minor adversus decursam prescriptionem potest petere restitutionem in integrum. l. ficut. n. 344. p. 294.
- Successus quando plures vocatur in personarum liber videtur contineri nona datio, & nona concessio. in l. cum notissimis. §. illud. n. 101. p. 277.
- Suprema potestas Principis utrum prescriptione alteri queri possit. l. comperit. n. 87. cum sequentibus. p. 231.
- Suprema potestas, & omni moda libertas adversus Principem secularem potest prescribi ita ut prescribens non teneatur Principem agnoscere pro possessore. d. l. comperit. n. 88. p. 231.
- Supremam potestatem prescribens contra Principem, si remanet subditus Principis non potest prescribere supremam potestatem: secus si omnino per prescriptio-
- nem immemorabilem, Principem non recognoscit. d. l. comperit. num. 89. pagin. 231.
- Suprema illa potestas, que coheret persone Principis etiam per verba generalia, & generalissima nunquam videtur concessa, nec transmissa in aliam, imo & si Princeps velleret committere in alium, minime poterit. d. l. comperit. n. 90. pagin. 232.
- Suprema potestas per verba generalia nunquam transmissa videtur etiam magnis ducibus. Ibidem. num. 9. p. 332.
- Suspensus, vel excommunicatus si fuerit negligens in procuranda absolutione non considerabitur tanquam impediens, cum in sua potestate fuerit, facile tollere impedimentum. l. cum notissimi §. illud. n. 81. p. 274.
- T** Acite nunquam presumitur factum quod expresse fieri non potest. l. 2. n. 364. p. 129.
- Temporalis concessio transactio tempore extinguitur. l. 2. n. 391. p. 332.
- Tempus decennij, de quo fit mentio in l. 1. C. si adversus credit. prescriptio non incipit currere à die, qua res devenit ad tertios, sed à tempore quo facta extencutio in bonis vendentis tertio, & tradentis. l. ficut. n. 187. quod tamen receptum. n. 188. p. 174.
- Tempus pupillaris ætatis subducitur a tempore prescriptionis 30. annorum, ita ut dum superest tempus pupillaris ætatis videatur dormire tempus prescriptionis. d. l. ficut. n. 331.
- Tempus pupillaris ætatis subducitur etiam in prescriptione, que incipit à defuncto: si agatur de prescriptione 30. annorum. Ibidem. n. 335. p. 193.
- Tempus pupillaris ætatis ex prescriptione 30. annorum subducitur, & si pupillus tutorem habet, licet etiam bodie indistincta prescriptione requiratur bona fides per abnegationem mala fides. d. l. sicut. n. 337. p. 193.

Tempus papillaris aetatis subducitur etiam a praescriptione statutaria, quae per 30. annos iuris communis praescriptione ad decem annos retrahitur. d. l. sicut. n. 338. p. 193.

Tempus non currit quando praescriptio non egreditur longum tempus: nam si perveniat ad 30. annos, etiam illi anni qui dum agebatur de praescriptione longi temporis, non erant in consideratione, quando tractatur de praescriptione 30. sunt in consideratione, & perficiunt praedictam praescriptionem. l. sicut. a. n. 341. p. 293.

Tempus papillaris aetatis si subducatur a tempore praescriptionis 30. ann. non potest praedicta praescriptio dari completa, nisi post 30. annos aetatis, quo tempore iam tractari non potest de restitutione. d. l. sicut. n. 345. p. 194.

Tempus immemoriale habet vim concessionis solemniter factae. l. comperit. n. 132. p. 236.

Tempus immemoriale in materia praescriptionis iurisdictionum habet vim privilegii clare significatur. ord. Portug. lib. 2. tit. 27. & §. fin. d. l. comperit. n. 140. p. 238.

Tempus non currit ei, qui ideo non egit ne forte incurreret offensionem superioris. in l. cum notissimi. §. illud. nu. 30. pag. 268.

Tempus legale quando constituitur quasi terminus, intra quem debet quis agere, & alium molestare, censetur continuum, & etiam ignoratit currit: secus si sit assignatum ad alium effectum, & ex diversa causa, quod tunc non continuum, sed magis utile censetur, & ideo ignorantis ipso iure non currit. Ibidem. n. 68. & 69. p. 273.

Tempus legale assignatur in praescriptione quasi terminus, intra quem alior agere debet, & ideo merò iure currit ignorantis. d. l. cum notissimi §. illud. n. 72. & pari modo currit contra impedimentum defa-cto. Ibidem. p. 273.

Tempus quando apponitur in fauorem alterius currit etiam ignorantis, si verò ad puniendam negligentiam alicuius non currit ignorantis: l. cum notissimi §. il-

lud. n. 72. ad med. p. 273.

Tempus suspensionis Episcopis non computatur, in 6. mensibus concessis per concilium lateranense Episcopis ad conferendum beneficium: etiam si culpa Praelati suspensio facta sit. in l. cum notissimi §. illud. n. 73. p. 273.

Tempus praesens post litis contestationem, & praeteritum non possunt coniungi ad perficiendum praescriptionem. inc. cum notissimi §. imo. n. 30. p. 283.

Tempus non currit, ex communicato tanquam impedito de iure. in §. illud. n. 74. sed vide. numer. 75. & 77. pagin. 273.

Tempore non presumuntur ea, quae raro conceduntur, & non nisi ex magna causa in l. cum notissimi. §. illud. n. 92. pag. 276.

Temporales actiones, quae brevi tempore praescribi solent, perpetuantur per litis contestationem in 40. annis. l. fin. n. 8. & 10. & 11. p. 313.

Tempus immemoriale omni alij praescriptioni praefertur. rub. numer. 327. pagin. 42.

Tertius si expulso colono occupat naturalem possessionem, statim acquiritur civilem: & si dominus non suspicetur se posse repelli. in l. 2. n. 48. p. 90.

Tertius, qui habet causam à praescribente, poterit uti eadem exceptione, qua praescribens poterat. in signis emptionis. n. 54. p. 297.

Testamenti clausulas derogatorias quomodo testator reuocare possit. l. amnes. n. fin. in fine p. 214. & vide Homo priuatus clausulas.

Testamentum qui penes se habet, creditur omnia in eo contenta scivisse, & perlegisse. in rub. n. 342. & an praescribere possit legata. n. 344 p. 45.

Testator tanquam homo priuatus non potest directò tollere, vel prohibere alienationem. rub. n. 191. p. 29.

Testatoris voluntas mutari. Vide. Mutare.

Testes ad probandam praescriptionem debent deponere eam fuisse perfectam ante litis contestationem. l. cum notissimi §. imo. n. 31. p. 283.

Theo.

Theodosius senior primas leges constituit, quod post 30. annos omnia in vigia cessaret in rub. n. 23. p. 14.

Titulus facilius presumitur ex parte soluentis, quam ex parte recipientis. l. 2. n. 245 pag. 101.

Titulus ad prescriptionem nec iure civili neque canonico requiritur R. n. 108. & 109. p. 22.

Titulus non requiritur in prescribendis rebus ecclesie, sed sufficit bona fides. R. n. 112. & vide. n. 116. 117. & sequentibus. pag. 23.

Titulus etiam nullus sufficit in prescriptione 40. annorum si clerici bona ecclesie concesserunt laicis in emphyteusim, vel aliter alienarunt modo consueti. rub. n. 113. pag. 23.

Titulus non requiritur in casibus expressis in cap. 1. de prescrip. in 6. rub. num. 134. pag. 24.

Titulus non requiritur ad tollendam presumptionem mala fidei. rub. num. 133. pag. 24.

Titulus quando requiritur ad prescriptionem locum habebit decisio. l. n. n. n. ff. de usufructu. in R. n. 139. p. 25.

Tituli putantur exempla referenda sunt ad casum quo sola bona fides sufficit ad prescribendum. rub. n. 148. p. 25.

Titulus ex diuturnitate temporis non presumitur, quando sus adversatur prescribenti, sed oportet clare probari. R. n. 146 pag. 26.

Titulus ideo requiritur, ut scilicet tollatur presumptio mala fidei. rub. numer. 159. pag. 37.

Titulus & bona fides requiritur in favorem ecclesiarum, & ideo non obtinebit locum in bonis prophanis. rub. numer. 162. pag. 27.

Titulus nullus nullitate apparenti, & notoria ita ut nulla causa excusari possit inducit malam fidem etiam in prophanis, & impedit prescriptionem, & dicitur prescribens versari in dolo. R. n. 165. pag. 27.

Titulus evidenter nullus non purgat malam fidem rub. num. 171. & 172. p. 27.

Titulum pro heredem allegans in effectum allegat representare defunctum, & quod de-

functo obfaret, illi etiam hoc casu nocere debet. R. n. 223. p. 32.

Titulus si consideratur non tanquam quid negativum, sed tanquam quid affirmativum consistens in persona defuncti: in his terminis habebit locum l. heres, ff. de iur. & temp. & ibi ponit exemplum. R. n. 229. p. 32.

Titulo alicuius qui vititur debet eo vitium sua cause, eiusdemque vitij. R. n. 260. pag. 35.

Titulus vitiosus ubi constat causam prescriptioni dedisse, ille locum non habet etiam si immemorialis sit. R. n. 168. & declarat in num. sequentibus. p. 36.

Titulus verus vel presumptus non requiritur in prescriptione, sed ipsi met temporis habet vim tituli & iuris constituti. R. n. 350. pag. 45.

Titulus vitiosus si in immemoriali producatur poterit tamen allegari, quod alius validus, & solemniter postea intervenit. R. n. 352. p. 45.

Titulus vitiosus ubi producitur presumitur nullum alium intervenisse. R. n. 358. pag. 46.

Titulum non producere in immemoriali tutius est, in rub. n. 366. p. 47.

Titulus nullus nullitate manifestae & apparenti ita ut nulla causa excusari possit, impedit prescriptionem immemorialem. R. n. 368. p. 47.

Tituli nullitas procedens quasi a iure naturali etiam immemorialem prescriptionem impediet, quasi sit in manifesta mala fide. R. n. 369. p. 47.

Tituli nullitas si non sit notoria sed necessum sit eam aliter demonstrare, non habebit locum communis resolutioni. R. n. 370. p. 47.

Tituli vitiosi confirmatio vide. Confirmatio tituli vitiosi.

Tituli nabilitas ubi de ea dubitatur semper ex confirmatione in forma communis resultat titulus utilis ad prescribendum. R. n. 382. p. 48.

Tituli nullitas nocet tanquam notoria, quando ex ipso titulo patens constat solennitates requisitas ad actus validitatem non intervenisse, vel vitiose intervenisse. R. n. 385. p. 48.

Titulus

Titulus verus contrarius ubi de eo constat, ex eo videtur constare de vitioso initio prescriptionis. R. n. 393. p. 47.

Titulus pro suo tantum consideratur, tanquam verus titulus ad effectum prescriptionis: quando concurrit cum alio titulo specialiter veletinam quando possessor vestito errore facti putavit rem esse suam ex certa causa, quare vera non precessit. R. n. 405. p. 50.

Titulus nullus facit cessare prescriptionem longi temporis. l. 2. num. 188. pagin. 106.

Titulus validus, & bona fides si ad sint in prescriptione fauori procedet prescriptio. l. 2. n. 189. p. 107.

Titulus presumptus in distincte per solutionem decennale probatur. l. 2. n. 208 p. 109.

Titulum presumptum, qui pro se allegat non est securus, quia poterit aduersarius probare contrarium. l. 2. numer. 210. p. 109.

Titulus presumptus tantum nocere potest illi, aduersus quem allegatur, prescriptio tamen omnibus nocet. l. 2. num. 212. p. 110.

Titulus presumptus quando allegatur necessarium est probare illum interuenisse, quia probatur per possessionem decennalem. l. 2. n. 219. p. 110.

Titulus obligans in futurum presumitur si constet ratione certa causa, vel terra factam fuisse solutionem. l. 2. n. 219. p. 110.

Titulus donationis sufficiens est ad prescribendum. leg. 2. numer. 221. pagin. 112.

Tituli presumpti allegationem non videtur includere lex prescriptionem denegans. d. leg. 2. numero. 222. pagina. 112.

Titulus presumptus admittitur etiam in emphyteusi ecclesiastica, & aduersus fiscum. l. 2. numero. 224. & 225. pagina. 111.

Titulus si presumptus sit probatus in consequentiam presumitur licentia domini directi, quando illa est necessaria ad utilitatem tituli presumpti. d. 2. n. 238. p. 112.

Titulus presumptus non probatur, quando non probantur plures solutiones perfectae, & verae, sed tantam presumptionem. l. 2. n. 242. p. 123.

Tituli initium ubi ostenditur: veluti locationes solutionis ratione illius factae censentur, & cessat, & excluditur probatio tituli presumpti. d. l. 2. nu. 243. p. 101.

Tituli ratione oportet probare factas fuisse solutiones, quia ex eo quod pensiones receperit, praetendit quod res allodialis facta sit feudalis. ibidem. num. 244. pag. 101.

Titulus emphyteuticus presumitur hoc casu si ex parte recipientis non interuenit solum patientia, sed etiam factum positum recipiendo praedictas solutiones. d. l. 2. n. 246. p. 113.

Titulus non presumitur aduersus patientem, quando agitur de magno prauidicio. ibidem. n. 247. p. 113.

Tituli noui acquisitio. Vide: Noni tituli acquisitio.

Tituli initium ubi apparet, omnia sequentia videntur continuata ratione eiusdem tituli. d. l. 2. numer. 310. pagin. 122.

Titulus verus ubi apparet, nunquam ex tempore presumitur variatus. l. 2. n. 311. quod procedit etiam si forsan titulus sit in utilis, iam ad huc illius ratione videtur continuata possessio sine detentatio. p. 122.

Titulo locationis temporalis, ubi constat rem peruenisse ad colonum, non potest colonus praetendere se prescripisse ius colonis perpetua. Ibidem. num. 312. pag. 122.

Titulus quando allegatur in effectum, allegatur formam rei fuisse mutatam per eum, qui poterat, & rem tanquam priuatam in se fuisse translatam. in l. omnes. n. 56. p. 207.

Tituli presumpti allegatio longe debiliior est quam prescriptio, & ibi ponit exemplum. d. l. 2. n. 57. & 58. p. 91.

Titulum se, & predecessores non habuisse qui scit, vel etiam titulum esse nullum, cum conscientia non poterit vii hoc remedio presumpti tituli, & tamen licite poterit

- poterit uti remedio prescriptionis in l. omnes. n. 58. p. 91.
- Titulus coloratus** quando interuenit in concessione immunitatis tunc sufficit ad prescribendam immunitatem cursus 40. annorum, si vero non interuenit titulus coloratus, tunc debent concurrere quatuor requisita, de quibus Alex. conf. 136. a. n. 19. lib. 2. l. comperit. n. 57. p. 228. dummodo tamen titulus sit habitus ab eo, quicum defectu tituli potuit dispensare. Ibidem. n. 58. in fine.
- Titulus** quando offendit quale, & quantum ius competat, ultra id prescribi non potest, quia constat de mala fide prescribentis. l. comperit. numer. 144. pag. 238.
- Titulus in feudis** non presumitur nisi spatium 30. annorum, possessio tamen spatium decem annorum corroborabitur etiam contrarius ita, ut casu spoliatus veniat restituendus, in d. l. comperit. n. 138. ad med. p. 238.
- Titulus pro suo** solus regulariter non est sufficiens ad prescribendum, nisi ei accedat alius titulus, in l. si quis emptionis. n. 35. p. 294.
- Titulus licet** requiratur in prescriptione longi temporis, & bona fides, neque sola bona fides sufficit ad prescribendum: tamen si possideatur res bona fide, & sine titulo per spatium 30. annorum prescribetur. d. l. si quis emptionis. n. 36. & 37. p. 294.
- Titubatio per litem** contestationem inducit. 706. n. 255. p. 35.
- Transitio filia**, ut per precarium, vel constitutum facta per colonum non mutat factam possessionem, & consequenter ex ea domino non praedubabitur. l. 3. n. 260. p. 115.
- Tributum quod datur Principi ex alij causis** an prescribi possit, & quo tempore late disputat. l. comperit numer. 6. pagina 221.
- Tributum quod datur Principi in signum subiectionis** vniuersalis prescribi non potest. l. comperit. n. 4 & 6. & an intelligatur in alijs tributis late disputat a. n. 6. & vide. n. 20. p. 221.
- Tributum, quod Principi debetur in signum subiectionis**, in quo verificari potest in Regno Portugallia, & in Regno Hispania. Ibidem. n. 4. p. 220.
- Tributum proprie dicitur** quod prouincia libus indicabatur per Principem eo praetextu, quod magnos alendis exercitijs sumptus faceret. l. comperit. numer. 7. p. 221.
- Tributum a tribuendo militibus dicitur**, quia ad soluenda stipendia militum rem publicam inuentum erat destinata. lbi. n. 8. p. 221.
- Tributorum duo erant genera**, vnum impositum personis per capita, nam tributum prouinciae impositum, a singulis personis pro quorum libet facultatibus exigebatur, & soluebatur. l. comperit. n. 9. & n. 31. p. 221. & 223.
- Tributorum aliud genus** imponebatur rebus soli, ut ex illis certa pars fructuum ad eadem stipendia militaria exoneranda exigebatur. Ibidem. numer. 9. pagina 222.
- Tributi secundum genus proprie tributum** appellatur, quia ex privato tribuebatur in publicum. d. l. comperit. numer. 10. pag. 222.
- Tributa illa**, quae pertinent ad tuitionem totius rei publicae constitutum sunt, ut huiusmodi tributa prescriptione tolli, vel acquiri non possunt. l. comperit. n. 10. ad fin. p. 222.
- Tributa alia**, quae non soluantur ob tuitionem rei publicae principaliter, sed ob aliam diuersam causam, prescriptione tolli, & acquiri possunt. d. l. comperit. n. 13. pag. 222.
- Tributa**, de quibus in l. comperit, si fuerint concessa per speciale donationem Principis alteri, contra eum prescribi possunt. Ibidem. n. 15. p. 222.
- Tributa**, & alia iura regalia verius, & receptiue est, quod prescribantur tempore immemoriali. l. comperit. n. 19. praetereaquam in casibus hic expressis, & vide. a. n. 31. p. 225.
- Tributa si Principi in alium transiunt** aduersus illum, in quem transiunt prescribi poterunt. d. l. comperit. n. 26. & hoc tempore ordinari. Ibidem.
- Tributa debita Principi** quoad quantitatem minui

minui possunt. l. comperit. num. 190. p. 245.
Tutelaris actio. Vide Actio-tutelar
Vacantem possessionem si quis occupat
 auctoritate iudicis propter absentionem
 domini, vel aliam iustam causam, is
 statim consequitur possessionem natu-
 ralem, & civilem. l. 2. numer. 51. pag.
 190.
Variatus non presumitur titulus, decuius
principio constat. l. 2. num. 311. pagin.
 122.
Valasus conf. 95. n. 8. & 9. reprobatur. R.
n. 245. p. 340.
Valeat res non plus quam reperiri potest in
publica subbustatione. l. 1. num. 48. p.
 60.
Validitas tituli ubi de eadubitatur. Vide
Tituli validitas.
Vassalus per translationem suae traditionem
peritum, factam minime priuat dominum
sua civilis possessione. l. 2. num. 195. pag.
 107.
Vassalli licet à Principealicui donati adhuc
Princeps eos retinet sub suprema potesta
te, & eum tanquam verum dominum
tenentur iurare etiam aduersus donata-
rium dominum immediatum. l. compe-
rit. n. 104. p. 233.
Vassalli dominorum tenentur prestare Re-
gi iuramentum fidelitatis. Ibidem. nu.
 105. p. 234.
Vassalum prescribere quis non potest, nisi
per 30. annos. l. 2. n. 190. p. 107.
Vassalus à feudatorio in quo ifferat. l. 2. n.
 191. p. 107.
Vassalli si debetur ita, ut pro eo sit orta a-
ctio de presenti, quamvis executio fieri
debeat per singulos annos, unica sufficit
prescriptio: secus si non sit orta actio de
presenti. l. 2. n. 158. p. 103.
Venditio facta debitoris fisci debitoris, ut
valeat, tria copulatim requiruntur: &
illud est praeipuum, quod venditio fiat
iusto pretio. l. 1. n. 9. p. 55.
Venditio an debeat conferri ex eo, quod res

vendita vili pretio sit. l. 1. n. 7. & 8.
 p. 56.
Venditio priuato rem propterea vili pretio
non succurritur, nisi laesus sit ultra dimi-
ditum pretij. l. 2. n. 11. p. 56.
Venditio bonorum debitoris fisci si fiat per
officiales ipsius fisci, rescinditur propter
quamcumq; lesionem. d. l. 1. n. 11. p. 56.
Venditio facta per officiales fisci debitoris de-
bitoris fisci est nulla, si non sit facta ius-
to pretio. l. 1. n. 12. p. 56. Et debet fieri
bona, & sincera fide. n. 13. ibidem.
Vendens rem magni valoris vili pretio non
videtur fide bona, & sincera venditio-
ne illud fecisse. d. l. 1. n. 14. p. 57.
Venditio facta in publica subbustatione non
rescinditur ob lesionem ultra dimidium.
l. 1. n. 16. & 17. p. 57. Et legibus Castella
& Portug. rescinditur oblationem ultra
dimidium. n. 18.
Venditio facta debitoris debitoris fisci non
rescinditur etiam si res sit vendita vili
pretio. l. 1. n. 25. p. 58.
Venditio per apertam fraudem emptoris ex
proposito facta vili pretio venit rescin-
denda. l. 1. n. 27. p. 58. & emptor hoc ca-
su non auditur etiam si velis supplereius
impresum. d. n. 27. & 28.
Venditio non requirit pro forma, ut fiat ius-
to pretio, sed tantum quoad effectum ut
de eius renouatione agi possit. l. 1. n. 35.
 p. 59.
Venditio si fiat per gratiam vili pretio etiam
venit rescindenda. d. l. 1. num. 36. pag.
 59.
Venditio si confici gratia officialium tan-
tum factam fuisse, in solum praedictum
debitoris fisci, an uelletur. d. l. 1. n. 42.
 p. 59.
Venditio quando fit in publica subbustatio-
ne cessat omnis sinistra suspitio, & cre-
ditur, quod plus inueniri non potuit. l.
 1. n. 47. p. 60.
Venditio si fuit facta in damnum fisci etiam
cessante dolo emptoris, & gratia officia-
lium poterit fisci opo restitutionis ad-
mitti. d. l. 1. n. 49. p. 60.
Venditio licet sit iniusta, tamen post fa-
ctam executionem oportet quod dominus
rei vendicationem suam rem recuperet. l.
 1. n. 77. p. 67.

Vendi

- Venditioni lex restituta initio altius, tunc pretium amittitur, secus si non restitatur.** d. l. 1. n. 92. p. 64.
- Venditor veniens contra venditionem non auditur, nisi prius restituat pretium, quod recepit, vel in eius utilitatem conuersum.** d. l. 1. n. 108. p. 65.
- Venditori rem petenti potest opponere emptor, quod illi pretium restituat, & poterit fisci ab eo auferre.** d. l. 1. n. 119. p. 66.
- Venditor, qui constituit se possidere nomine alterius, nullo tempore aduersus emptorem prescribet.** l. 2. num. 53. pagin. 91.
- Venditio facta alicui de re censui subiecta tanquam libera emptorem aptu facit ad rem per 30. annos prescribendam, si dominus scitis, & passus est emptorem possidere.** l. 2. n. 204. p. 108.
- Venditio simplex non est omnino contraria dominio.** l. 2. n. 259. p. 115.
- Vendens cum pacto de re reuendenda, si emptor non redimat intra 30. annos prescribetur pacto, etiam si promissum sit, quod quando cunq; reuenderetur, & id firmatum sit iuramento.** l. sicut. n. 138. & 239. & 140. ubi. n. 139. referi contrariam opinionem tenentes. p. 169.
- Verbo solo non inter versitur possessio.** l. 2. n. 251.
- Verba satis est ita interpretari, ut aliquid operentur.** l. omnes. n. 9. p. 100.
- Verbum Censui. Vide. Censui.**
- Verba generalia. l. comperit. C. hoc tit. non excludant prescriptionem immemorialem, vel centennariam.** d. l. comperit. n. 17. p. 201.
- Verba quacunq; nimis generalia excludentia prescriptionem, nunquam censetur exclusio prescriptio immemorialis.** d. l. comperit. n. 18. p. 213. & num. 126. p. 236.
- Verba ambigua concessionis Principis. Vide concessionis Principis ambigua.**
- Verba quantuncunq; generalissima apposta in concessione donatarij ex eis non videtur concessum, quod a donatarij, non appelletur ad ipsum Regem.** l. comperit. n. 92. p. 231.
- Verba generalia concessionis non trahuntur ad ea, in quibus concedendis solet**
- Princeps se difficilem reddere, dicitur comperit.** n. 167. ad fin. p. 242.
- Vericundia exitus efficit, ut quod contra eum fit, fieri non posse credatur.** l. cum notissimi. §. illud. n. 25. p. 167.
- Via publica si mutetur facies, & eam quis possideat in re privata, vtiq; prescribi poterit.** in l. omnes. n. 33. p. 204. & hoc casus sufficit prescriptio 40. annorum. l. ibidem. n. 34. & 35. dummodo tam in per alium locum via publica fieri possit, alia non procedat prescriptio. n. 37. d. p. 204.
- Via publica si ex concessione Principis, vel ciuitatis possidetur, vel etiam in vim tituli ex prescriptioe immemorialis auditur allegari huius titulum.** d. l. omnes. n. 39. p. 205.
- Via publica. Vide. Publica via.** §. 22. d. p. 204.
- Violenter occupans rem iam sum non amittit ipsa, in re, sed ad amittendum requiritur sententia.** l. cum notissimi. §. amo. n. 23. p. 283.
- Violentia efficit rem, qua prescribitur, violenta, quod re reuendenda impedit omnem prescriptionem.** l. siquis emptionis. §. sed hac super illis. n. 14. p. 300.
- Violentum initium fuit cessare consuetudinem, & prescriptionem.** ibidem. n. 15. p. 300.
- Violentia quando facit notabilis, & multum diuulgata cessabit prescriptio.** d. §. sed hac super. n. 19. p. 301.
- Violentia si fuit commissa per populum siue communitatem nunquam procedet prescriptio.** ibidem. n. 21. quod tamen reprobatur. ibi. p. 301.
- Uniformis pensionis solatio. Vide. Solutio uniformis.**
- Vniuersitates erigere ex de supremis referatis Principi l. comperit. num. 164. p. 241.**
- Visitare terras alijs plenissime donatas, & emendare corrigenda poterit Princeps supremas d. l. comperit. n. 103. p. 234.**
- Vitium reale impedit prescriptionem ordinariam 10. vel 20. annorum non autem impedit prescriptionem 30. annorum.** l. siquis emptionis. §. sed hac super illis. n. 16. p. 300.
- Vitiosa possessione antecessorum non patet quis**

- quis iuvari ad prescriptionem implendā. in l. si quis. §. sed hac super. num. 18. p. 302.
- Vitiosum initium ubi offenditur, nec prescriptio immemoralis locum habet. Ibidem. n. 20. p. 301. & dicatur initium vitiosum, quando de titulo verò appareat. rub. n. 293. p. 29.
- Vocationibus factis per institutorem maioratus, quando de illis non constat, licet videantur facta secundum consuetudinem, quæ solet fieri in maioratibus, tamen propter immemorabilem observantiam ille vocationes, quæ semper fuerunt observata. l. cum notissimi. §. illud. n. 98. p. 277.
- Vocationes maioratus, nec in immemoriali prescriptione, nec ex concessione Principis, licet de plenitudine potestatis mutari possunt in alios non vocatos transferri. d. l. cum notissimi. §. illud. n. 108. p. 277. Nec contra eas prescriptio preten di potest.
- Vocatus qui non est ad successionem possessio etiam 1000. annorum verum heredem eum non facit. rub. n. 392. p. 29.
- Voluntas ubi est causa principalis prescriptionis. Vide factum hominis. Testatoris mutare voluntatem. Vide. mutare.
- Voluntatis totius destructio difficilior inducitur, quam aliquarum rerum diminutio. rub. n. 403. p. 30.
- Vrbana servitus, ut prescribatur necessaria est bona fides. l. sicut. n. 29. p. 153.
- Vsucapienti rem mobilem vendicatio tollitur ipso iure, cum dominium utile, & directum vsucapienti acquiritur. in l. sicut. n. 198. p. 176. & vsucapionem dula fuit bono publico rub. n. 188. p. 29.
- Vsucapio rerum mobilium principaliter dula in fauorem possessoris non interruptitur, neque per citationem, neque per litem contestationem. d. l. sicut. n. 253. p. 182.
- Vsucapio si perficiatur lite pendente nihilominus erit sententia ferenda pro auctore vendicante. d. l. sicut. n. 254. p. 182.
- Vsucapione directum, & utile dominium acquiritur prescribenti in rebus mobilibus. l. si quis emptionis, in princ. n. 2. p. 290.

- Vsucapione, & prescriptione tam per vnam quam per aliam acquiritur utile & directum dominium l. si quis emptionis. n. 13. p. 291. & testator per indirectum eam tollere potest rub. n. 193. p. 29.
- Vsucapio, verbum generale est, & significat omne illud, quod usu, sine possessione quaritur. Ibidem. n. 28. p. 293.
- Vsucapio & prescriptio differunt, & in quo Ibidem. d. n. 27. p. 293.
- Vsufuctus quando simpliciter legatur nulla facta temporis mentione vnicum legatam censetur, & vnica prescriptio sufficit. l. 2. n. 137. p. 112.
- Vsufuctuarius, qui naturaliter possidet, neque per dejectionem, nec per traditionem domino praeiudicare potest. l. 2. n. 265. p. 116.
- Vsufuctuarij possessio magis videtur coherere possessioni ciuili domini, quam possessio emphyteuta: cum vsufuctuarius, sine consensu proprietarij in vsufuctu nihil. de nouo possit. rub. n. 397. p. 29. de nouo possit facere. l. 2. num. 267. pag. 112.
- Vsufuctus, vel seruitus in bonis maioratus constitui potest. falsam in vita concedentis. d. l. 2. n. 437. p. 136.
- Vsum fructum, vel seruitutem constitutens non incidit in penam alienationis contra testatoris voluntatem. d. l. 2. n. 428. p. 136.
- Vsura non debentur nisi quando duras debitu principale. l. 2. n. 160. p. 103.
- Vsurarum respectu plures censentur obligationes. Ibidem. n. 161. p. 103.
- Vsuararij contractus ratione nulla potest praeiudici prescriptio. l. cum notissimi. n. 92. p. 260.
- Vsuararij contractus ratione nulla hypotheca praeiudici potest. l. compertit a. nu. 42. p. 226.
- Vxor potest petere à iudice, ut compellat matrum ad licentiam prestandam agendi in iudicio. l. cum notissimi. §. illud. n. 45. p. 254.

Finis totius, & loca plectissimi
Indicis.

*Erratas, quæ sensum mutant (nec respicitur quæ vna litera addita, vel dempta dirigitur) &c
corrige. Et si qua videlantur chartis tibi (lector) in istis siue obscura nimis, siue
latine parum: non meus est error, nocuit librarius illis dum propebat
versus annumerare tibi.*

Pag.	col.	num.	linea.
13.	2.	14.	15. Prior, dic, præter.
18.	1.	65.	30. quam eo sola, dic, quando ea sola.
20.	2.	83.	46. l. g. hoc interdicto, dic, l. t.
24.	1.	127.	36. l. Mola, dic, l. mola c. fin.
25.	1.	139.	45. habebit.
26.	1.	150.	19. nē, dic, nec.
29.	2.	194.	39. indirecta, dic, indirectum.
33.	2.	242.	32. f. & a mala fide, dic, ficta.
37.	1.	272.	37. restituere, dic, restituere.
38.	1.	288.	39. don est, dic, non est.
ibi.	1.	289.	15. de rescript. dic, de præscript.
40.	1.	393.	41. disput.
7.	dic, distinct.	7.	41. 2. 318.
33.	rem aliena, dic, rei aliena.	44.	2. 340.
34.	probat, dic, probata.	47.	2. 374.
40.	annos, dic, annorum.	48.	1. 375.
7.	de qua, dic, de quo.	ibi.	2. 385.
73.	vitiola, dic, vitiola.	133.	2. 401.
33.	non facilis, dic, factis.	Et excepta, dic, excepta.	38.
1.	23.	28.	utem, dic, autem.
60.	2.	52.	27. secunda, dic, secundi.
ibi.	lin.	30.	mora, dic, iura.
61.	1.	56.	45. prelect. on. dic, vel actione.
62.	2.	71.	8. ficas, dic, furs.
1.	76.	1.	l. l. Leuone, dic, bene a Zenone.
ibi.	n. 80.	lin.	37.
veram, dic, verū.	64.	1.	94.
48.	lib. 2.	dic, lib. 12.	65.
2.	106.	30.	expressus, dic, expressus.
69.	2.	143.	33. retudebit, dic, retinebit.
71.	1.	155.	16. alios, dic, alias.
86.	1.	4.	29. quærit, dic, quirit.
Et ibi.	edl. 2.	n. 7.	lin. 14
secundo est, dic, secunda est.	Et ibi.	conclusionis, dic, conclusionis.	88.
1.	26.	45.	li deo, dic, l. si de eo.
89.	2.	40.	l. de vscup. dic, ff. de vscup.
91.	2.	60.	37. transfertur, dic, transfert.
92.	2.	68.	16. Dominum, dic, Dominum nullo, & ibi. præfallonē, dic, præfatione, & ibi. procedente, dic, precedente.
93.	1.	75.	25. oportet, dic, apertē.
ibi.	1.	78.	51. necessuma, dic, necessaria.
95.	2.	95.	1. dele 10.
98.	2.	124.	21. ibi rub. 3. §. dic §. 3.
99.	2.	130.	23. l. Seruus. dic l. si Seruus.
100.	1.	133.	27. censetur, dic, cēsetur.
ibi.	2.	140.	50. fideicommissum, dic, fideicommissum.
101.	1.	141.	22. constituit, dic, constituit.
ibi.	1.	141.	30. si vna, dic, sit vna.
101.	1.	152.	23. fides, dic, si des.
103.	2.	162.	2. C. de ad. dic, de pact.
ibi.	2.	163.	24. eos, dic, eos.
ibi.	2.	164.	33. receptus, dic, recipitur.
107.	2.	194.	4. Armon, dele, mon.
108.	2.	204.	20. n. 361. dic, n. 36.
p. 1310.	109.	2.	208.
18. conc. 12. 15. dic 1215.	111.	2.	225.
4. præsumpt, dic, præsumpta.	ibi.	2.	225.
9. alienandis, dic, alienandis.	114.	2.	251.
1. interuenisse, dic, interuenisse.	115.	2.	260.
26. possessione, dic, possessione.	117.	1.	270.
41. l. l. quod ait, dic, §. quod ait.	118.	1.	279.
51. d. l. duo, dic, d. l. l. duo.	120.	1.	294.
9. quod in illis, dic, in illis casibus.	129.	2.	370.
39. iulium, dic, iulium.	132.	1.	384.
7. in ad aures, dele, in.	132.	2.	401.
33. non facilis, dic, factis.	Et ibi.	excepta, dic, recepta.	133.
1.	406.	tit. 41. tit. 41.	ibi.
1.	407.	51. alien. vi. nō, dic, alienis nō.	136.
2.	424.	41. posse fieri, dic, possit.	150.
1.	3.	19. Proponitur, dic, præponitur.	151.
1.	12.	6. ea rebus, dic, ex rebus.	ibi.
2.	18.	19. Dominio ablata, dic, Dño.	ibi.
21.	51.	textu. dic, textus.	Et requirant tempus, dic, requirant.
Et respons. conuēti, dic, rei conuēti.	156.	1.	49.
46. In re, dic, iure.	157.	1.	57.
52. Onang, dic, Conan.	lib. 4.	ibi.	2.
59. 2. Potentis, dic, potentia.	ibi.	1.	80.
17. Præscribam, dic, præscribit.	162.	2.	92.
20. foc retur, dic, fouetur.	166.	1.	115.
7. Vocari posse, dic, reuocari posse.	167.	2.	128.
20. Veror, dic, verior.	170.	1.	143.
4. Ex possessio, dic, ex professio.	ibi.	1.	144.
18. videri habere, dic, videtur.	144.	2.	185.
12. hypothecis, dic, in hypothecis.	ibi.	2.	187.
29. Excussio in bonis, dic, excensionibus.	180.	1.	130.
20. filium, dic, Felinum.	182.	2.	253.
35. viell, dic, viell.	Et persola, dic, solam.	Et contestatio solam, dic, sola, & lin. 45. ad fin. l. c. dic, l. c.	217.
2.	52.	22. splenitatis, dic, solenitatis.	228.
1.	58.	vl. præcedit, adde, titulus.	221.
2.	513.	ex verbo. Et vide, vide ad 2. p. dele.	233.
1.	31.	29. hodiēlib 4. tit. 33. §. 1. dic, tit. 3.	255.
1.	50.	4. vlterius est isto, dic, vlterius ex.	256.
2.	65.	26. si quis ferrum, dic, ferrum.	ibi.
2.	66.	46. inadium, dic, inodium.	357.
2.	70.	21. ius nūm formati, dic, ius iā.	266.
1.	12.	16. reuocanden: t. dele, n. & r.	268.
1.	32.	20. cum pater. libertis, dic, §. libertis.	275.
2.	88.	26. precepta. primam, dic, primū tamen.	276.
2.	96.	41. Mares etant vincular, dic, erat.	ibi.
2.	96.	51. Voctur, dic, vocetur.	



1226